

ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ &
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Διπλωματική Εργασία

Σχεδιασμός και υλοποίηση website πλατφόρμας για την
διαχείριση ρομποτικών συστημάτων

Design and implementation of a web application for management of robotic
systems

Καπρής Γεώργιος

Επιβλέπων καθηγητής: Δρ. Μηνάς Δασυγένης

<https://arch.ece.uowm.gr/mdasyg/>

Εργαστήριο Ρομποτικής, Ενσωματωμένων και Ολοκληρωμένων Συστημάτων

Κοζάνη, Φεβρουάριος 2021

Πίνακας Περιεχομένων

Λίστα εικόνων.....	6
Λίστα Πινάκων.....	9
Περίληψη	11
Abstract	12
Δήλωση Πνευματικών Δικαιωμάτων	13
Κεφάλαιο 1 ^ο - Εισαγωγή	14
1.1 Περιγραφή της διδασκαλίας της ρομποτικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση	15
1.2 Ιδέα και σκοπός υλοποίησης.....	16
1.3 Παρόμοια πληροφοριακά συστήματα	17
1.4 Σύνοψη διπλωματικής εργασίας.....	18
1.5 Σύνοψη 1ου κεφαλαίου	18
Κεφάλαιο 2ο – Θεωρητικό Υπόβαθρο.....	19
2.1 Διαδίκτυο.....	19
2.2 Προγραμματισμός Διαδικτύου	20
2.3 Τεχνικές Προγραμματισμού.....	21
2.4 Γλώσσες Προγραμματισμού Διαδικτύου	29
2.4 Τεχνολογίες Ανάπτυξης λογισμικού	34
2.5 Σύνοψη 2ου Κεφαλαίου	36
Κεφάλαιο 3ο – Δομή & Οργάνωση Συστήματος.....	37
3.1 Ανάλυση Συστήματος	37
3.2 Ανάλυση Απαιτήσεων – Λειτουργικών προδιαγραφών.....	38
3.3 Ανάλυση Απαιτήσεων – Μη-Λειτουργικών προδιαγραφών.....	39
3.4 Περιπτώσεις Χρήσης (<i>Use cases</i>)	40
3.5 Σχεσιακό διάγραμμα βάσης δεδομένων	50
3.6 Σχεδιασμός και δημιουργία βάσης δεδομένων	51
3.7 Επεξήγηση Αρχείων	60
3.8 Ασφάλεια Συστήματος	72
3.9 Σύνοψη 3ου κεφαλαίου	77
Κεφάλαιο 4ο – Διεπαφή Χρήστη (Website User Interface)	78
4.1 Εγγραφή και σύνδεση στο σύστημα (Sign up & Login).....	78
4.2 Επανεκδοση Κωδικού	80
4.3 Υπενθύμιση Ονόματος Χρήστη	81
4.4 Μενού πλοήγησης.....	82

4.5	Διαχείριση Σεναρίων	82
4.6	Καταχώρηση Σεναρίου.....	84
4.7	Προφίλ.....	85
4.8	Ρομπότ.....	86
4.9	Καταχώρηση Ρομπότ	87
4.10	Χρήστες.....	88
4.11	Καταχώρηση Νέου Χρήστη	89
4.12	Αναθέσεις Σεναρίων.....	90
4.13	Ανάθεση Σεναρίων σε Χρήστη	91
4.14	Σύνοψη 4ου Κεφαλαίου	91
Κεφάλαιο 5ο – Επίλογος.....		92
5.1	Ανακεφαλαίωση Διπλωματικής Εργασίας.....	92
5.2	Μοντέλο Ανάλυσης S.W.O.T.	94
5.3	Μελλοντικές Επεκτάσεις	96
5.4	Συμπεράσματα	96
5.5	Σύνοψη 5ου Κεφαλαίου.....	97
Παράρτημα.....		99
Βιβλιογραφία.....		101

Λίστα εικόνων

Εικόνα 1: Σύστημα Διαχείριση Ρομπότ H!-RMS	17
Εικόνα 2: Ίντερνετ και Παγκόσμιος Ιστός.....	19
Εικόνα 3: MEAN Αρχιτεκτονική.....	22
Εικόνα 4: Δυνατότητες Node.JS	23
Εικόνα 5: Διαχείριση αιτημάτων σύνδεσης.....	24
Εικόνα 6: Χαρακτηριστικά της Angular	25
Εικόνα 7: Τρόπος λειτουργίας Reactive Event	27
Εικόνα 8: Διαδικασία αίτησης δεδομένων από το API.....	28
Εικόνα 9: Διαδικασία επεξεργασίας δεδομένων όταν ληφθούν δεδομένα από το API.....	28
Εικόνα 10: Μέθοδοι αναφοράς μεταβλητών στην HTML	30
Εικόνα 11: Κώδικας στη Typescript	30
Εικόνα 12: Παράδειγμα κώδικα SCSS	31
Εικόνα 13: Παράδειγμα κώδικα Typescript.....	32
Εικόνα 14: Παράδειγμα χρήσης Material elements	33
Εικόνα 15: Διάγραμμα ER	49
Εικόνα 16: Σχεσιακό διάγραμμα βάσης δεδομένων	50
Εικόνα 17: Oracle Workbench πίνακας users	52
Εικόνα 18: Oracle Workbench πίνακας robots	53
Εικόνα 19: Oracle Workbench πίνακας scenarios	54
Εικόνα 20: Oracle Workbench πίνακας active_logs	55
Εικόνα 21: Oracle Workbench πίνακας robot_users	56
Εικόνα 22: Oracle Workbench πίνακας user_scenario	57
Εικόνα 23: Oracle Workbench πίνακας robot_scenario	58
Εικόνα 24: Oracle Workbench πίνακας user_active_log.....	59
Εικόνα 25: Κώδικας αρχείου server.js	62
Εικόνα 26: Κώδικας αρχείου app.js	63
Εικόνα 27: Κώδικας αρχείου check-auth.js	64
Εικόνα 28: Κώδικας αρχείου app.module.ts	65
Εικόνα 29: Κώδικας αρχείου app-routing.module.ts	66
Εικόνα 30: Κώδικας αρχείου auth.guard.ts.....	67
Εικόνα 31: Κώδικας αρχείου auth-interceptor.ts	68
Εικόνα 32: Κώδικας αρχείου requestURL.ts	69
Εικόνα 33: Κώδικας του αρχείου auth.service.ts	69

Εικόνα 34: Κώδικας του αρχείου scenarioList.component.ts	70
Εικόνα 35: Κώδικας του αρχείου scenario.service.ts	71
Εικόνα 36: Κώδικας του αρχείου playScenario.component.ts	72
Εικόνα 37: Σημείο κρυπτογράφησης στο κώδικα αρχείου server.js.....	74
Εικόνα 38: Κώδικας αρχείου package.json.....	74
Εικόνα 39: Κώδικας αρχείου check-auth.js	75
Εικόνα 40: Οθόνη πίνακα ρομπότ με κονσόλα καταγραφής του Chrome.....	76
Εικόνα 41: Οθόνη πίνακα ρομπότ με Visual Code Chrome Debugger	76
Εικόνα 42: Σελίδα Εισόδου και Εγγραφής	79
Εικόνα 43: Σελίδα επανέκδοσης κωδικού πρόσβασης	80
Εικόνα 44: Μήνυμα ολοκλήρωσης διαδικασίας	80
Εικόνα 45: Σελίδα υπενθύμισης ονόματος χρήστη.....	81
Εικόνα 46: Μήνυμα ολοκλήρωσης διαδικασίας	81
Εικόνα 47: Μενού πλοήγησης του διαχειριστή	82
Εικόνα 48: Μενού πλοήγησης του χρήστη	82
Εικόνα 49: Σελίδα διαχείρισης σεναρίων	83
Εικόνα 50: Ένδειξη Εκτέλεσης Σεναρίου	84
Εικόνα 51: Σελίδα Δημιουργίας Νέου Σεναρίου	84
Εικόνα 52: Σελίδα Προφίλ.....	85
Εικόνα 53: Σελίδα Ρομποτ	86
Εικόνα 54: Σελίδα Καταχώρησης Νέου Ρομπότ.....	87
Εικόνα 55: Σελίδα Διαχείρισης Χρηστών.....	88
Εικόνα 56: Σελίδα Καταχώρησης Νέου Χρήστη.....	89
Εικόνα 57: Σελίδα Αναθέσεις Σεναρίων.....	90
Εικόνα 58: Ανάθεση Σεναρίου σε Χρήστη.....	91

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1: Πίνακας Μετρικών συστήματος.....	94
---	----

Περίληψη

Ο όρος «ρομπότ» πρωτοεμφανίστηκε το 1921 στα πλαίσια ενός θεατρικού έργου στην Τσεχία. Από τότε ο κλάδος της τεχνολογίας έχει εξελιχθεί σε τέτοιο βαθμό που πλέον στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση υλοποιούνται μαθήματα κατασκευής ρομποτικών συστημάτων. Ωστόσο, η πολυπλοκότητα διαχείρισης των ρομποτικών συστημάτων απαιτεί εξειδικευμένη γνώση και εξοικείωση του εκάστοτε εκπαιδευτικού με τη χρήση πολύπλοκων τεχνολογιών.

Στόχος της διπλωματικής είναι η διευκόλυνση των εκπαιδευτικών να πραγματοποιούν τα μαθήματά τους χρησιμοποιώντας ρομποτικά συστήματα, ενώ παράλληλα η χρήση αυτών να γίνεται από τους μαθητές με απλότητα και ευκολία. Σε γενικές γραμμές, ο σκοπός της έγκειται στη διευκόλυνση των εκπαιδευτικών και των μαθητών, να δίνουν εντολές εκτέλεσης σεναρίων σε ρομπότ, με μοναδική προϋπόθεση τη δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Ειδικότερα, η διπλωματική εργασία αφορά το σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας πλατφόρμας για τη διαχείριση ρομποτικών συστημάτων, με στόχο τη δυνατότητα παροχής μιας διαδικτυακής εφαρμογής που θα εκμεταλλεύεται κάθε μέγεθος οθόνης στο μέγιστο βαθμό. Κάθε εγγεγραμμένος χρήστης θα έχει τη δυνατότητα να καταχωρεί σενάρια εκτέλεσης στην πλατφόρμα, ενώ στη συνέχεια να συνδέεται με το ρομπότ που του αντιστοιχεί και να δίνει εντολές εκτέλεσης των σεναρίων σε αυτό. Επίσης, θα παρέχονται και περαιτέρω δυνατότητες στον διαχειριστή, πάντα με γνώμονα τη διευκόλυνση του χρήστη. Πρώτον, ο διαχειριστής θα δίνει στους χρήστες σενάρια που έχει καταχωρήσει ο ίδιος στο σύστημα. Δεύτερον, αποτελεί τον υπεύθυνο για την καταχώρηση ρομπότ στο σύστημα ώστε να συνδέονται οι αντίστοιχοι χρήστες. Τρίτον, θα έχει πρόσβαση σε πίνακες επίβλεψης των ρομπότ, των σεναρίων και των χρηστών με δεδομένα κατάστασης της κάθε οντότητας.

Περιβάλλον Ανάπτυξης Διαδικτυακής εφαρμογής: Η διαδικτυακή εφαρμογή κατασκευάστηκε με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών λογισμικού και καινοτόμων τεχνικών προγραμματισμού και γλωσσών προγραμματισμού ανοιχτού κώδικα. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκε η χρήση των εξής: 1) Γλώσσες προγραμματισμού: HTML5, SCSS, JavaScript(ES6, ES7, ES8, ES9, ES10, ES11), TypeScript, Angular, Angular Material, RxJs, Flex-Box, NodeJs, ExpressJS, Body Parser, Nodemon, Sequelize (ORM), MySQL 2) Τεχνικές προγραμματισμού: Reactive Programming και Object Oriented Programming. Η ανάπτυξη έγινε με τη χρήση του μεταγλωττιστή Visual Studio Code.

Abstract

The term ‘robot’ first appeared in 1921, as part of a play in the Czech Republic. Since then, technology has evolved into such an extent that robotic systems are being taught in secondary education. However, the complexity of managing robotic systems requires specialized knowledge and familiarity of the teacher with complex technologies.

This diploma thesis aims to facilitate teachers in teaching lessons to students using robotic systems, with simplicity and ease. To be more precise, the purpose is to facilitate teachers and students in giving ordered scenarios for execution to a robot, with the only prerequisite being that they have access to the internet.

The thesis concerns the design and implementation of a robotic systems management platform. The design and implementation of the information system was completed with the intention of providing an online application that will take full advantage of any screen size. In particular, each registered user will be able to upload execution scenarios on the platform and then connect to the corresponding robot to give execution commands to it. Extra features will also be provided to the administrator to make it easier for users. Firstly, they will be able to provide users with scenarios that they have uploaded into the system. Secondly, they are responsible for registering robots in the system for the users to connect. Thirdly, they will be able to access monitoring tables for the robots, scenarios and users with each entity's status data.

Web Application Development Environment: The web application was developed using state-of-the-art software technologies, innovative programming techniques and open source programming languages. Specifically, the following were used: 1) Programming languages: HTML5, SCSS, JavaScript (ES6, ES7, ES8, ES9, ES10, ES11), TypeScript, Angular, Angular Material, RxJs, Flex-Box, NodeJs, ExpressJS, Body Parser, Nodemon, Sequelize (ORM), MySQL. 2) Programming techniques: Reactive Programming and Object-Oriented Programming. The development was completed using the Visual Studio Code compiler.

Δήλωση Πνευματικών Δικαιωμάτων

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα Διπλωματική Εργασία με τίτλο

‘Σχεδιασμός και υλοποίηση website πλατφόρμας για την διαχείριση ρομποτικών συστημάτων’

καθώς και τα ηλεκτρονικά αρχεία και πηγαίοι κώδικες που αναπτύχθηκαν ή τροποποιήθηκαν στα πλαίσια αυτής της εργασίας και αναφέρονται ρητώς μέσα στο κείμενο που συνοδεύουν, και η οποία έχει εκπονηθεί στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, υπό την επίβλεψη του μέλους του Τμήματος κ. Μηνά Δασυγένη αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο, αρχεία ή / και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και μόνο.

Copyright 2021 (C) Καπρής Γεώργιος & Μηνάς Δασυγένης, 2020, Κοζάνη

Κεφάλαιο 1^ο - Εισαγωγή

Η ανάπτυξη της τεχνολογίας έχει προσφέρει την ικανότητα στις ιστοσελίδες, να χρησιμοποιούνται ως κάτι περισσότερο από ένα απλό μέσο ενημέρωσης, εξελίσσοντάς τες σε ένα περιβάλλον διεργασίας. Τα τελευταία χρόνια, οι διαδικτυακές εφαρμογές έχουν κάνει την εμφάνισή τους σε κάθε τύπο επιχείρησης και οργανισμού διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο, τους χρήστες τους και παράλληλα μειώνοντας το κόστος.

Διαδικτυακή εφαρμογή (*web application* ή *web app*) ορίζεται η εφαρμογή, η οποία είναι διαθέσιμη στους χρήστες της μέσω του Διαδικτύου (*Internet*) ή του ενδοδικτύου (*Intranet*) μίας εταιρίας ή ενός οργανισμού. Ο κάθε χρήστης για να τη χρησιμοποιήσει, χρειάζεται μόνο τον περιηγητή του. Οι εφαρμογές αυτές, ως επί το πλείστον, εκτελούνται σε ισχυρές υπολογιστικές μηχανές που έχουν τον ρόλο σταθμού εξυπηρέτησης και παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε περισσότερους του ενός χρήστη.

Η διαφορά μεταξύ ιστοσελίδας και διαδικτυακής εφαρμογής, έγκειται στο γεγονός πως η ιστοσελίδα έχει σαν σκοπό την ενημέρωση του χρήστη προβάλλοντας, κείμενα, βίντεο και εικόνες, ενώ η διαδικτυακή εφαρμογή κατασκευάζεται για να παρέχει ένα περιβάλλον εργασίας, στο οποίο θα μπορεί ο χρήστης να επεξεργάζεται δεδομένα και να εκτελεί διεργασίες που τον διευκολύνουν.

Η διαδικτυακή εφαρμογή έχει σαν σκοπό, να ενισχύσει τις δυνατότητες μιας ιστοσελίδας παρέχοντας περισσότερες λύσεις για εξειδικευμένες ανάγκες. Ένα τέτοιου είδους εργαλείο έχει μεγάλη ανταπόκριση, σε εταιρίες και οργανισμούς που εξελίσσονται και θέλουν να προσφέρουν περισσότερες υπηρεσίες στους πελάτες ή συνεργάτες τους. Μία από τις δυνατότητες των διαδικτυακών εφαρμογών, αποτελεί το γεγονός πως μπορούν να παρέχονται, είτε μέσω ίντερνετ στο ευρύτερο κοινό, είτε εντός κλειστού δικτύου στα πλαίσια ενδοεταιρικής εφαρμογής.

Η διπλωματική εργασία σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε, με σκοπό τη διευκόλυνση του διδακτικού προσωπικού στο μάθημα ρομποτικής. Η χρήση της πλατφόρμας αυτής, βοηθάει τους χρήστες να αποθηκεύουν τα σενάρια τους και να δίνουν εντολές εκτέλεσης των σεναρίων αυτών στα ρομπότ.

1.1 Περιγραφή της διδασκαλίας της ρομποτικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Τα τελευταία χρόνια πραγματοποιούνται μαθήματα ρομποτικής, στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τα μαθήματα αυτά, έχουν κεντρίσει το ενδιαφέρον της παιδικής κοινότητας και σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχουν μαθητές που δεν μπορούν να τα παρακολουθήσουν, λόγω της πληρότητας των τμημάτων. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός, ότι για να πραγματοποιηθεί ένα μάθημα ρομποτικής, είναι απαραίτητο ο διδάσκων να έχει ανεπτυγμένη τεχνογνωσία και να διαθέτει ικανότητες, πάνω στη διαδικασία αποσφαλμάτωσης των σεναρίων, που εκτελεί το ρομπότ.

Μέσα από τα μαθήματα ρομποτικής, το παιδί εφαρμόζει στην πράξη, ένα σύνολο επιστημών όπως την Πληροφορική και τη Μηχανολογία, αλλά και τα Μαθηματικά και τη Φυσική σε μεγάλο βαθμό, προγραμματίζοντας δικές του ρομποτικές κατασκευές, σε μια εκπαιδευτική αλλά παράλληλα ψυχαγωγική δραστηριότητα. Κύριος στόχος, ωστόσο, των μαθημάτων είναι ο μαθητής να αναπτύξει δημιουργική σκέψη, την ικανότητα επίλυσης σύνθετων προβλημάτων, καθώς και τη δεξιότητα της λεπτής κινητικότητας, μέσα από μια διαδικασία που μοιάζει περισσότερο με παιχνίδι παρά με μάθημα.

Το διδακτικό προσωπικό για να επιτύχει τους παραπάνω στόχους, χρειάζεται να είναι κοντά στον μαθητή, ώστε να εξηγεί και να επεξηγεί τους τρόπους λειτουργίας, αλλά και τις τεχνικές κατασκευής των ρομπότ. Όμως, λόγω της πολυπλοκότητας και των απαιτήσεων των συστημάτων, την περισσότερη ώρα του μαθήματος, οι εκπαιδευτικοί βρίσκονται στους δικούς τους υπολογιστές, για να κάνουν σωστή επίδειξη των λειτουργιών τους.

Τέλος, οι μαθητές που κατασκευάζουν τα ρομπότ και τα προγραμματίζουν, είτε δε διαθέτουν τη γνώση, είτε δυσκολεύονται, να εγκαταστήσουν τα λογισμικά που απαιτούνται, για την ενεργοποίηση των ρομπότ.

1.2 Ιδέα και σκοπός υλοποίησης

Η επεξήγηση που πραγματοποιήθηκε προηγουμένως, προσδιορίζει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένας διδάσκων, αλλά και οι μαθητές που παρακολουθούν το μάθημα ρομποτικής, στην εγκατάσταση και εκτέλεση των ρομποτικών σεναρίων.

Βάση αυτών, σκοπός της διπλωματικής, είναι η ανάπτυξη διαδικτυακής εφαρμογής μέσω της οποίας, οι χρήστες του συστήματος θα μπορούν να αποθηκεύουν τα ρομποτικά σενάρια που έχουν δημιουργήσει, σε έναν server και να τα διαχειρίζονται μέσω αυτής, καθώς επίσης και να δίνουν, εντολές εκτέλεσης των σεναρίων αυτών, στο ρομπότ. Ακόμη, θα παρέχονται επιπλέον δυνατότητες στο διαχειριστή του συστήματος, όπως ανάθεση σεναρίων σε χρήστες και καταχώρηση νέων ρομπότ στο σύστημα.

Οι χρήστες, θα στέλνουν εντολές εκτέλεσης και παύσης ενεργειών στα ρομποτικά συστήματα. Το προτέρημα της εφαρμογής σε σχέση με άλλα συστήματα, είναι ότι προσφέρει ευκολία χρήσης και μεγάλη προσβασιμότητα, καθώς οι μόνες προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη χρήση της, είναι η σύνδεση στο διαδίκτυο και η εγκατάσταση περιηγητή με υποστήριξη *ECMA6 (Chrome, Mozilla, Safari, Edge)*.

- Οι λειτουργίες που θα μπορούν να πραγματοποιούν οι χρήστες, είναι οι εξής:
- Εισαγωγή νέων σεναρίων
- Επεξεργασία ή διαγραφή των σεναρίων που έχουν καταχωρηθεί.
- Επεξεργασία των προσωπικών τους στοιχείων

Αντίστοιχα, οι λειτουργίες που θα παρέχονται στο διαχειριστή της εφαρμογής, θα εξασφαλίζουν περισσότερες δυνατότητες αλλά και υποχρεώσεις:

- Καταχώρηση ρομπότ στο σύστημα
- Επεξεργασία και διαγραφή ρομπότ του συστήματος
- Επεξεργασία χρηστών που έχουν εγγραφεί στο σύστημα
- Ανάθεση σεναρίων σε χρήστες

Με αυτόν τον τρόπο, η εφαρμογή, θα παρέχει ταχύτητα στη μετάδοση και εκτέλεση των σεναρίων από το ρομπότ, ενώ ταυτόχρονα θα προσφέρει ευκολία χρήσης σε ανθρώπους, που δεν είναι εξειδικευμένοι χρήστες, πάνω στον τομέα της πληροφορικής.

1.3 Παρόμοια πληροφοριακά συστήματα

Στη σημερινή εποχή, υπάρχουν αρκετές πλατφόρμες διαχείρισης ρομποτικών συστημάτων, οι οποίες, κυρίως αφορούν ρομποτικά συστήματα οργάνωσης αποθήκης. Στη παρούσα διαδικτυακή εφαρμογή στόχος είναι, η ευκολία και η απλότητα κατά τη χρήση του συστήματος, αφού το κοινό στο οποίο απευθύνεται, αφορά άτομα που δεν έχουν υψηλή τεχνογνωσία, όπως μαθητές και καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Ένα από τα προϊόντα διαχείρισης ρομποτικών συστημάτων, είναι το *H!-RMS* από την *Hyundai Robotics* [1]. Το σύστημα διαχείρισης ρομποτικών συστημάτων της Hyundai Robotics, αφορά τεχνολογίες λειτουργιών, *IoT* για βιομηχανίες και βασίζεται σε τεχνητή νοημοσύνη. Σκοπός του είναι, η παρακολούθηση και διάγνωση των σφαλμάτων σε ρομποτικά συστήματα, συλλέγοντας δεδομένα από τα ρομπότ, κατά την λειτουργία τους.

Κυρίως, το σύστημα αποτελείται από τρεις (3) λειτουργίες, τις λειτουργίες ελέγχου, τις λειτουργίες ανάλυσης και διάγνωσης και τις λειτουργίες συντήρησης. Οι λειτουργίες ελέγχου, παρέχουν επιλογές καταμερισμού διεργασιών στα ρομπότ, που είναι συνδεδεμένα στο σύστημα. Οι λειτουργίες ανάλυσης και διάγνωσης, περιέχουν πίνακες και διαγράμματα, που αφορούν τα σφάλματα που προκύπτουν, κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών από τα ρομπότ. Τέλος, στις λειτουργίες συντήρησης γίνεται η διαχείριση του ιστορικού συντήρησης και προσφέρονται βασικές επιλογές αποσφαλμάτωσης, βασισμένες σε *big data* αναλύσεις.

Στην εικόνα (1) παρουσιάζονται κάποια σημεία του περιβάλλοντος χρήστη της εφαρμογής *H!-RMS* της *Hyundai*.

Εικόνα 1: Σύστημα Διαχείριση Ρομπότ H!-RMS

1.4 Σύνοψη διπλωματικής εργασίας

Η διαδικτυακή εφαρμογή ``Πλατφόρμα Διαχείρισης Ρομποτικών Συστημάτων``, αποτελείται από *Angular one-page application* και *Node Express RestAPI*, που συνδέεται σε βάση δεδομένων *MySQL*. Ο προγραμματισμός στα συστήματα, έγινε βάση τεχνικών *Object Orientation Programming* και *Reactive Programming*.

Η εφαρμογή υποστηρίζει τρία (3) είδη χρηστών. α) τον ανώνυμο χρήστη, που έχει πρόσβαση μόνο στη σελίδα εξακρίβωσης στοιχείων λογαριασμού και εγγραφής χρήστη β) τον απλό χρήστη, που έχει πρόσβαση στη σελίδα διαχείρισης σεναρίων, μέσω της οποίας, θα μπορεί να καταχωρεί σενάρια στον λογαριασμό του και να παρέχει εντολές εκτέλεσης στο ρομπότ γ) το διαχειριστή, που είναι υπεύθυνος για τη καταχώρηση των ρομπότ στο σύστημα, ώστε να αναγνωριστούν από αυτό, τη διαχείριση των χρηστών που είναι εγγεγραμμένοι στο σύστημα και να διανέμει σενάρια σε χρήστες. Ταυτόχρονα υπάρχουν και οι δυνατότητες που παρέχονται και στον απλό χρήστη.

Για τη διαχείριση, την επεξεργασία και την εκτέλεση των αναφερόμενων δυνατοτήτων, το *RestAPI* παρέχει *URL routes*, τα οποία ανάλογα με την περίπτωση χρήσης, εκτελούν τις αντίστοιχες διαδικασίες, για τη διαχείριση και μεταφορά των δεδομένων από και προς τον διακομιστή. Επιπλέον, για τη μεταφορά δεδομένων από και προς το ρομπότ έχουν δημιουργηθεί *URL routes* τα οποία χρησιμοποιούνται από το ίδιο το ρομπότ, για να λαμβάνει τα πακέτα κώδικα σεναρίου και να καταγράφεται η κατάσταση λειτουργίας του.

Η ασφάλεια που παρέχει το σύστημα, ακολουθεί *TLS Handshake Protocol*, το οποίο διασφαλίζει την πρόσβαση στο σύστημα. Με αυτόν τον τρόπο παρέχεται πρόσβαση στο σύστημα, μόνο σε *clients* (χρήστες/ρομπότ) δίνοντας το μοναδικό τους κλειδί μαζί με κάθε αίτημα επεξεργασίας δεδομένων (*http request*).

1.5 Σύνοψη 1ου κεφαλαίου

Το παραπάνω κεφάλαιο, αναφέρεται στη σχεδίαση και υλοποίηση, μίας διαδικτυακής εφαρμογής για τη διαχείριση ρομποτικών συστημάτων, στην αναγκαιότητα δημιουργίας της, καθώς και στους σκοπούς που αυτή εξυπηρετεί. Τέλος, έγινε αναφορά στη γενική δομή της διαδικτυακής εφαρμογής, καθώς επίσης στις τεχνολογίες και τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση.

Κεφάλαιο 2ο – Θεωρητικό Υπόβαθρο

Στο κεφάλαιο αυτό, αναλύεται η διαδυκτυακή εφαρμογή που κατασκευάστηκε στο πλαίσιο της διπλωματικής εργασίας. Επιπλέον, θα αναλυθούν λεπτομερώς, όλα τα είδη τεχνολογιών που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση.

2.1 Διαδίκτυο

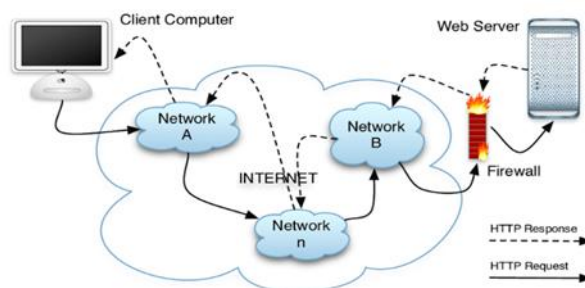
Ένα σύστημα που αποτελείται από πολυάριθμα διασυνδεδεμένα δίκτυα υπολογιστών σε παγκόσμιο επίπεδο, ονομάζεται διαδίκτυο. Η ομάδα πρωτοκόλλων, που χρησιμοποιείται, ονομάζεται “TCP/IP” και προσφέρει τις υπηρεσίες της σε πολυάριθμους χρήστες στον κόσμο. Το διαδίκτυο, αποτελεί ένα κοινό δίκτυο επικοινωνίας ηλεκτρονικών υπολογιστών σε όλο τον κόσμο, με το οποίο πραγματοποιείται ανταλλαγή μηνυμάτων (πακέτων) υλικού και λογισμικού επιπέδου.

Ειδικότερα, το παγκόσμιο πλέγμα διασυνδεδεμένων υπολογιστών, σε συνδυασμό με τις υπηρεσίες και τις πληροφορίες που παρέχει στους χρήστες του, περιγράφει τον όρο του Διαδικτύου.

2.1.1 Παγκόσμιος Ιστός

Μία από τις πιο διαδεδομένες και ευρέως χρησιμοποιούμενες υπηρεσίες που προσφέρει το Διαδίκτυο, είναι ο Παγκόσμιος Ιστός [2]. Το Διαδίκτυο, έχει τη δυνατότητα να αποθηκεύει την πληροφορία που δημιουργείται στον Παγκόσμιο Ιστό, μέσω των χρηστών του. Μέσω του Παγκόσμιου Ιστού διαμοιράζονται πληροφορίες και υπηρεσίες, όπως τα κοινωνικά δίκτυα και οι ηλεκτρονικές συναλλαγές.

Στην παρακάτω εικόνα (2) αποτυπώνεται η σύνδεση του Παγκόσμιου Ιστού με το Διαδίκτυο.

Εικόνα 2: Ιντερνετ και Παγκόσμιος Ιστός

Ο Παγκόσμιος Ιστός αποτελείται από πολλές ιστοσελίδες, καθεμία από τις οποίες διαθέτει την δική της μοναδική διεύθυνση, καλείται Ενιαίος Εντοπιστής Πόρων (*URL*) και έχει την εξής μορφή: *http://www.example.com*.

- *http*: Είναι το θεμέλιο της επικοινωνίας δεδομένων για τον Παγκόσμιο Ιστό
- *www*: *World Wide Web* είναι ένα πληροφοριακό σύστημα όπου τα έγγραφα και άλλοι ιστότοποι αναγνωρίζονται από το *URL*.
- *example*: Δηλώνει το όνομα της συγκεκριμένης ιστοσελίδας (*domain name*).
- *com*: Δηλώνει, είτε την περιοχή στην οποία ανήκει η ιστοσελίδα (*gr*- Ελλάδα), είτε τον τύπο της ιστοσελίδας, όπως (*com*- εμπορική ή *org*-οργανισμός).

2.1.2 Διαδικτυακή εφαρμογή

Μια διαδικτυακή εφαρμογή ή αλλιώς *Web App* ονομάζεται η εφαρμογή λογισμικού που διατίθεται στους χρήστες της, μέσω του Διαδικτύου (*Internet*) και εκτελείται σε απομακρυσμένο διακομιστή. Ορισμένες διαδικτυακές εφαρμογές χρησιμοποιούνται, για παράδειγμα, σε ενδοδίκτυο εταιρειών, σχολείων, πανεπιστημίων κτλ..

2.2 Προγραμματισμός Διαδικτύου

Η ανάπτυξη αξιόπιστων και λειτουργικών διαδικτυακών εφαρμογών, που διασφαλίζουν την ικανοποίηση των βασικών ιδιοτήτων ασφαλείας, αποτελεί ζήτημα που απασχολεί τους ειδικούς του χώρου της Τεχνολογίας Λογισμικού και της Ασφάλειας Πληροφοριών. Μέσω της δημιουργίας κώδικα που γράφεται στις μέρες μας, δίνεται η δυνατότητα δικτυακής σύνδεσης στις εφαρμογές, με αποτέλεσμα, οι χρήστες να μπορούν να χρησιμοποιούν απομακρυσμένες υπηρεσίες μέσω του Διαδικτύου [3].

Για τη δημιουργία μίας ιστοσελίδας, απαιτείται ο προγραμματισμός του δημόσιου τμήματος (*front-end*) και η ανάπτυξη της διαχείρισης (*back-end*). Ένας προγραμματιστής δημοσίου τμήματος, (*front-end*) λαμβάνει τον εικαστικό σχεδιασμό μιας ιστοσελίδας και τον αναπτύσσει σε κώδικα. Αυτός ο προγραμματιστής χρησιμοποιεί *HTML* για τη δομή της ιστοσελίδας, *CSS* για την υπαγόρευση της διάταξης και του οπτικού στυλ καθώς και *JavaScript*. Η ανάπτυξη μίας ιστοσελίδας ή εφαρμογής (*back-end*), ασχολείται με τη διασφάλιση της βάσης δεδομένων από

ηλεκτρονικές απειλές και διαχειρίζεται τα δεδομένα που λαμβάνει ο χρήστης. Ένας προγραμματιστής διαχείρισης κώδικα (*back-end*), εστιάζει στη λειτουργικότητα της Ιστοσελίδας.

2.3 Τεχνικές Προγραμματισμού

Στη δημιουργία μιας διαδικτυακής εφαρμογής, ο προγραμματιστής κατά το αρχικό στάδιο κατασκευής, δεν μπορεί να γνωρίζει το πλήθος των αρχείων και γραμμών κώδικα που θα κληθεί να δημιουργήσει, με αποτέλεσμα στο τελικό στάδιο να καταλήγει σε μια ιστοσελίδα χωρίς δομή, δύσκολη στη συντήρηση και την επεκτασιμότητα της. Για το λόγο αυτό, έχουν οριστεί τεχνικές και πλαίσια κατασκευής, που αν τα ακολουθήσει κανείς, καταλήγει σε ένα τελικό αποτέλεσμα που μπορεί εύκολα να συντηρηθεί και να επεκταθεί, καθώς και να διαθέτει υψηλή ασφάλεια.

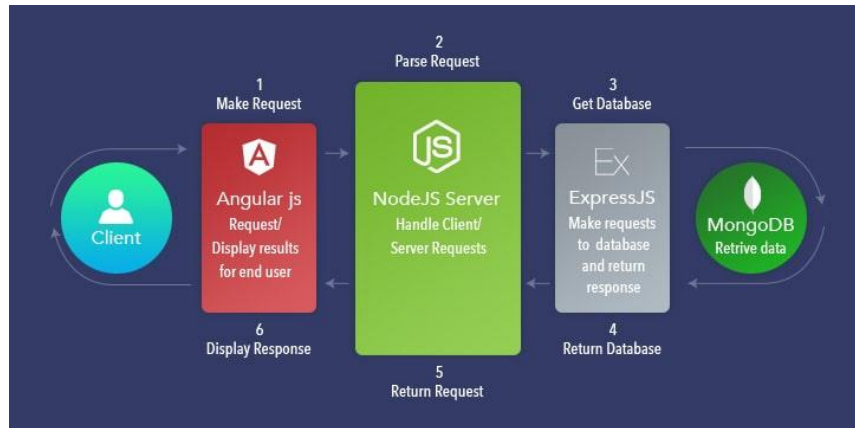
2.3.1 MEAN Αρχιτεκτονική

Για την ολοκληρωμένη κατασκευή μιας διαδικτυακής εφαρμογής, απαιτείται ανάπτυξη όλων τμημάτων που την αποτελούν. Ξεκινώντας από τη βάση δεδομένων και το διακομιστή στο ‘πίσω μέρος’ της εφαρμογής (*back-end*), έως και το περιβάλλον του χρήστη, ως προς τη διεπαφή της εφαρμογής (*front-end*), απαιτείται η ανάπτυξη υπολογιστικών συστημάτων που είναι αλληλένδετα καθώς και η παροχή σύγχρονων λύσεων.

Μία από τις πιο σύγχρονες και διαδεδομένες αρχιτεκτονικές κατασκευής διαδικτυακών εφαρμογών είναι η αρχιτεκτονική *MEAN* [4]. Η αρχιτεκτονική αυτή υποστηρίζει τις εξής τεχνολογίες:

1. *MongoDB* – βάση δεδομένων
2. *Express Framework* – *Node.js* αρχιτεκτονική διακομιστή
3. *Angular* – Αρχιτεκτονική κατασκευής διεπαφής (*front-end framework*)
4. *Node.js* – *API Web service*

Στο πλαίσιο υλοποίησης της διπλωματικής εργασίας, αντί για *MongoDB* χρησιμοποιήθηκε βάση δεδομένων *MySQL* με το *ORM (Object Relational Mapping)* της *Sequelize*.

Εικόνα 3: MEAN Αρχιτεκτονική

Στην εικόνα (3) αποτυπώνεται γραφικά, ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιείται η μετάδοση δεδομένων. Αναλυτικότερα, ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Όταν ο χρήστης δημιουργεί ένα αίτημα, αυτό επεξεργάζεται από την *Angular* στο περιβάλλον του χρήστη.

Το αίτημα του χρήστη, επεξεργάζεται και δρομολογείται από τη *Node JS*, βάση των *API routes* που έχουν δημιουργηθεί.

Μέσω της *Express JS* και της βιβλιοθήκης *Sequelize* γίνεται η συλλογή των δεδομένων από τη βάση δεδομένων *MySQL*.

Η *Express JS* δέχεται τα δεδομένα από τη βάση και τα μεταδίδει στη *Node JS*

Η *Node JS* στέλνει *JSON* αρχείο στην *Angular* που περιέχει τα δεδομένα.

Ένα από τα μεγαλύτερα οφέλη της *MEAN* αρχιτεκτονικής, είναι πως ο κώδικας για το διακομιστή και για την ιστοσελίδα μπορεί να γραφεί χρησιμοποιώντας μόνο *JavaScript/Typescript*. Ακόμη, δίνεται η δυνατότητα υποστήριξης *MVC* αρχιτεκτονικής, προσφέροντας έτσι πολλαπλές επιλογές κατά την κυκλοφορία της εφαρμογής. Τέλος, καθώς οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται είναι ανοιχτού κώδικα, γίνονται συχνά ενημερώσεις.

2.3.2 Node.JS

Η *Node.JS* είναι ένα περιβάλλον εκτέλεσης *Javascript* ανοιχτού κώδικα, που υποστηρίζεται από πολλαπλές πλατφόρμες και μπορεί να εκτελέσει *back-end* διεργασίες. Η *Node.JS* επιτρέπει στον προγραμματιστή, να δημιουργεί εργαλεία γραμμής, εντολών και δέσμες ενεργειών (*scripts*), στην πλευρά του διακομιστή. Με αυτόν τον τρόπο, δίνεται η δυνατότητα παραγωγής δυναμικού περιεχομένου, για κάθε ιστοσελίδα.

Ακόμη, διαθέτει αρχιτεκτονική που βασίζεται σε γεγονότα (*event-drive architecture*), προσφέροντας τη δυνατότητα ασύγχρονων διαδικασιών εισόδου και εξόδου δεδομένων. Ακόμη, επιτρέπει τη δημιουργία διακομιστών *Web* και εργαλείων δικτύωσης χρησιμοποιώντας *Javascript* και μία συλλογή από 'ενότητες' (*modules*) που χειρίζονται διάφορες βασικές λειτουργίες. Τα *modules* της *Node.JS* χρησιμοποιούν ένα *API*, που έχει σχεδιαστεί, με σκοπό να μειώσει την πολυπλοκότητα δημιουργίας εφαρμογών διακομιστή.

Κάποιες από τις βασικές λειτουργίες που παρέχουν τα *module* είναι:

1. Εισαγωγή αρχείων στο σύστημα
2. Δικτύωση (*DNS, HTTP, TCP, TLS/SSL και UDP*)
3. Επεξεργασία δυαδικών δεδομένων (*buffer*)
4. Συναρτήσεις κρυπτογράφησης
5. Ροές δεδομένων

Στην εικόνα (4) παρουσιάζονται οι δυνατότητες που προσφέρει η *Node JS*.

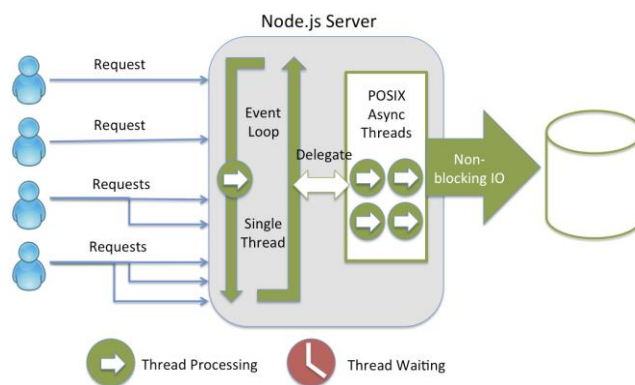
Εικόνα 4: Δυνατότητες *Node.JS*

Επίσης, χρησιμοποιείται κυρίως για τη δημιουργία προγραμμάτων δικτύου, όπως διακομιστές *Web*. Η μεγαλύτερη διαφορά μεταξύ *Node.JS* και *PHP*, είναι ότι οι περισσότερες διαδικασίες σταματούν, έως ότου ολοκληρωθούν κάποιες ενέργειες, σε αντίθεση με τη *Node.JS* όπου οι διαδικασίες δε διακόπτονται, αλλά εκτελούνται παράλληλα, χρησιμοποιώντας *callbacks* για να σηματοδοτήσουν την ολοκλήρωση ή αποτυχία μιας διαδικασίας.

Όσο αναφορά τη λειτουργία της *Node.JS* είναι *single-thread event loop*, με κλήσεις εισόδου/εξόδου χωρίς αποκλεισμούς, επιτρέποντας την υποστήριξη σε δεκάδες χιλιάδες ταυτόχρονες συνδέσεις, χωρίς να επιβαρύνεται με κόστος αλλαγής *thread*. Ο σχεδιασμός της κοινής χρήσης ενός νήματος μεταξύ όλων των αιτημάτων που χρησιμοποιούν το μοτίβο του παρατηρητή (*observer*), προορίζεται για την κατασκευή πολλών ταυτόχρονων εφαρμογών, όπου οποιαδήποτε λειτουργία εκτελεί I / O πρέπει να χρησιμοποιεί *callbacks*. Η υλοποίηση του *single-thread event loop*, πραγματοποιείται, χρησιμοποιώντας τη βιβλιοθήκη *libuv*, η οποία με τη σειρά της χρησιμοποιεί μία ομάδα νημάτων σταθερού μεγέθους, που χειρίζεται ορισμένες από τις μη αποκλεισμένες ασύγχρονες λειτουργίες εισόδου/εξόδου. Για την εκτέλεση παράλληλων διεργασιών, υπεύθυνη χρίζεται μία ομάδα νημάτων που θα τις διαχειρίζεται [5].

Το *thread* κύριας λειτουργίας, καλεί τα *post request* στην ουρά των κοινόχρηστων εργασιών και στη συνέχεια, καθορίζει και εκτελεί το κάθε *thread* στο *thread pool*. Ενσωματωμένες λειτουργίες συστήματος μη αποκλεισμού, όπως η δικτύωση, μεταφράζονται ως *kernel-side non-blocking sockets*, ενώ οι λειτουργίες συστήματος μπλοκαρίσματος, όπως τα αρχεία I / O, εκτελούνται με τρόπο αποκλεισμού στα δικά τους νήματα. Όταν ένα νήμα από την ομάδα νηματος ολοκληρώνει μία εργασία, ενημερώνεται το κύριο νήμα αυτού, το οποίο με τη σειρά του ενεργοποιείται και εκτελεί το καταχωρημένο *callback*.

Στην εικόνα (5) παρουσιάζεται ο τρόπος διαχείρισης των αιτημάτων μετάδοσης δεδομένων.

Εικόνα 5: Διαχείριση αιτημάτων σύνδεσης

Ένα μειονέκτημα της *sigle-threaded* προσέγγισης, είναι ότι η *Node.JS*, δεν επιτρέπει την κατακόρυφη κλιμάκωση που επιτυγχάνεται, αυξάνοντας τον αριθμό πυρήνων του επεξεργαστή του μηχανήματος που λειτουργεί. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί χρησιμοποιώντας κάποιο επιπρόσθετο module, όπως *StrongLoop*, *Process Manager* ή *pm2*. Παρόλα αυτά, οι προγραμματιστές, έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν τον προεπιλεγμένο αριθμό νημάτων που χρησιμοποιούνται από το *thread pool* του *libuv*. Αξίζει να σημειωθεί, πως το λειτουργικό σύστημα του διακομιστή έχει τη δυνατότητα να διανείμει τα *thread* σε πολλαπλούς πυρήνες.

2.3.2 Angular Framework / Modular Αρχιτεκτονική

Το πλαίσιο ιστού της *Angular*, χρησιμοποιώντας τους decorators, καταφέρνει να συνδυάζει τα προτερήματα και από τις γλώσσες προγραμματισμού *HTML*, *Typescript* και *SCSS*. Μία σελίδα της *Angular* αποτελείται από, components, τα οποία συνδέονται μέσω των modules. Κάθε component αποτελείται από αρχεία *HTML*, αρχεία *Typescript* και αρχεία *SCSS*, στα οποία μπορούμε να εφαρμόζουμε διαφορετική λογική, ανάλογα με τη χρήση.

Στην εικόνα (6) παρουσιάζονται τα προτερήματα του *Angular framework*

Εικόνα 6: Χαρακτηριστικά της Angular

Κατά την εγκατάσταση του *Angular framework* γίνεται και εγκατάσταση του *Angular CLI*. Το *Angular CLI*, είναι ένα εργαλείο διεπαφής με τη κονσόλα τερματικού που χρησιμοποιείται για την αρχικοποίηση, την ανάπτυξη και τη δημιουργία σκελετού προγράμματος, καθώς και τη συντήρηση μιας *Angular* εφαρμογής, μέσω εντολών στην τερματική κονσόλα [6].

Στην *Angular*, για να μπορεί κανείς να χρησιμοποιεί κάποιο *component*, χρειάζεται να το δηλώσει στο *module*. Δίνεται η δυνατότητα χρήσης πολλαπλών *modules*, σε μια διαδικτυακή εφαρμογή με *Angular*, όμως απαιτείται η δήλωσή τους στο κεντρικό *module* της εφαρμογής.

Ένα *module*, θεωρείται ως ένα καθορισμένο κομμάτι κώδικα, που βρίσκεται στο σύστημα. Το πόσο καλά ορίζεται, εξαρτάται από το πως έχουν χωριστεί οι τομείς της εφαρμογής. Θεωρητικά, είναι εφικτό να συμπεριληφθεί όλος ο κώδικας σε ένα *module*, αλλά αυτός δε θεωρείται ως ένας αποτελεσματικός τρόπος. *Modular programming*, είναι τεχνική που σχετίζεται με το διαχωρισμό της λειτουργικότητας σε ανεξάρτητα μέρη. Με αυτόν τον τρόπο, μπορεί να κατασκευάσει κανείς διάφορα μέρη ξεχωριστά και ανάλογα το τρόπο που θα τα ενώσει, να δημιουργήσει το τελικό αποτέλεσμα [5].

Στην *Angular* υπάρχουν δυο τύποι *modules*, τα *root modules* και *feature modules*. Ωστόσο, μπορεί να αναλύσει κανείς περαιτέρω τα *feature modules*, σε πιο εξειδικευμένα μέρη, όπως *routing module*, *component* και *services*. Γενικά, όλα τα *modules* κατασκευάζονται με τον ίδιο τρόπο. Η κύρια διαφορά έγκειται στο σκοπό ύπαρξής τους, ο οποίος καθορίζει το μέγεθος και τη λειτουργία τους.

Στα πλαίσια της διπλωματικής έχουν κατασκευαστεί πέντε κύρια *module*:

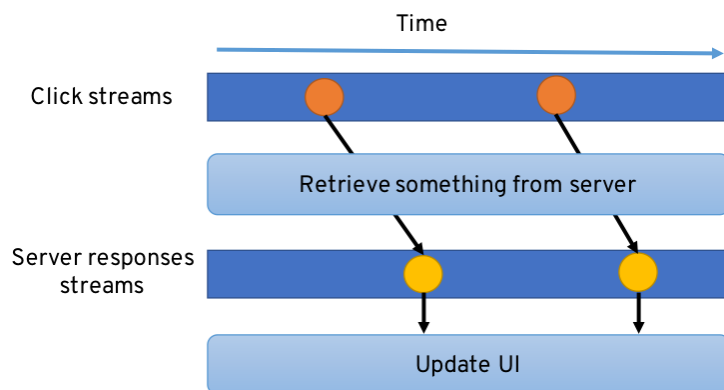
- 1 **Main Module**: Είναι το κεντρικό *module*, που περιλαμβάνει όλα τα υπόλοιπα *modules* και βάσει αυτού καθορίζονται βασικές λειτουργίες, που θα λειτουργούν σε κάθε περίπτωση χρήσης της εφαρμογής.
- 2 **Routing Modules**: Γίνεται καθορισμός των *url* της εφαρμογής και ορίζεται, η αντιστοίχιση των *component* με τα *url*. Για κάθε *module* μπορεί να οριστεί ξεχωριστό *routing module*.
- 3 **Domain Module**: Αναφέρεται σε μία συγκεκριμένη λειτουργία χρήσης, που επαναλαμβάνεται σε διαφορετικές λειτουργικές ενότητες. Για παράδειγμα, μία φόρμα εγγραφής χρήστη μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως φόρμα επισκόπησης προφίλ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί κανείς να ξεχωρίσει τον κώδικα σε *component*, ώστε να το χρησιμοποιήσει σε πολλαπλές ενότητες.
- 4 **Service Module**: Είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση δεδομένων. Κυρίως, βασίζεται σε βοηθητικά προγράμματα και χρησιμοποιείται στη σύνδεση της εφαρμογής με πηγές δεδομένων. Ένα παράδειγμα είναι, πως εάν επιθυμεί κανείς να υποβάλει τα στοιχεία που εισάγει ο χρήστης μιας φόρμας σε κάποιο εξωτερικό *API*, αυτή η διαδικασία θα υλοποιηθεί από το *service module*.

Τέλος, ένα από τα μεγαλύτερα προτερήματα που προσφέρει η *Angular*, είναι τα *schematics* και η ευκολία εγκατάστασης εξωτερικών βιβλιοθηκών. Τα *Schematics*, είναι εντολές που χρησιμοποιούνται στην κονσόλα τερματικού και παράγουν αρχεία με κώδικα, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν απευθείας στην εφαρμογή. Όσον αφορά τις εξωτερικές βιβλιοθήκες, αυτές αποτελούν πακέτα κώδικα, που παρέχουν μεθόδους και *custom elements* που μπορεί κανείς να

χρησιμοποιήσει, ώστε να γίνει πιο γρήγορη η κατασκευή της εφαρμογής. Ένα παράδειγμα που συνδυάζει αυτά τα δύο προτερήματα, είναι η *Angular Material*.

2.3.5 Reactive Programming / Αντιδραστικός Προγραμματισμός

Ο αντιδραστικός προγραμματισμός, είναι ο προγραμματισμός, που βασίζεται σε συμβάντα (*events*), αντί της σειράς των γραμμών στον κώδικα. Συνήθως αυτό περιλαμβάνει περισσότερα από ένα συμβάντα και αυτά γίνονται με μία σειρά με την πάροδο του χρόνου. Για την κατασκευή μιας ιστοσελίδας με αντιδραστικό προγραμματισμό, χρησιμοποιείται η βιβλιοθήκη *RxJs*. Σε αυτό το σημείο, χρειάζεται να αναφερθεί πως το *Angular framework*, έχει βασιστεί στη βιβλιοθήκη για πολλά από τα χαρακτηριστικά της.

Εικόνα 7: Τρόπος λειτουργίας Reactive Event

Η *RxJs*, είναι μία βιβλιοθήκη που χρησιμοποιείται για τη σύνταξη ασύγχρονων προγραμμάτων βάσει *event*, χρησιμοποιώντας *observable sequences*. Παρέχει έναν τύπο πυρήνα, τα *Observables*, που αποτελούνται, από τα *satellite types* (*Observer*, *Schedulers*, *Subjects*) και τους *operators*, που είναι εμπνευσμένα από τα *Arrayextras* (*map*, *filter*, *reduce*, *every*, *etc*), ώστε να είναι δυνατή η διαχείριση των ασύγχρονων *event*.

Οι βασικές έννοιες της *RxJs*, που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση των ασύγχρονων *event* είναι:

- **Observable:** Αντιπροσωπεύει την επίκληση συλλογής μελλοντικών αξιών ή γεγονότων.
- **Observer:** Είναι μία συλλογή με *callbacks*, που αναγνωρίζουν τις τιμές που παραδόθηκαν από *Observable*.
- **Subscription:** Αντιπροσωπεύει την εκτέλεση ενός *Observable*, είναι κυρίως χρήσιμο για την ακύρωση της εκτέλεσης.

- **Operators:** Είναι λειτουργίες που επιτρέπουν *functional* προγραμματισμό, ώστε να γίνει διαχείριση των δεδομένων. Μερικές λειτουργίες είναι *map*, *filter*, *concat*, *reduce*, κτλ.
- **Subject:** Είναι ισοδύναμο με το *EventEmitter* και ο μόνος τρόπος όπου είναι εφικτή η πολλαπλή μετάδοση μιας τιμής ή συμβάντος σε πολλούς *Observer*.

Κυρίως η *RxJs*, χρησιμοποιείται για τη λήψη δεδομένων από κάποιο διακομιστή, διότι σε τέτοιου είδους περιπτώσεις, δεν είναι γνωστό ποια χρονική στιγμή θα σταλθούν τα δεδομένα στο χρήστη. Με αυτόν τον τρόπο, η σελίδα του χρήστη μπορεί να συνεχίσει να είναι λειτουργική, ώστε να παρέχει καλύτερη εμπειρία σε εκείνον.

```
addHero(hero: Hero): Observable<Hero> {
  return this.http.post<Hero>(this.heroesUrl, hero, this.httpOptions).pipe(
    tap((newHero: Hero) => this.log('added hero w/ id=${newHero.id}')),
    catchError(this.handleError<Hero>('addHero'))
  );
}
```

Εικόνα 8: Διαδικασία αίτησης δεδομένων από το API

```
add(name: string): void {
  name = name.trim();
  if (!name) { return; }
  this.heroService.addHero({ name } as Hero)
    .subscribe(hero => {
      this.heroes.push(hero);
    });
}
```

Εικόνα 9: Διαδικασία επεξεργασίας δεδομένων όταν ληφθούν δεδομένα από το API

2.4 Γλώσσες Προγραμματισμού Διαδικτύου

Οι τεχνολογίες που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη της διαδικτυακής εφαρμογής είναι, το πλαίσιο ιστού (*framework*) της *Angular 10*, για τη κατασκευή του δημοσίου τμήματος (*front-end*) και το πλαίσιο ιστού *Node Express* για την ανάπτυξη του διαχειριστικού συστήματος (*back-end*), το οποίο συνδέεται με βάση δεδομένων *MySQL*. Το πλαίσιο της *Angular 10*, συνδυάζει τις τεχνολογίες της *HTML*, *Typescript* και *SCSS* ώστε να επιταχύνει τη παραγωγή κώδικα και κάνοντας *compile* εξάγει αρχεία *HTML*, *CSS* και *Javascript*, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την εμφάνιση της σελίδας στο παγκόσμιο ιστό [7]. Το πλαίσιο της *Node Express*, χρησιμοποιεί *Javascript* για τη δημιουργία και διαχείριση της βάσης δεδομένων *MySQL*.

2.4.1 HTML

Μία από τις κύριες γλώσσες προγραμματισμού είναι η *HTML* (*HyperText Markup Language*), η οποία αποτελεί γλώσσα σήμανσης, με τα βασικά δομικά στοιχεία των ιστοσελίδων (*head*, *body*, *footer*). Η *HTML* γράφεται υπό μορφή στοιχείων *HTML*, τα οποία αποτελούνται από ετικέτες (*tags*), που περικλείονται μέσα σε σύμβολα «μεγαλύτερο από» και «μικρότερο από» (για παράδειγμα `<html>`), μέσα στο περιεχόμενο της ιστοσελίδας. Οι ετικέτες *HTML* συνήθως λειτουργούν ανά ζεύγη (για παράδειγμα `<h1>` και `</h1>`), με την πρώτη να ονομάζεται «ετικέτα έναρξης» και τη δεύτερη «ετικέτα λήξης» (ή σε άλλες περιπτώσεις «ετικέτα ανοίγματος» και «ετικέτα κλεισίματος» αντίστοιχα). Οι σχεδιαστές των ιστοσελίδων, μπορούν να προσθέσουν κάποιο κείμενο, πίνακα ή εικόνα ανάμεσα στις ετικέτες.

Ο Περιηγητής Ιστού (*web browser*), μετατρέπει το περιεχόμενο των εγγράφων της *HTML* σε σελίδες, που μπορεί κάποιος να διαβάσει ή και να ακούσει. Οι ετικέτες της *HTML* χρησιμοποιούνται για την παρουσίαση του περιεχομένου μίας σελίδας.

Με τη γλώσσα προγραμματισμού *HTML* και τα βασικά δομικά στοιχεία της, δημιουργείται ένας ιστότοπος. Στην *HTML* επιτρέπεται η ενσωμάτωση εικόνων, διάφορων αντικειμένων αλλά και η εμφάνιση διαδραστικών φορμών μέσα στη σελίδα. Μέσα από την *HTML*, υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας εγγράφων, με σημαντικά δομικά στοιχεία του περιεχομένου τους. Επιπλέον, εμφανίζεται ο κώδικας, ο οποίος είναι απαραίτητος για τη μορφοποίηση του περιεχομένου (ενός κειμένου), όπως παράγραφοι, λίστες, κεφαλίδες κ.ά. Τέλος, για να μετατραπεί μία σελίδα *HTML* από στατική σε δυναμική, δηλαδή να λαμβάνει και να επεξεργάζεται δεδομένα, χρειάζεται η ενσωμάτωση σεναρίων εντολών, σε γλώσσες προγραμματισμού όπως *JavaScript*, *PHP* κ.ά.

Η *Angular*, χρησιμοποιεί την *HTML* για την κατασκευή της δομής του component. Μέσω μηχανισμών όπως *data binding*, *string interpolation* και *two-way binding* δίνεται η δυνατότητα να κάνει κανείς αναφορές παραμέτρων, που χρησιμοποιούνται στα *Typescript* αρχεία του component. Με αυτόν τον τρόπο, η σελίδα παράγεται δυναμικά, αυξάνοντας χαρακτηριστικά όπως, η επεκτασιμότητα και η συντήρηση. Τέλος, μέσω των custom element που προσφέρονται από διάφορες βιβλιοθήκες της *Angular*, ένας προγραμματιστής μπορεί να δημιουργήσει εντυπωσιακό περιβάλλον για τον χρήστη, με μεγάλη ευκολία.

Στις παρακάτω εικόνες (10), (11) παρουσιάζονται οι τεχνικές αναφοράς από *HTML* σε *Typescript* παραμέτρους.

```

22 |   title = 'Basics with Angular';
23 |
24 |   onClick() {
25 |     console.log('Hello Event');
26 |   }

```

Εικόνα 11: Κώδικας στη *Typescript*

```

1  <!-- String Interpolation -->
2  <h1>
3  {{ title }}
4  </h1>
5
6  <!-- Event Binding -->
7  <button (click)="onClick()">Click me</button>
8
9  <!-- Property Binding -->
10 <h1 [innerText]="title"></h1>
11

```

Εικόνα 10: Μέθοδοι αναφοράς μεταβλητών στην *HTML*

2.4.2 SCSS/SASS

Η γλώσσα προγραμματισμού *Syntactically Awesome Style Sheets (SASS)*, είναι μία γλώσσα *scripting* προ-επεξεργασίας, που ερμηνεύεται ή μεταφράζεται σε *Cascading Style Sheets (CSS)*. Η σύνταξη που ακολουθεί είναι η *SCSS (Sassy CSS)* και χρησιμοποιεί μορφοποίηση μπλοκ, όπως και η *CSS*. Χρησιμοποιεί αγκύλες, για να δηλώσει μπλοκ κώδικα και ερωτηματικά, για να διαχωρίσει τους κανόνες μέσα σε ένα μπλοκ. Τα αρχεία σύνταξης και *SCSS* με εσοχή, έχουν παραδοσιακά τις επεκτάσεις *.scss*.

Η *CSS3*, αποτελείται από μία σειρά επιλογών και ψευδοεπιλογών, που ομαδοποιούν τους κανόνες που ισχύουν γι' αυτούς. Η *Sass* επεκτείνει τη *CSS*, παρέχοντας διάφορους μηχανισμούς, διαθέσιμους σε πιο παραδοσιακές γλώσσες προγραμματισμού, ιδιαίτερα σε αντικειμενοστραφείς γλώσσες, αλλά και μη διαθέσιμους στην ίδια τη *CSS3*. Όταν ερμηνεύεται το *SassScript*, δημιουργείται μπλοκ κανόνων *CSS* για διάφορους selector, όπως ορίζονται από το αρχείο *Sass*. Ο διερμηνέας *Sass*, μεταφράζει το *SassScript* σε *CSS*. Εναλλακτικά, το *Sass* μπορεί να παρακολουθεί το αρχείο *.scss* και να το μεταφράζει σε αρχείο εξόδου *.css*, όποτε αποθηκεύεται το αρχείο *.scss*.

Η σύνταξη με εσοχή, είναι μία μεταγλώσσα. Η *SCSS* αποτελεί μία ένθετη μεταγλώσσα, καθώς η έγκυρη *CSS* είναι η έγκυρη *SCSS*, με την ίδια έννοια. Η *SassScript* παρέχει τους εξής μηχανισμούς για τη σύνταξή της: μεταβλητές, *nesting*, *mixins*, και κληρονομικότητα *selector* [8].

Στην εικόνα (12) παρουσιάζεται παράδειγμα σύνταξης στην *SCSS*.

```

3  @import "~@angular/material/theming";
4
5  @include mat-core();
6
7  $primary: mat-palette($mat-blue, 700);
8  $accent: mat-palette($mat-indigo, 500);
9  $warn: mat-palette($mat-red, 600);
10
11 $theme: mat-light-theme($primary, $accent, $warn);
12 .list-item-active {
13   font-weight: bold;
14   color: mat-color($accent, darker) !important;
15 }

```

Εικόνα 12: Παράδειγμα κώδικα *SCSS*

2.4.3 Typescript

Η *TypeScript*, είναι μια *strongly-typed*, αντικειμενοστραφής, μεταγλωττισμένη γλώσσα, που σχεδιάστηκε από τη *Microsoft*. Η *TypeScript*, εκτός από γλώσσα, αποτελεί και ένα σύνολο εργαλείων. Γενικά, είναι ένα τυπικό υπερσύνολο της *JavaScript*, που έχει μεταγλωττιστεί σε *JavaScript*. Με άλλα λόγια, η *TypeScript* είναι *JavaScript* συν μερικές επιπλέον δυνατότητες. Η *TypeScript*, θεωρείται καλύτερη σε σχέση με άλλες αντίστοιχες γλώσσες, όπως η *Coffescript* ή *Dart*, καθώς αυτή είναι επέκταση της *Javascript*. Αντίθετα, οι υπόλοιπες γλώσσες χρειάζονται εξειδικευμένο περιβάλλον για να εκτελεστούν [9].

Η *TypeScript* περιέχει και άλλα προτερήματα:

1. Μεταγλώττιση/*Compilation* – Καθώς η *Javascript* είναι *interpreted* γλώσσα, τα σφάλματα του κώδικα, δεν πρόκειται να εμφανιστούν μέχρι να γίνει η εκτέλεσή του, με αποτέλεσμα να γράφεται κώδικας χωρίς να φέρει αποτελέσματα, αναγκάζοντας τον μηχανικό, να εκτελεί τον κώδικά του για κάθε αλλαγή που γίνεται. Στην *TypeScript* προσφέρεται *transpiler*
2. Ισχυρά στατική σύνταξη/*Strong Static Typing* – Η *Javascript* δεν έχει *strongly type* χαρακτηριστικά. Η *TypeScript* παρέχει προαιρετικό σύστημα *strongly type* και *inference type* με *TLS* (*TypeScript Language Service*). Ο τύπος μιας μεταβλητής, μπορεί να οριστεί από το *TLS* μέσω της τιμής που ανατέθηκε.

3. Η *Typescript*, υποστηρίζει ορισμούς τύπων για υπάρχουσες βιβλιοθήκες *Javascript*. Το αρχείο *Typescript Definition* (με επέκταση *.ts*), παρέχει ορισμό για εξωτερικές βιβλιοθήκες *Javascript*. Ως εκ τούτου, ο κώδικας *Typescript* μπορεί να περιέχει αυτές τις βιβλιοθήκες.
4. Η *TypeScript* υποστηρίζει έννοιες αντικειμενοστραφής προγραμματισμού, όπως τάξεις, διεπαφές (*interfaces*), κληρονομικότητα (*Inheritance*) κ.λπ.

Στην εικόνα (13) παρουσιάζεται παράδειγμα τμήματος κώδικα γραμμένος σε *Typescript*

```

8  export class BasicsComponent {
9      @Input() name: string;
10     @Output() liked = new EventEmitter();
11
12     constructor() {}
13
14     title = 'Basics with Angular';
15
16     onClick() {
17         console.log('Hello Event');
18     }

```

Εικόνα 13: Παράδειγμα κώδικα *Typescript*

2.4.5 Angular Material

Η *Angular Material* είναι μια βιβλιοθήκη στοιχείων *UI*, που απευθύνεται σε προγραμματιστές της *Angular* και υποστηρίζεται από το *Angular CLI*. Τα *component* που παρέχονται από την *Angular Material*, βοηθούν στην κατασκευή φιλικών προς τον χρήστη, λειτουργικών ιστοσελίδων και διαδικτυακών εφαρμογών. Ακόμη, τηρούν τις σύγχρονες αρχές σχεδιασμού ιστοσελίδων, όπως η φορητότητα του προγράμματος περιήγησης, η ανεξαρτησία της συσκευής και ο ασφαλής διαχωρισμός. Με αυτόν τον τρόπο, βοηθά στη γρήγορη δημιουργία ελκυστικών και *responsive* ιστοσελίδων [10].

Κάθε στοιχείο της *Angular Material* αποτελείται από *HTML*, *CSS* και σε ορισμένες περιπτώσεις, συνοδεύει κώδικα *Typescript*. Επίσης, επεκτείνει τη λειτουργικότητα ορισμένων υφιστάμενων στοιχείων διεπαφής, όπως για παράδειγμα, μία λειτουργία αυτόματης συμπλήρωσης για πεδία εισαγωγής. Επίσης, παρέχονται επιπλέον *elements*, τα οποία διευκολύνουν τον προγραμματιστή να κατασκευάσει την ιστοσελίδα. Τα *elements*, εκμεταλλεύονται τους μηχανισμούς *two-way binding*, *interpolation* και *event binding*, δίνοντας επιπλέον επιλογές στον προγραμματιστή.

Στην εικόνα (14) παρουσιάζεται ο τρόπος σύνταξης ενός πεδίου εισόδου χρησιμοποιώντας *Material Inputs*.


```

<mat-form-field class="example-form-field">
  <mat-label>Clearable input</mat-label>
  <input matInput type="text" [(ngModel)]="value">
  <button mat-button *ngIf="value" matSuffix mat-icon-button aria-label="Clear" (click)="value=''>
    <mat-icon>close</mat-icon>
  </button>
</mat-form-field>

```

Εικόνα 14: Παράδειγμα χρήσης Material elements

2.4.6 MySQL / Sequelize

Η *MySQL*, είναι ένα σχεσιακό σύστημα διαχείρισης βάσεων δεδομένων, που βασίζεται σε *SQL* - *Structured Query Language* [11]. Η εφαρμογή, χρησιμοποιείται για ένα μεγάλο φάσμα σκοπών, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης δεδομένων, του ηλεκτρονικού εμπορίου και των εφαρμογών καταγραφής. Η πιο συνηθισμένη χρήση για τη *MySQL*, είναι για τους σκοπούς μιας διαδικτυακής βάσης δεδομένων. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί, για να αποθηκεύσει ένα αρχείο πληροφοριών μέχρι και ολόκληρο κατάλογο διαθέσιμων προϊόντων, για ένα ηλεκτρονικό κατάστημα. Σε συνδυασμό με μία γλώσσα δέσμης ενεργειών, όπως η *PHP* ή η *Perl* είναι δυνατή η δημιουργία ιστοτόπων, που θα αλληλοεπιδρούν σε πραγματικό χρόνο, με μια βάση δεδομένων *MySQL* για γρήγορη εμφάνιση κατηγοριοποιημένων και αναζητήσιμων πληροφοριών, σε έναν χρήστη ιστοτόπου.

Ένα εργαλείο που διαθέτει η *Node.js*, για την καλύτερη διαχείριση της βάσης δεδομένων, είναι η *Sequelize*. Η *Sequelize*, είναι μια βιβλιοθήκη *ORM* (*Object-relational mapping*) που έχει τη δυνατότητα, να αλληλοεπιδρά με βάσεις δεδομένων όπως *MySQL*, *Postgres*, *MariaDB* και *Microsoft SQL*.

2.4 Τεχνολογίες Ανάπτυξης λογισμικού

Σε αυτό το κεφάλαιο, αναλύονται τα λογισμικά εργαλεία, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία της διαδικτυακής πλατφόρμας. Τα εργαλεία αυτά, διατίθενται δωρεάν ή παρέχονται από τα προγράμματα παροχής λογισμικού, του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

2.4.1 Visual Studio Code

Το *Visual Studio Code*, είναι ένα ελαφρύ αλλά ισχυρό πρόγραμμα επεξεργασίας πηγαίου κώδικα, που λειτουργεί στην επιφάνεια εργασίας και είναι διαθέσιμο για *Windows*, *macOS* και *Linux*. Διατίθεται, με ενσωματωμένη υποστήριξη για *JavaScript*, *TypeScript* και *Node.js* και διαθέτει πλούσιο οικοσύστημα επεκτάσεων για άλλες γλώσσες, (όπως *C++*, *C#*, *Java*, *Python*, *PHP*, *Go*) και περιβάλλον εκτέλεσης (όπως *.NET* και *Unity*) [12].

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της διπλωματικής εργασίας, χρησιμοποιήθηκαν πολλά εργαλεία επέκτασης στην εφαρμογή. Ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία είναι, το *Angular Language Service*. Η επέκταση αυτή, προσέφερε πληροφορίες για πολλές από τις ενσωματωμένες μεθόδους της *Angular*, όπως ο τύπος δεδομένων που χρειάζεται να χρησιμοποιήσει κανείς, όταν καλείται μία ενσωματωμένη μέθοδος. Εξίσου σημαντικές επεκτάσεις είναι το *TsLint* και *SonarLint*, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της εφαρμογής κατά τη συγγραφή του κώδικα, όσον αφορά λάθη στη σύνταξη του κώδικα, την ορθογραφία, σε σφάλματα, ενώ ταυτόχρονα ελέγχει αν εφαρμόζονται πολιτικές ορθής σύνταξης. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα στον προγραμματιστή, να ορίσει εκείνος δικούς του κανόνες ανάλυσης και ελέγχου στις επεκτάσεις για επιπλέον δυνατότητες.

2.4.2 GitKraken – Git

Το *GitKraken* είναι ένα προϊόν λογισμικού, που βοηθά τους προγραμματιστές να μεγιστοποιήσουν την παραγωγικότητά τους σε διαισθητικό *GUI*. Κυρίως χρησιμοποιείται σε μεγάλες ομάδες προγραμματιστών, για καλύτερη οργάνωση κατά την διάρκεια κατασκευής. Παρέχει δυνατότητες όπως τον πίνακα εργασιών, όπου γίνεται ο σχεδιασμός αρχιτεκτονικής του συστήματος και προσφέρει πληθώρα εργαλείων που βοηθούν σε αυτό. Ακόμη μία δυνατότητά του, είναι τα χρονοδιαγράμματα *'timelines'*. Στα *'timelines'*, μπορούμε να ορίσουμε και να οργανώσουμε τις διεργασίες που απαιτούνται να γίνουν, για την κατασκευή του συστήματος. Με αυτόν τον τρόπο, μπορούμε να ορίσουμε μία σχετική ροή κατασκευής του συστήματος, με σκοπό

να αποφευχθούν οι συγκρούσεις *conflicts* του κώδικα, στο αποθετήριο *repository* του συστήματος. Κυρίως όμως το *GitKragen*, είναι ένα γραφικό περιβάλλον διαχείρισης *repository*, που προσφέρει λύσεις διεκπεραίωσης των συγκρούσεων του κώδικα και με αυτοματοποιημένες διαδικασίες οργανώνει το *online repository*.

Το *Git*, είναι ένα σύστημα ελέγχου εκδόσεων, με έμφαση στην ταχύτητα, την ακεραιότητα των δεδομένων και την υποστήριξη για κατανεμημένες μη γραμμικές ροές εργασίας. Το *Git*, σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε αρχικά από τον Λίνους Τόρβαλντς, για την ανάπτυξη του πυρήνα *Linux* το 2005 και από τότε έχει γίνει το πιο διαδεδομένο σύστημα ελέγχου εκδόσεων, για ανάπτυξη λογισμικού [13].

Αντίθετα με τα περισσότερα συστήματα πελάτη-διακομιστή, κάθε κατάλογος εργασίας του *Git*, αποτελεί ένα ολοκληρωμένο αποθετήριο λογισμικού, με πλήρες ιστορικό και δυνατότητες πλήρους παρακολούθησης της έκδοσης, ανεξάρτητα από την πρόσβαση δικτύου ή ενός κεντρικού διακομιστή. Όπως ο πυρήνας *Linux*, το *Git* είναι ελεύθερο λογισμικό και διανέμεται δωρεάν σε όλους τους χρήστες.

2.4.3 Oracle MySQL Workbench

Το *MySQL Workbench*, είναι ένα γραφικό εργαλείο για την εργασία με διακομιστές και βάσεις δεδομένων *MySQL*. Το *MySQL Workbench*, υποστηρίζει πλήρως τις εκδόσεις διακομιστών *MySQL* 5.6 αλλά και νεότερες. Είναι επίσης συμβατό, με παλαιότερες εκδόσεις διακομιστή *MySQL* 5.x, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις (όπως η εμφάνιση της λίστας διεργασιών) λόγω αλλαγμένων πινάκων του συστήματος.

Η λειτουργικότητα *MySQL Workbench* καλύπτει πέντε βασικά θέματα:

1. **Ανάπτυξη SQL:** Επιτρέπει τη δημιουργία και διαχείριση συνδέσεων, σε διακομιστές βάσης δεδομένων. Μαζί με τη δυνατότητα ρύθμισης παραμέτρων σύνδεσης, το *MySQL Workbench* παρέχει τη δυνατότητα εκτέλεσης *SQL queries*, στη βάση δεδομένων, χρησιμοποιώντας ενσωματωμένο *SQL Editor*.
2. **Μοντελοποίηση δεδομένων (Σχεδιασμός):** Δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας μοντέλων του σχήματος της βάσης δεδομένων, χρησιμοποιώντας γραφικό περιβάλλον, κατασκευής *reverse and forward engineer*, μεταξύ ενός σχήματος βάσης δεδομένων και επεξεργασίας της βάση δεδομένων χρησιμοποιώντας το *Table Editor*. Το *Table Editor*, παρέχει εύχρηστες δυνατότητες

για την επεξεργασία πινάκων, στηλών, *indexes*, *triggers*, διαμερισμάτων, επιλογών, *inserts* και *privileges*, ρουτίνων εκτέλεσης και προβολών.

3. **Διαχείριση Διακομιστή:** Χρησιμοποιείται για τη διαχείριση οντοτήτων στον διακομιστή *SQL*, όπως διαχείριση χρηστών, δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας, επιθεώρηση δεδομένων ελέγχου, παρακολούθηση της κατάστασης της βάσης δεδομένων και της απόδοσης του διακομιστή.
4. **Μετεγκατάσταση Δεδομένων:** Επιτρέπει τη δυνατότητα μετεγκατάστασης από *Microsoft SQL Server*, *Microsoft Access*, *Sybase ASE*, *SQLite*, *SQL Anywhere*, *PostreSQL* και άλλους πίνακες, αντικείμενα και δεδομένα *RDBMS* στο *MySQL* διακομιστή. Η μετεγκατάσταση, υποστηρίζει επίσης, τη μετάβαση από παλαιότερες εκδόσεις του *MySQL* στις πιο πρόσφατες.

2.5 Σύνοψη 2ου Κεφαλαίου

Στο δεύτερο κεφάλαιο, αναλύθηκαν οι τεχνικές και γλώσσες προγραμματισμού που χρησιμοποιήθηκαν, για την επεξεργασία και δημιουργία της διαδικτυακής εφαρμογής. Επιπροσθέτως, εκτός από τα προγραμματιστικά εργαλεία, περιγράφονται διεξοδικά τα λογισμικά εργαλεία, τα οποία χρησίμευσαν στην οργάνωση και σύνθεση του πληροφοριακού συστήματος, που πραγματεύεται η διπλωματική εργασία. Το επόμενο κεφάλαιο αναφέρεται στη δομή και οργάνωση του συστήματος, καθώς και τη δημιουργία της βάσης δεδομένων.

Κεφάλαιο 3ο – Δομή & Οργάνωση Συστήματος

Σε αυτό το κεφάλαιο, περιγράφονται λεπτομερώς οι λειτουργικές και μη-λειτουργικές προδιαγραφές, του συστήματος διαχείρισης ρομποτικών συστημάτων. Επίσης, αναλύονται τα δύο είδη χρηστών που έχουν πρόσβαση στο σύστημα και οι δυνατότητες που παρέχονται από το σύστημα διαχείρισης ρομποτικών συστημάτων. Ακόμα, γίνεται αναφορά στον τρόπο δημιουργίας της βάσης δεδομένων, καθώς και στην επεξήγηση αρχείων του κώδικα, ο οποίος συντέλεσε στη δημιουργία του πληροφοριακού συστήματος.

3.1 Ανάλυση Συστήματος

Για να επιτευχθεί η ορθή ανάλυση και σχεδίαση του συστήματος, είναι απαραίτητη η κατανόηση των λειτουργιών των χρηστών. Το σύστημα διαχείρισης ρομποτικών συστημάτων, χρησιμοποιείται από δύο κατηγορίες χρηστών: από τον διαχειριστή, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τα ρομπότ και από τους απλούς χρήστες, που αποτελούνται, από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές. Επίσης, υπάρχει και ο ανώνυμος χρήστης, ο οποίος έχει πρόσβαση στην αρχική σελίδα της ιστοσελίδας, που περιέχει τις λειτουργίες εγγραφής και σύνδεσης.

Ο απλός χρήστης, εισέρχεται στο σύστημα με τα στοιχεία του λογαριασμού του και μπορεί να ελέγχει το ρομπότ, που του αντιστοιχεί, μέσω της εφαρμογής. Πιο συγκεκριμένα, ο απλός χρήστης μπορεί να καταχωρεί σενάρια για εκτέλεση και να δίνει εντολές εκτέλεσης σεναρίων στο ρομπότ.

Ο διαχειριστής εισέρχεται στο σύστημα με τα στοιχεία του λογαριασμού του και μπορεί να καταχωρεί τα ρομπότ, τα οποία θα διαχειρίζεται, μέσω του συστήματος και να τα αναθέτει σε χρήστες. Επιπλέον, έχει τη δυνατότητα να εισάγει, να επεξεργάζεται και να διαγράφει από το σύστημα, τους χρήστες. Μία ακόμη ενέργεια στην οποία μπορεί να προβεί ο διαχειριστής, είναι να καταχωρεί νέα σενάρια, να αναθέτει σε χρήστες τα σενάρια που βρίσκονται στη βάση δεδομένων και να τα επεξεργάζεται ή να τα διαγράφει. Τέλος, μπορεί να διαχειριστεί την πλατφόρμα όπως και ο απλός χρήστης.

3.2 Ανάλυση Απαιτήσεων – Λειτουργικών προδιαγραφών

Η πλατφόρμα που υλοποιήθηκε, δίνει τη δυνατότητα στο εκπαιδευτικό προσωπικό να πραγματοποιεί μαθήματα με μεγαλύτερη ευκολία και απλότητα. Για να δοθεί εντολή εκτέλεσης σεναρίου, ο χρήστης εισέρχεται στο σύστημα και επιλέγει ένα σενάριο προς εκτέλεση, που είναι ήδη καταχωρημένο ή καταχωρεί ο ίδιος το σενάριο που θα είναι προς εκτέλεση.

Για να δώσει εντολή εκτέλεσης σεναρίου, ο χρήστης, μπορεί να χρησιμοποιήσει, είτε τα προ-εγκατεστημένα σενάρια που παρέχονται από τον διαχειριστή, είτε να καταχωρήσει δικά του σενάρια, συμπληρώνοντας την αντίστοιχη φόρμα και επισυνάπτοντας το αρχείο zip που περιέχει τον κώδικα του σεναρίου. Αφού, λοιπόν, έχει γίνει σύνδεση με το ρομπότ και υπάρχουν σενάρια καταχωρημένα στο σύστημα, ο χρήστης επιλέγοντας το εικονίδιο εκτέλεσης σεναρίου καταχωρεί το επιλεγμένο σενάριο προς εκτέλεση.

Σχετικά με τις δυνατότητες του διαχειριστή, το σύστημα προσφέρει πολλές επιλογές για έλεγχο όλων των οντοτήτων, με τις οποίες αλληλεπιδρά η πλατφόρμα. Όσον αφορά τα ρομπότ, ο διαχειριστής είναι υπεύθυνος για την καταχώρηση των ρομποτικών συστημάτων στη βάση δεδομένων και αφού παραχωρήσει το σειριακό αριθμό ενός ρομπότ στο χρήστη, τότε του δίνεται πρόσβαση σε αυτό και μόνο σε αυτό. Ακόμη, του δίνονται επιλογές επεξεργασίας των στοιχείων του ρομπότ και διαγραφή αυτών από τη βάση δεδομένων. Επιπλέον, έχει τη δυνατότητα καταχώρησης νέων χρηστών στη βάση δεδομένων, με την επιλογή να τους παρέχει δικαιώματα διαχειριστή και όπως και με τα ρομπότ, μπορεί να επεξεργάζεται και να διαγράφει, τους χρήστες, που βρίσκονται ήδη καταχωρημένοι στη βάση δεδομένων. Τέλος, ο διαχειριστής μπορεί να αναθέτει σενάρια που είναι καταχωρημένα στη βάση δεδομένων, σε χρήστες που χρησιμοποιούν την πλατφόρμα.

Στην πλατφόρμα, τα σενάρια που αντιστοιχούν στον κάθε χρήστη, εμφανίζονται σε μορφή πινάκων. Επίσης, για τον διαχειριστή παρέχονται επιπλέον πίνακες για την επίβλεψη των ρομπότ και χρηστών που είναι καταχωρημένοι στη βάση δεδομένων.

3.3 Ανάλυση Απαιτήσεων – Μη-Λειτουργικών προδιαγραφών

Η πλατφόρμα έχει κατασκευαστεί ως *one-page application*, χρησιμοποιώντας το *Angular 9 framework* με ενσωμάτωση της *RxJs* βιβλιοθήκης, προσφέροντας δυναμικό έλεγχο των δεδομένων και γρήγορη περιήγηση. Καθώς χρησιμοποιείται *Angular framework*, η σελίδα και κάθε *http request* που γίνεται στον *server*, διασφαλίζονται από το ένα και μοναδικό *web token* που λαμβάνει ο χρήστης, μετά από κάθε επιτυχή είσοδό του στο σύστημα και του δίνεται πρόσβαση να χρησιμοποιήσει την πλατφόρμα. Το *token*, παραμένει ενεργό στο *browser* για ένα χρονικό διάστημα 30 λεπτών, ώστε να επιτυγχάνεται η ασφάλεια του λογαριασμού. Μετά από το αναφερόμενο χρονικό περιθώριο, απαιτείται νέα είσοδος του χρήστη.

Για ευκολότερη διαχείριση της πλατφόρμας, προσφέρεται δυνατότητα επανέκδοσης κωδικού του χρήστη, με την προϋπόθεση εξακρίβωσης του ονόματος χρήστη και του *email*. Αυτό επιτυγχάνεται με αποστολή εξατομικευμένου *email*, που περιέχει το νέο προσωρινό κωδικό του λογαριασμού του.

Ακόμη, για να επιτευχθεί βέλτιστη εμπειρία χρήσης και ευχάριστο περιβάλλον περιήγησης, έχει γίνει εφαρμογή της *Angular Material* και *Grid-view layout design*. Μία από τις δυνατότητες της *Angular Material*, είναι το *smart-search*, που προσφέρει δυνατότητα αναζήτησης στοιχείων, ενός πίνακα ανεξαρτήτως πεδίου. Όσον αφορά το *Grid-view design*, μας δίνει τη δυνατότητα ταξινόμησης των πεδίων σε μορφή που υποστηρίζεται η λειτουργία της πλατφόρμα και από *mobile* συσκευές.

Επειδή έχει χρησιμοποιηθεί τεχνική του *Reactive Programming*, για την κατασκευή των πεδίων καταχώρησης στοιχείων, σε κάθε φόρμα της πλατφόρμας, περιέχονται έλεγχοι που εκτελούνται δυναμικά από τη στιγμή που ο χρήστης αρχίζει να πληκτρολογεί. Στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι αντίστοιχες προδιαγραφές του πεδίου, τότε εμφανίζονται εξιδεικευμένα μηνύματα ενημέρωσης. Σε κάθε φόρμα, η επιλογή καταχώρησης παραμένει απενεργοποιημένη, μέχρι ο χρήστης να συμπληρώσει σωστά τα πεδία και να πραγματοποιηθούν με επιτυχία, οι αντίστοιχοι έλεγχοι ορθότητας της φόρμας.

3.4 Περιπτώσεις Χρήσης (*Use cases*)

- Εισαγωγή στο σύστημα

Περιγραφή: Ο τρόπος που συνδέεται ο χρήστης στην πλατφόρμα

Χειριστές: Διαχειριστής, Χρήστης

Προϋποθέσεις: Ο χρήστης να είναι καταχωρημένος στο σύστημα

Βασική ροή:

1. Ο χρήστης δεν έχει *token* στο *browser*
2. Ο χρήστης εισάγει το όνομα χρήστη και το κωδικό του λογαριασμού του
3. Επιβεβαιώνεται η επιτυχής εισαγωγή των στοιχείων και εισέρχεται στο σύστημα

Εναλλακτικό σενάριο: Όταν ο χρήστης εισάγει εσφαλμένα στοιχεία, εμφανίζεται μήνυμα σφάλματος και ζητείται από τον χρήστη να εισάγει τα σωστά στοιχεία.

- Εγγραφή χρήστη

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο καταχωρούνται απλοί χρήστες στο σύστημα

Χειριστές: Ανώνυμος Χρήστης

Προϋποθέσεις: Ο χρήστης θα πρέπει να έχει λάβει τον σειριακό αριθμό που του αντιστοιχεί.

Βασική ροή:

1. Ο χρήστης έχει λάβει σειριακό αριθμό που του αντιστοιχεί.
2. Ο χρήστης συμπληρώνει τα στοιχεία του στην αρχική σελίδα και καταχωρεί τον σειριακό αριθμό στο ανάλογο πεδίο (όνομα χρήστη, όνομα, επίθετο, *email*, κωδικό πρόσβασης, σειριακό αριθμό ρομπότ)
3. Επιβεβαιώνεται η επιτυχής εισαγωγή στοιχείων από *client-side* και *server-side validators*. (Εξακρίβωση τύπου και πλήθους δεδομένων)
4. Να δημιουργηθεί *email* για εξακρίβωση χρήστη
5. Εμφανίζεται μήνυμα επιτυχούς καταχώρησης.
6. Γίνεται επαναφορά της φόρμας εγγραφής χρήστη.

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο χρήστης εισάγει λάθος στοιχεία, θα του ζητηθεί, με ανάλογο μήνυμα, να διορθώσει την καταχώρηση του.

➤ Επανεκδοση κωδικού

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο χρήστης θα αναθέτει νέο κωδικό στον λογαριασμό του σε περίπτωση που τον έχει ξεχάσει

Χειριστές: Χρήστης, Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Ο χρήστης έχει ξεχάσει τον κωδικό του
2. Ο χρήστης περιηγείται στο σημείο επαναφοράς κωδικού
3. Εισάγει τα στοιχεία που του ζητούνται (όνομα χρήστη, *email*)
4. Ελέγχει το *email* του για τον νέο κωδικό πρόσβασης.
5. Κάνει είσοδο στο σύστημα

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο χρήστης δεν εισάγει σωστά στοιχεία, δεν πρόκειται να λάβει *email*.

➤ Υπενθύμιση Ονόματος Χρήστη

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο χρήστης ζητά *email* υπενθύμισης για το όνομα χρήστη του λογαριασμού του

Χειριστές: Χρήστης, Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Ο χρήστης έχει ξεχάσει το όνομα χρήστη του λογαριασμού του
2. Ο χρήστης περιηγείται στο ‘Υπενθύμισή Ονόματος Χρήστη’
3. Εισάγει τα στοιχεία που του ζητούνται (*email*)
4. Ελέγχει το *email* του για το όνομα χρήστη του λογαριασμού του.
5. Κάνει είσοδο στο σύστημα

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο χρήστης δεν εισάγει σωστά στοιχεία, δεν πρόκειται να λάβει *email*.

➤ Αποσύνδεση

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο χρήστης αποσυνδέεται από το σύστημα.

Χειριστές: Διαχειριστής, Χρήστης

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή: Επιλογή της Αποσύνδεσης από το κεντρικό μενού.

➤ Εισαγωγή ρομπότ

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο διαχειριστής καταχωρεί νέα ρομπότ για διαχείριση στο σύστημα.

Χειριστές: Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Σειριακός αριθμός του ρομπότ και ονομασία ρομπότ

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας ρομπότ από το κεντρικό μενού.
2. Είσοδος στη φόρμα Προσθήκη Ρομπότ.
3. Συμπλήρωση των στοιχείων που ζητούνται (όνομα, σειριακός αριθμός).
4. Επιβεβαίωση από το σύστημα για το αν υπάρχει άλλο ρομπότ με τα ίδια στοιχεία.
5. Αποθήκευση της οντότητας.
6. Επιστροφή στο πίνακα επίβλεψης ρομπότ

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο διαχειριστής δεν βάλει σωστά στοιχεία, το σύστημα του απαγορεύει να αποθηκεύσει την οντότητα.

➤ Επεξεργασία ρομπότ

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο διαχειριστής επεξεργάζεται τα ρομπότ που είναι καταχωρημένα στο σύστημα.

Χειριστές: Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας ρομπότ από το κεντρικό μενού.
2. Επιλογή της ιδιότητας Επεξεργασία στην οντότητα ρομπότ που θέλει να τροποποιήσει.
3. Επεξεργασία των στοιχείων που βρίσκονται στη φόρμα.
4. Επιβεβαίωση από το σύστημα
5. Αποθήκευση της οντότητας.
6. Επιστροφή στον πίνακα επίβλεψης ρομπότ

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο διαχειριστής δεν βάλει σωστά στοιχεία, το σύστημα του απαγορεύει να αποθηκεύσει την οντότητα.

➤ Διαγραφή ρομπότ

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο διαχειριστής διαγράφει τα ρομπότ που είναι καταχωρημένα στο σύστημα.

Χειριστές: Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας ρομπότ από το κεντρικό μενού.
2. Επιλογή της ιδιότητας Διαγραφή στην οντότητα ρομπότ που θέλει να διαγράψει.
3. Επιβεβαίωση της επιλογής για διαγραφή οντότητας.
4. Επιστροφή στον πίνακα επίβλεψης ρομπότ

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο διαχειριστής δεν επιβεβαιώσει την επιλογή, το σύστημα τον επιστρέφει στον πίνακα επίβλεψης ρομπότ.

➤ Προσθήκη νέου χρήστη

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο διαχειριστής προσθέτει νέους χρήστες ή διαχειριστές στο σύστημα.

Χειριστές: Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας χρήστες από το κεντρικό μενού.
2. Επιλογή στη Προσθήκη Νέου Χρήστη.
3. Συμπλήρωση των πεδίων που απαιτούνται από το σύστημα για τη δημιουργία νέου χρήστη ή διαχειριστή (όνομα χρήστη, όνομα, επίθετο, *email*, κωδικό πρόσβασης, ρομπότ, διαχειριστής).
4. Επιβεβαίωση οντότητας από το σύστημα και ενεργοποίηση αποθήκευσης.
5. Αποθήκευση της οντότητας.
6. Επιστροφή στον πίνακα επίβλεψης χρηστών

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο διαχειριστής δεν συμπληρώσει ορθά τα στοιχεία ή υπάρχει κάποιος άλλος χρήστης με τα ίδια στοιχεία τότε δεν επιτρέπεται η αποθήκευση της οντότητας.

➤ Επεξεργασία χρήστη

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο διαχειριστής επεξεργάζεται τους χρήστες που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα.

Χειριστές: Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας χρήστες από το κεντρικό μενού
2. Επιλογή της ιδιότητας Επεξεργασία στην οντότητα χρήστη που θέλει να επεξεργαστεί.
3. Επεξεργασία των πεδίων που απαιτούνται από το σύστημα.
4. Επιβεβαίωση οντότητας από το σύστημα και ενεργοποίηση αποθήκευσης
5. Αποθήκευση της οντότητας.
6. Επιστροφή στον πίνακα επίβλεψης χρηστών

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο διαχειριστής δε συμπληρώσει ορθά τα στοιχεία ή υπάρχει κάποιος άλλος χρήστης με τα ίδια στοιχεία τότε δεν επιτρέπεται η αποθήκευση της οντότητας.

➤ Διαγραφή χρήστη

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο διαχειριστής διαγράφει τους χρήστες που είναι καταχωρημένοι στο σύστημα.

Χειριστές: Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας χρήστες από το κεντρικό μενού.
2. Επιλογή της ιδιότητας Διαγραφή στην οντότητα χρήστη που θέλει να διαγράψει.
3. Επιβεβαίωση της επιλογής για διαγραφή οντότητας.
4. Επιστροφή στο πίνακα επίβλεψης χρηστών

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο διαχειριστής δεν επιβεβαιώσει την επιλογή, το σύστημα τον επιστρέφει στο πίνακα επίβλεψης χρηστών.

➤ Προσθήκη νέου σεναρίου

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο χρήστης προσθέτει νέο σενάριο.

Χειριστές: Διαχειριστής, Χρήστης

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας σεναρία από το κεντρικό μενού.
2. Επιλογή στη Προσθήκη Νέου Σεναρίου.
3. Συμπλήρωση των πεδίων που απαιτούνται από το σύστημα για τη δημιουργία νέου σεναρίου (όνομα, σύναψη .zip αρχείου).
4. Επιβεβαίωση οντότητας από το σύστημα και ενεργοποίηση αποθήκευσης.
5. Αποθήκευση της οντότητας.
6. Επιστροφή στον πίνακα επίβλεψης σεναρίων

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο χρήστης δε συμπληρώσει ορθά τα στοιχεία ή υπάρχει κάποιο άλλο σενάριο με τα ίδια στοιχεία τότε δεν επιτρέπεται η αποθήκευση της οντότητας.

➤ Επεξεργασία σεναρίου

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο χρήστης επεξεργάζεται καταχωρημένο σενάριο.

Χειριστές: Διαχειριστής, Χρήστης

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας σεναρία από το κεντρικό μενού.
2. Επιλογή 'Επεξεργασία' στο σενάριο προς επεξεργασία.
3. Επεξεργασία των πεδίων του σεναρίου (όνομα, νέα σύναψη .zip αρχείου)
4. Επιβεβαίωση οντότητας από το σύστημα και ενεργοποίηση αποθήκευσης.
5. Αποθήκευση της οντότητας.
6. Επιστροφή στον πίνακα επίβλεψης σεναρίων

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο χρήστης δε συμπληρώσει ορθά τα στοιχεία ή υπάρχει κάποιο άλλο σενάριο με τα ίδια στοιχεία τότε δεν επιτρέπεται η αποθήκευση της οντότητας.

➤ Διαγραφή σεναρίου

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο χρήστης διαγράφει τα σεναρία που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα.

Χειριστές: Διαχειριστής, Χρήστης

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας σεναρία από το κεντρικό μενού.
2. Επιλογή της ιδιότητας Διαγραφή στην οντότητα σεναρίου που θέλει να διαγράψει.
3. Επιβεβαίωση της επιλογής για διαγραφή οντότητας.
4. Επιστροφή στον πίνακα επίβλεψης σεναρίων

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο διαχειριστής δε συμπληρώσει ορθά τα στοιχεία ή υπάρχει κάποιος άλλος χρήστης με τα ίδια στοιχεία τότε δεν επιτρέπεται η αποθήκευση της οντότητας.

➤ Εκτέλεση σεναρίου

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο χρήστης δίνετε εντολή εκτέλεσης σεναρίου

Χειριστές: Διαχειριστής, Χρήστης

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας σενάρια από το κεντρικό μενού
2. Επιλογή του εικονιδίου Σύνδεση
  - a. Στη περίπτωση του διαχειριστή που έχει στη διάθεση του όλα τα ρομπότ θα ζητείται να επιλέξει σε πιο ρομπότ θέλει να συνδεθεί.
3. Επιβεβαίωση σύνδεση με το ρομπότ (αλλαγή χρώματος του εικονιδίου και ενεργοποίηση εικονιδίου εκτέλεσης)
4. Επιλογή του εικονιδίου Εκτέλεση ▶.
5. Για να σταματήσει την εκτέλεση του σεναρίου επιλέγεται το εικονίδιο Παύσης ■

Εναλλακτικό σενάριο: Στο βήμα 3, αν ο χρήστης δεν έχει συνδεθεί με το ρομπότ δεν θα αλλάξει το χρώμα της Σύνδεσης και το εικονίδιο εκτέλεσης θα παραμείνει ανενεργό

➤ Ανάθεση Σεναρίου

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο διαχειριστής αναθέτει σενάριο σε χρήστες

Χειριστές: Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Καμία

Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας ανάθεση από το κεντρικό μενού.
2. Επιλογή του κουμπιού Ανάθεση
3. Συμπλήρωση της φόρμας ανάθεσης σεναρίων.
4. Αποθήκευση επιλογών.

5. Αυτόματη επιστροφή στο πίνακα επίβλεψης αναθέσεων

Εναλλακτικό σενάριο: Στην περίπτωση που ο χρήστης αλλάξει σελίδα θα ακυρωθεί η φόρμα.

➤ Διαγραφή Ανάθεσης

Περιγραφή: Ο τρόπος με τον οποίο ο διαχειριστής αφαιρεί πρόσβαση ενός σεναρίου από συγκεκριμένο χρήστη

Χειριστές: Διαχειριστής

Προϋποθέσεις: Καμία

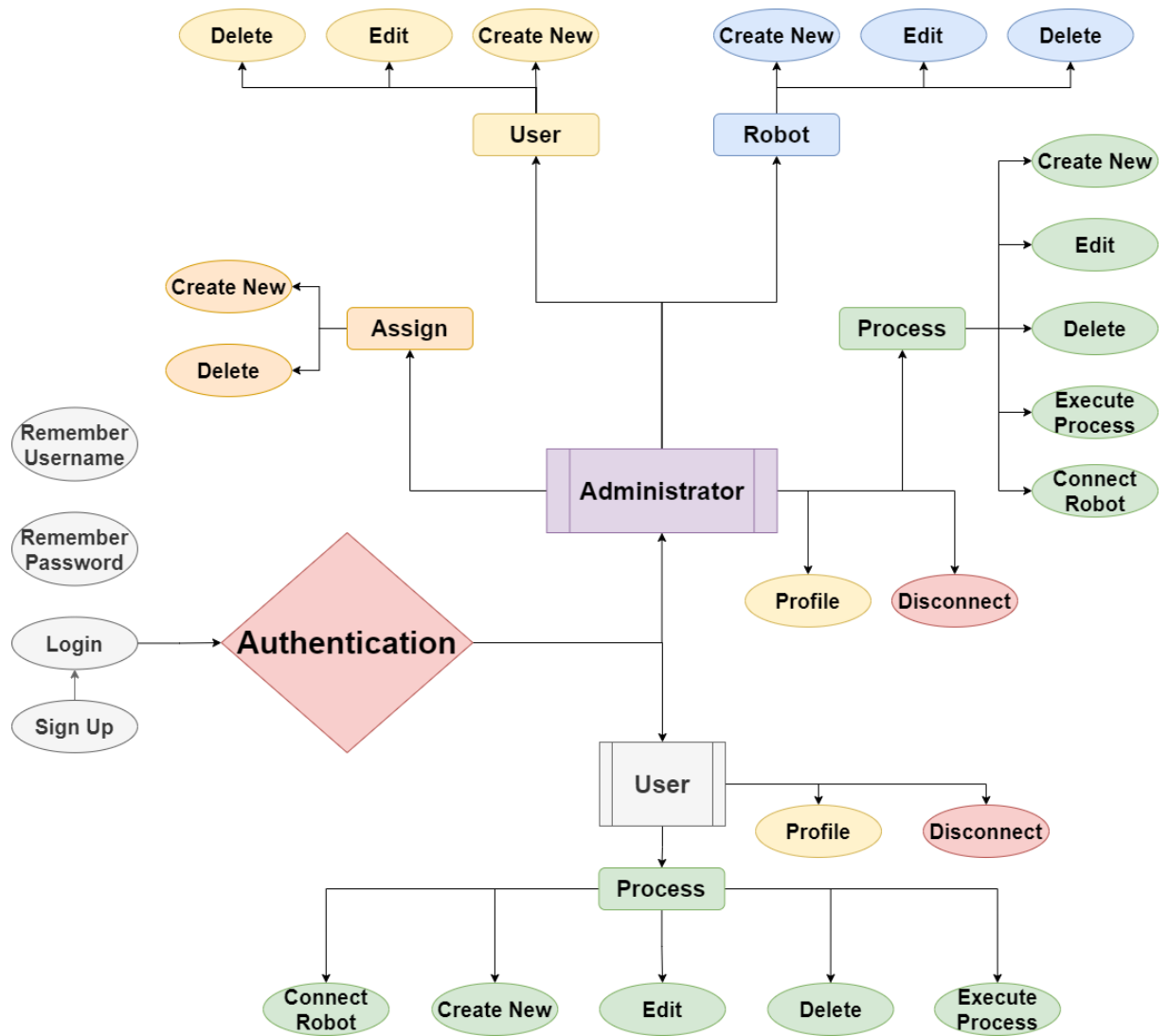
Βασική ροή:

1. Επιλογή της κατηγορίας ανάθεση από το κεντρικό μενού.
2. Επιλογή του κουμπιού Διαγραφή από την επιλεγμένη αντιστοιχία

Εναλλακτικό σενάριο: Κανένα

Στην εικόνα (15) παρουσιάζεται το διάγραμμα ER που γίνεται εικονική περιγραφή των λειτουργιών που έχει πρόσβαση κάθε χρήστης.

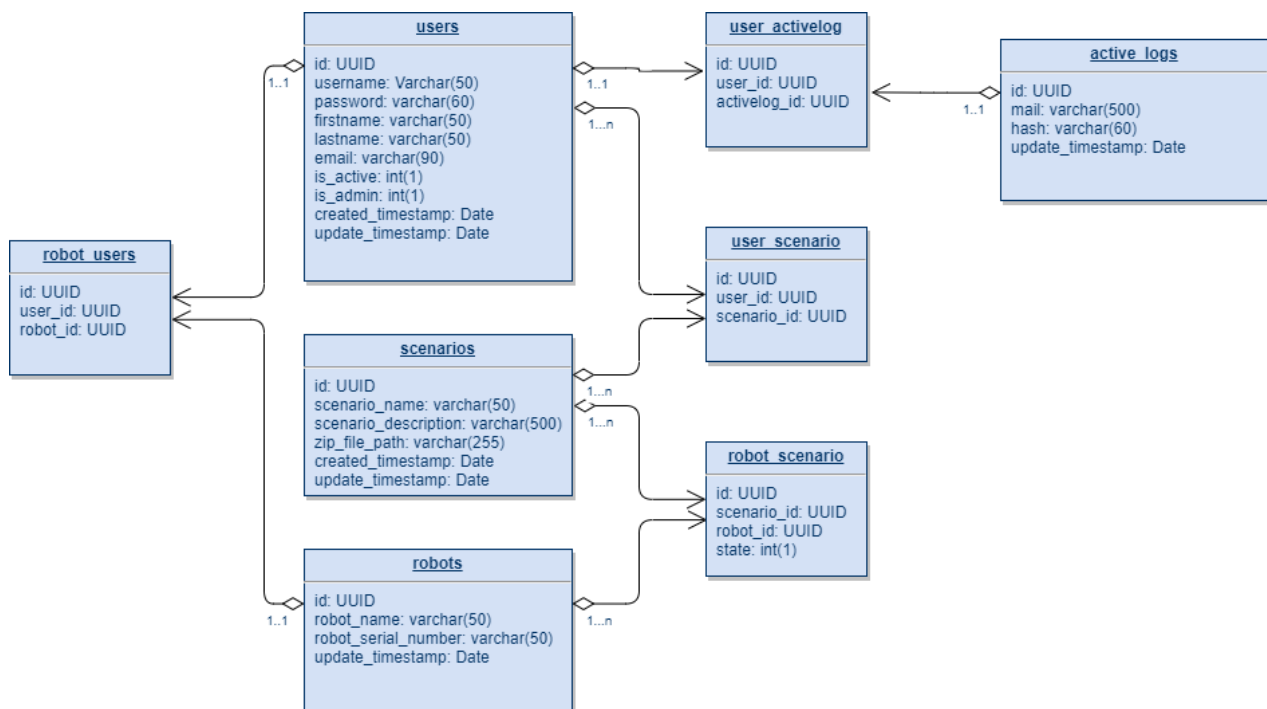

Εικόνα 15: Διάγραμμα ER

3.5 Σχεσιακό διάγραμμα βάσης δεδομένων

Για τη δόμηση του σχεσιακού μοντέλου, έχουν οριστεί οι σχέσεις (*relations*) και οι πίνακες (*tables*) της βάσης δεδομένων. Το σύνολο των πληροφοριών που αποθηκεύονται στη βάση δεδομένων αποτελείται από μία συλλογή πινάκων. Οι γραμμές των πινάκων καλούνται πλειάδες (*tuples*) ή εγγραφές (*records*) των πινάκων (*σχέσεις*) και αντιστοιχούν σε οντότητες. Η εικόνα αναπαριστά τη δομή της βάσης δεδομένων με τους πίνακες, τα πεδία, τους τύπους δεδομένων και τις συσχετίσεις που υπάρχουν μεταξύ τους.

Στην εικόνα (16) παρουσιάζεται το σχεσιακό διάγραμμα της βάσης δεδομένων.

Εικόνα 16: Σχεσιακό διάγραμμα βάσης δεδομένων

3.6 Σχεδιασμός και δημιουργία βάσης δεδομένων

Για την αποδοτική λειτουργία της πλατφόρμας που υλοποιήθηκε, σχεδιάστηκε η βάση δεδομένων που πρόκειται να υποστηρίξει τις λειτουργικές προδιαγραφές των απαιτήσεων του συστήματος. Η βάση δεδομένων έχει σχεδιαστεί με κανονικοποίηση *4NF*, με στόχο να επιτευχθεί ευκολία ως προς τα ερωτήματα διαχείρισης. Μέσα από τη χρήση αυτής της μεθόδου τα ανεξάρτητα πεδία διακρίνονται σε πολλαπλούς πίνακες, ενώ από τη χρήση των σχεσιακών πινάκων μπορεί να ορίσει κανείς τις σχέσεις μεταξύ τους.

Η βάση δεδομένων αποτελείται από εννέα (9) πίνακες, στους οποίους αποθηκεύονται οι χρήστες του συστήματος, τα ρομπότ και τα σενάρια προς εκτέλεση, καθώς, επίσης, και πίνακες συσχέτισης που ορίζουν τις σχέσεις των πινάκων μεταξύ τους. Στις παρακάτω ενότητες περιγράφεται ειδικότερα το περιεχόμενο των πινάκων καθώς και οι σχέσεις μεταξύ τους. Στη συνέχεια, αναλύεται κάθε πίνακας ξεχωριστά, περιγράφοντας τις ιδιότητες και τα πεδία από τα οποία αποτελείται.

Χρησιμοποιώντας το *ORM Sequelize* για την κατασκευή των πινάκων, για την καλύτερη κατανόηση του κώδικα επιλέχθηκαν οι εξής ονομασίες των πινάκων:

1. *users*
2. *scenarios*
3. *robots*
4. *active_logs*
5. *user_activelog*
6. *user_scenario*
7. *robot_scenario*
8. *robot_user*

3.6.1 Πίνακας *users*

Ο πίνακας *users*, περιέχει τα στοιχεία των χρηστών που χρησιμοποιούν την πλατφόρμα. Οι χρήστες αποτελούνται από τις κατηγορίες των απλών χρηστών και των διαχειριστών. Τα δεδομένα που αποθηκεύονται στον πίνακα αποτελούν τα συνθηματικά που χρησιμοποιεί κανείς για να εισέλθει στο σύστημα και τα προσωπικά τους δεδομένα.

Στην εικόνα (17) παρουσιάζεται η δομή του πίνακα *users*.

Column	Type	Default Value	Nullable
username	varchar(50)		NO
update_timestamp	datetime		NO
password	varchar(60)		NO
lastName	varchar(50)		NO
is_admin	tinyint(1)	0	NO
is_active	tinyint(1)	0	NO
id	char(36)		NO
firstName	varchar(50)		NO
email	varchar(90)		NO
created_timestamp	datetime		NO

Εικόνα 17: Oracle Workbench πίνακας *users*

Ανάλυση πεδίων

- **id:** Είναι το *UUID*, που χαρακτηρίζει ξεχωριστά κάθε οντότητα μέσα στον πίνακα. Χρησιμοποιήθηκε *UUID* για λόγους ασφάλειας των request. Στο *RestAPI*, έχει δημιουργηθεί μέθοδος που ορίζει ένα unique αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36).
- **username:** Το όνομα του χρήστη, που χρησιμοποιείται κατά την είσοδό του στο σύστημα. *Unique* αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων πενήντα (50).
- **password:** Κρυπτογραφημένο μήνυμα κωδικού πρόσβασης (*hash password*) το οποίο εισάγει ο χρήστης κατά την είσοδό του στο σύστημα. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων εξήντα (60).
- **firstName:** Το πραγματικό όνομα του χρήστη. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων πενήντα (50).
- **lastName:** Το πραγματικό επίθετο του χρήστη. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων πενήντα (50).
- **email:** Το email του χρήστη. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων ενενήντα (90).

- **is_admin**: Καθορίζει την ιδιότητα του χρήστη ως διαχειριστή. Το πεδίο είναι τύπου `tinyint` και του καταχωρούνται οι τιμές 0 ή 1, με προεπιλεγμένη την τιμή 0, που καταχωρείται από το *ORM*. Το εύρος τιμών είναι ένα (1).
- **is_active**: Παράμετρος που χρησιμοποιείται για τον έλεγχο ενεργοποίησης του λογαριασμού του χρήστη. Σε περίπτωση που είναι μηδέν (0), τότε ο λογαριασμός του δεν έχει ενεργοποιηθεί και δεν έχει πρόσβαση στο σύστημα. Σε περίπτωση που είναι ένα (1), τότε μπορεί να χρησιμοποιήσει την εφαρμογή.
- **updated_timestamp**: Είναι η στιγμή (*datetime*) κατά την οποία έγινε η τελευταία τροποποίηση της οντότητας. Τύπος δεδομένων *DateTime*

3.6.2 Πίνακας *robots*

Ο πίνακας *robots*, περιέχει τα στοιχεία του κάθε ρομπότ που έχει καταχωρηθεί στη πλατφόρμα. Τα δεδομένα της κάθε οντότητας του πίνακα είναι *unique*, ώστε να είναι ξεκάθαρα ως προς τον διαχειριστή, οι ιδιότητες κάθε ρομπότ. Για να δοθεί πρόσβαση στο ρομπότ να συνδεθεί με το σύστημα, είναι απαραίτητο να έχει γίνει καταχώρηση των στοιχείων του στον συγκεκριμένο πίνακα.

Στην εικόνα (18) παρουσιάζεται η δομή του πίνακα *robots*

Column	Type	Nullable
◇ id	char(36)	NO
◇ robot_name	varchar(50)	NO
◇ robotSerialNumber	varchar(50)	NO
◇ update_timestamp	datetime	NO

Εικόνα 18: Oracle Workbench πίνακας *robots*

Ανάλυση πεδίων

- **id**: Είναι το *UUID* που χαρακτηρίζει ξεχωριστά κάθε οντότητα μέσα στον πίνακα. Χρησιμοποιήθηκε *UUID* για λόγους ασφάλειας των request. Στο *RestAPI* έχει δημιουργηθεί μέθοδος που ορίζει ένα *unique* αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36).
- **robot_name**: Είναι το χαρακτηριστικό όνομα που θα δώσει ο διαχειριστής σε κάθε ρομπότ. *Unique* αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων πενήντα (50).

- **robot_serial_number:** Είναι ο σειριακός αριθμός που χαρακτηρίζει το κάθε ρομπότ. Unique αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων πενήντα (20).
- **update_timestamp:** Είναι η στιγμή (*datetime*) κατά την οποία έγινε η τελευταία τροποποίηση της οντότητας. Τύπος δεδομένων *DateTime*

3.6.3 Πίνακας *scenarios*

Ο πίνακας *scenarios*, περιέχει στοιχεία για κάθε σενάριο που καταχωρείται στην πλατφόρμα. Τα δεδομένα της κάθε οντότητας στον πίνακα είναι *unique*, ώστε να είναι ξεκάθαρες, ως προς τον διαχειριστή, οι ιδιότητες κάθε σεναρίου.

Στην εικόνα (19) παρουσιάζεται η δομή του πίνακα *scenarios*

Column	Type	Nullable
◇ created_timestamp	datetime	NO
◇ id	char(36)	NO
◇ scenario_description	varchar(500)	YES
◇ scenario_name	varchar(50)	NO
◇ update_timestamp	datetime	NO
◇ zip_file_path	varchar(255)	NO

Εικόνα 19: Oracle Workbench πίνακας *scenarios*

Ανάλυση πεδίων

- **id:** Είναι το *UUID* που χαρακτηρίζει ξεχωριστά κάθε οντότητα μέσα στον πίνακα. Χρησιμοποιήθηκε *UUID* για λόγους ασφάλειας των request. Στο *RestAPI* έχει δημιουργηθεί μέθοδος που ορίζει ένα *unique* αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξι (36).
- **scenario_name:** Είναι το χαρακτηριστικό όνομα που θα δώσει ο χρήστης σε κάθε σενάριο. *Unique* αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων πενήντα (50).
- **scenario_description:** Είναι κείμενο 250 χαρακτήρων που θα περιγράφει το σενάριο. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων διακόσια πενήντα πέντε (255).
- **zip_file_path:** Είναι το σημείο στον δίσκο που έχει αποθηκευτεί το αρχείο *zip*. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων διακόσια πενήντα πέντε (255).
- **created_timestamp:** Είναι η στιγμή (*datetime*) κατά την οποία έγινε η καταχώρηση της οντότητας στον πίνακα. Τύπος δεδομένων *DateTime*.
- **updated_timestamp:** Είναι η στιγμή (*datetime*) κατά την οποία έγινε η τελευταία τροποποίηση της οντότητας. Τύπος δεδομένων *DateTime*.

3.6.4 Πίνακας *active_logs*

Ο πίνακας *active_logs*, περιέχει δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την εξακρίβωση *mail* ενός νέου χρήστη. Αφού καταχωρήσει τα στοιχεία του ο χρήστης στη φόρμα εγγραφής νέου χρήστη και γίνει επιτυχής υποβολή των στοιχείων του, το σύστημα στέλνει *mail* επιβεβαίωσης στο *mail* του χρήστη που καταχώρησε κατά την εγγραφή του. Το *mail*, που στέλνεται, περιέχει μια αλφαριθμητική τιμή (*hash*) που δημιουργείται από το σύστημα και αποθηκεύεται στον πίνακα.

Στην εικόνα (20) παρουσιάζεται η δομή του πίνακα *active_log*:

Column	Type	Nullable
◇ hash	varchar(60)	NO
◇ id	char(36)	NO
◇ mail	varchar(500)	NO
◇ update_timestamp	datetime	NO

Εικόνα 20: Oracle Workbench πίνακας *active_logs*

Ανάλυση πεδίων:

- **id:** Είναι το *UUID* που χαρακτηρίζει ξεχωριστά κάθε οντότητα μέσα στον πίνακα. Χρησιμοποιήθηκε *UUID* για λόγους ασφάλειας των request. Στο *RestAPI* έχει δημιουργηθεί μέθοδος που ορίζει ένα unique αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36).
- **hash:** Είναι αλφαριθμητική τιμή που δημιουργείται στο *RestAPI* κατά την εγγραφή του χρήστη στο σύστημα. Η τιμή είναι ξεχωριστή για κάθε χρήστη και χρησιμοποιείται για την εξακρίβωση του *mail* του. Έχει εύρος χαρακτήρων εξήντα (60).
- **mail:** Σε αυτό περιέχεται το κείμενο του *mail* που στέλνεται σε κάθε χρήστη που κάνει εγγραφή στο σύστημα. Κυρίως χρησιμοποιείται για λόγους παρακολούθησης ορθής διεξαγωγής της διαδικασίας. Έχει εύρος χαρακτήρων πεντακόσια (500).
- **update_timestamp:** Είναι η στιγμή (*datetime*) κατά την οποία έγινε η τελευταία τροποποίηση της οντότητας. Τύπος δεδομένων *DateTime*.

3.6.5 Πίνακας *robot_users*

Ο πίνακας *robot_users*, περιέχει τις σχέσεις μεταξύ των οντοτήτων του χρήστη και του ρομπότ. Βασισμένο σε αυτό το πίνακα το *RestAPI* καθορίζει σε πιο ρομπότ έχει πρόσβαση ο χρήστης. Λόγο ότι κάθε απλός χρήστης έχει πρόσβαση μόνο με ένα ρομπότ, η σχέση είναι πολλά-προς-ένα. Οι διαχειριστές λαμβάνουν πρόσβαση σε όλα τα ρομπότ που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα. Επίσης ένα ρομπότ μπορεί να διαχειρίζεται από πολλούς χρήστες.

Στην εικόνα (21) παρουσιάζεται η δομή του πίνακα *robot_users*.

Column	Type	Nullable
◇ id	char(36)	NO
◇ robotId	char(36)	NO
◇ userId	char(36)	YES

Εικόνα 21: Oracle Workbench πίνακας *robot_users*

Ανάλυση πεδίων

- **id:** Είναι το *UUID* που χαρακτηρίζει ξεχωριστά κάθε οντότητα μέσα στον πίνακα. Χρησιμοποιήθηκε *UUID* για λόγους ασφάλειας των request. Στο *RestAPI* έχει δημιουργηθεί μέθοδος που ορίζει ένα unique αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36).
- **user_id:** Είναι *foreign key* που αντιστοιχεί στο *id* του χρήστη, στον οποίο ανήκει το ρομπότ. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36).
- **robot_id:** Είναι το *foreign key* που αντιστοιχεί στο *id* του ρομπότ, το οποίο ανήκει στον χρήστη. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36).

3.6.6 Πίνακας *user_scenario*

Ο πίνακας *user_scenario*, περιέχει τις σχέσεις μεταξύ των οντοτήτων του χρήστη και των σεναρίων. Ο πίνακας αυτός χρησιμοποιείται για να γίνεται εξατομίκευση των σεναρίων, στα οποία έχει πρόσβαση ο κάθε χρήστης, είτε εκείνα που έχει καταχωρήσει ο ίδιος στην εφαρμογή, είτε εκείνα τους παρέχονται από κάποιον διαχειριστή.

Στην εικόνα (22) παρουσιάζεται η δομή του πίνακα *user_scenario_tbl*.

Column	Type	Nullable
id	char(36)	NO
scenarioId	char(36)	NO
userId	char(36)	YES

Εικόνα 22: Oracle Workbench πίνακας *user_scenario*

Ανάλυση πεδίων

- **id:** Είναι το *UUID* που χαρακτηρίζει ξεχωριστά κάθε οντότητα μέσα στον πίνακα. Χρησιμοποιήθηκε *UUID* για λόγους ασφάλειας των request. Στο *RestAPI* έχει δημιουργηθεί μέθοδος που ορίζει ένα unique αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξι (36).
- **user_id:** Είναι *foreign key* που αντιστοιχεί στο *id* του χρήστη, στον οποίο ανήκει το ρομπότ. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξι (36).
- **scenario_id:** Είναι το *foreign key* που αντιστοιχίζεται με το *id* του σεναρίου, που ανήκει στον χρήστη. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξι (36).

3.6.7 Πίνακας *robot_scenario*

Ο πίνακας *robot_scenario*, περιέχει τις σχέσεις μεταξύ των οντοτήτων του ρομπότ και των σεναρίων. Με αυτόν τον τρόπο, καταγράφεται και γίνεται η διαχείριση της εκτέλεσης σεναρίων από το ρομπότ. Κατά την εκκίνηση ενός σεναρίου γίνεται νέα καταγραφή στον πίνακα και η εκτέλεση ξεκινά από κατάσταση (0). Όταν το ρομπότ ξεκινήσει να εκτελεί το σενάριο, τότε η κατάσταση μετατρέπεται σε (1). Στην περίπτωση που ο χρήστης επιθυμεί να σταματήσει την εκτέλεση, μεταβαίνει σε κατάσταση (2). Τέλος, κατά τη λήξη της επιτυχούς εκτέλεσης σεναρίου, μεταβαίνει σε κατάσταση (3) και σε περίπτωση σφάλματος, σε κατάσταση (4).

Στην εικόνα (23) παρουσιάζεται η δομή του πίνακα *robot_scenario*:

Column	Type	Nullable
id	char(36)	NO
robotId	char(36)	YES
scenarioId	char(36)	YES
state	int	NO

Εικόνα 23: Oracle Workbench πίνακας *robot_scenario*

Ανάλυση πεδίων

- **id:** Είναι το *UUID* που χαρακτηρίζει ξεχωριστά κάθε οντότητα μέσα στον πίνακα. Χρησιμοποιήθηκε *UUID* για λόγους ασφάλειας των request. Στο *RestAPI* έχει δημιουργηθεί μέθοδος που ορίζει ένα unique αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36).
- **scenario_id:** Είναι το *foreign key* που αντιστοιχεί στο *id* του σεναρίου που πρόκειται να εκτελέσει το ρομπότ. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36).
- **robot_id:** Είναι το *foreign key* που αντιστοιχεί στο *id* του ρομπότ που θα εκτελέσει το σενάριο. Αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36).
- **state:** Καταγράφεται η κατάσταση εκτέλεσης του σεναρίου: Μηδέν (0), σε κατάσταση αναμονής εκτέλεσης, ένα (1), όταν το ρομπότ έχει λάβει το σενάριο και έχει ξεκινήσει την εκτέλεση, δύο (2), όταν ο χρήστης δίνει εντολή το σενάριο να σταματήσει, τρία (3), όταν το ρομπότ έχει ολοκληρώσει την εκτέλεση του σεναρίου και τέσσερα (4), όταν έχει δημιουργηθεί κάποιο σφάλμα κατά την εκτέλεση του σεναρίου. Είναι οντότητα αριθμού με εύρος ένα (1).

3.6.8 Πίνακας *user_active_logs*

Ο πίνακας *user_active_logs*, περιέχει τις σχέσεις μεταξύ των οντοτήτων από τους πίνακες *users* και *active_logs*. Κατά την εγγραφή του, ο χρήστης δημιουργεί μία οντότητα στον πίνακα *users* με τη μεταβλητή *is_active* σε κατάσταση *false*. Όταν ολοκληρωθεί η εξακρίβωση του *mail*, του μέσω της μοναδικής διεύθυνσης *URL* που δημιουργείται χρησιμοποιώντας το *hash* του αντίστοιχου *active_log*, τότε η μεταβλητή *is_active* μετατρέπεται σε *true* και με αυτόν τον τρόπο δίνεται πρόσβαση στο σύστημα για τον συγκεκριμένο χρήστη.

Στην εικόνα (24) παρουσιάζεται η δομή του πίνακα *user_active_logs*

Column	Type	N...
id	char(36)	NO
activeLogId	char(36)	NO
userId	char(36)	YES

Εικόνα 24: Oracle Workbench πίνακας *user_active_log*

Ανάλυση πεδίων

- **id**: Είναι το *UUID* που χαρακτηρίζει ξεχωριστά κάθε οντότητα μέσα στον πίνακα. Χρησιμοποιήθηκε *UUID* για λόγους ασφάλειας των request. Στο *RestAPI* έχει δημιουργηθεί μέθοδος που ορίζει ένα *unique* αλφαριθμητικό με εύρος χαρακτήρων τριάντα έξη (36)
- **activeLogId**: Είναι το *foreign key* που αντιστοιχεί σε οντότητα του πίνακα *active_log*.
- **userId**: Είναι το *foreign key* που αντιστοιχεί σε οντότητα του πίνακα *users*.

3.7 Επεξήγηση Αρχείων

Στην ενότητα αυτή, αναλύονται τα σημαντικότερα αρχεία που δημιουργήθηκαν με σκοπό την ορθή λειτουργία της παρούσας διαδικτυακής πλατφόρμας. Τα αρχεία, στα οποία γίνεται αναφορά παρακάτω, είναι γραμμένα στις γλώσσες που έχουν αναφερθεί στις προηγούμενες ενότητες.

Η αρχική διάκριση των αρχείων έγινε βάσει της λειτουργικής κατηγορίας που ανήκει σε *front-end* και *back-end*. Τα αρχεία που ανήκουν στην κατηγορία *front-end* περιέχουν κυρίως, κώδικα σε *Typescript*, *HTML*, *SCSS* και *JSON*. Στην κατηγορία του *back-end* περιέχονται αρχεία σε *JavaScript*. Επιπλέον, έγινε διαχωρισμός κάθε κατηγορίας σε υποκατηγορίες βάση των διεργασιών που επιτελούν.

Οι κατηγορίες του *back-end* είναι οι εξής:

1. **Models:** Σε αυτήν την κατηγορία περιέχονται τα αρχεία που περιγράφουν τη δομή των πινάκων-μοντέλων της βάσης δεδομένων και τις συσχετίσεις που έχουν μεταξύ τους.
2. **Controllers:** Βρίσκονται τα αρχεία στα οποία υλοποιούνται τα αιτήματα του χρήστη. Αναλυτικότερα, γίνεται επεξεργασία των μοντέλων του συστήματος με βάση το αίτημα που έκανε ο χρήστης.
3. **Routes:** Περιέχονται τα αρχεία που είναι υπεύθυνα για την αντιστοίχιση των αιτημάτων με τις μεθόδους υλοποίησης του αιτήματος. Επίσης, σε αυτό το σημείο, γίνεται έλεγχος για το αν ο χρήστης έχει εξουσιοδότηση να λάβει δεδομένα, βάσει ελέγχου με το κλειδάριθμο που έχει λάβει κατά την είσοδό του.
4. **Util:** Σε αυτήν την κατηγορία αρχείων είναι αποθηκευμένες στατικές παράμετροι, που χρειάζονται για τη σύνδεση του *back-end* με τη βάση δεδομένων και για την επικοινωνία με την υπηρεσία *SMTP*. Ακόμη, περιέχονται αρχεία που ευθύνονται για την αποθήκευση των αρχείων *.zip* στο διακομιστή σε καθορισμένη μορφή.
5. **ZipFiles:** Είναι ο φάκελος στον οποίο αποθηκεύονται τα αρχεία *.zip*, τα οποία με τη σειρά τους περιέχουν τον κώδικα των σεναρίων όταν δημιουργείται ένα νέο σενάριο στο σύστημα.

Στην κατηγορία του *front-end*, έγινε διαχωρισμός των αρχείων στις υποκατηγορίες *shared* και *app*. Αναλυτικότερα, τα αρχεία που ανήκουν στην κατηγορία *shared* περιέχουν κώδικα και εικόνες που χρησιμοποιούνται επανειλημμένα από την κατηγορία *app*. Στην κατηγορία *app* περιέχονται τα αρχεία δομής της διαδικτυακής εφαρμογής που χωρίζονται βάσει των *modules* στα οποία ανήκουν.

1. **Shared:** Περιέχονται *component*, τα οποία χρησιμοποιούνται επανειλημμένα μέσα στον κώδικα. Τα *component* αυτά είναι τα εξής:
  - a. **Alert:** Εμφανίζει το παράθυρο ειδοποίησης σε περίπτωση που υπάρξει κάποια λάθος συναλλαγή δεδομένων με το *back-end*
  - b. **Language Select:** Περιέχει τις μεθόδους διαχείρισης της γλώσσας στην οποία θα εμφανίζονται τα στοιχεία της εφαρμογής.
2. **App:** Σε αυτό βρίσκονται οι φάκελοι που περιέχουν τα *components* από τα οποία αποτελείται η διαδικτυακή εφαρμογή:
  - a. **Auth:** Περιέχει τα *components* με τα οποία δημιουργείται η σελίδα εισόδου και εγγραφής του χρήστη. Επίσης, περιέχει αρχεία τα οποία είναι κρίσιμα για τον έλεγχο πρόσβασης του χρήστη σε σημεία της σελίδας.
  - b. **User:** Περιέχει τα *component* τα οποία αναφέρονται στις σελίδες παρακολούθησης όλων των χρηστών, τη σελίδα ελέγχου λογαριασμού και τη σελίδα εγγραφής νέου χρήστη από τον διαχειριστή.
  - c. **Robot:** Περιέχει τα *component* τα οποία αναφέρονται στις σελίδες παρακολούθησης των ρομπότ που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα, καθώς και τη σελίδα καταχώρησης νέου ρομπότ στο σύστημα.
  - d. **Scenario:** Περιέχει τα *component* τα οποία αναφέρονται στις σελίδες παρακολούθησης των σεναρίων που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα. Επιπλέον, περιέχονται οι μέθοδοι με τις οποίες δίνεται εντολή εκτέλεσης σεναρίου στο ρομπότ. Τέλος, σε αυτό βρίσκεται και η φόρμα με την οποία πραγματοποιείται νέα καταχώρηση σεναρίου στο σύστημα.
  - e. **Assign:** Σε αυτό το σημείο, βρίσκονται τα αρχεία που περιέχουν τον κώδικα για τον πίνακα στον οποίο περιγράφονται οι αναθέσεις των σεναρίων στους χρήστες του συστήματος. Επίσης, περιέχει και λειτουργία δημιουργίας αντιστοιχίσεων χρήστη με σενάριο.

- f. **MainNav**: Σε αυτόν τον φάκελο περιέχονται τα αρχεία με τα οποία δομείται το μενού της σελίδας. Ακόμα, περιέχει μεθόδους που ορίζουν, ποια σημεία της σελίδας είναι ορατά στον κάθε χρήστη βάσει των δικαιωμάτων τους.

Κατά την κατασκευή της διαδικτυακής εφαρμογής για τη διαχείριση ρομποτικών συστημάτων δημιουργήθηκαν συνολικά 158 αρχεία, ώστε να επιτευχθεί πλήρης και ασφαλής λειτουργία της εφαρμογής. Παρακάτω πραγματοποιείται ανάλυση των αρχείων που περιέχουν τις πιο κρίσιμες λειτουργίες της εφαρμογής.

3.7.1 Back-End

- **server.js**

Είναι το αρχείο, που καλείται για να ενεργοποιηθεί το *web service* του *API*. Αρχικά, έχουν δημιουργηθεί μέθοδοι που ευθύνονται για την ομαλή λειτουργία του *API*. Σε περίπτωση που προκύψει κάποιο σφάλμα στο σύστημα κατά τη διάρκεια επεξεργασίας δεδομένων, οι μέθοδοι που περιέχονται στο αρχείο θα εκτελέσουν μία σειρά από ενέργειες, ώστε να μεταδοθούν πληροφορίες που θα ωφελούν τον χρήστη για την καλύτερη πληροφόρησή του. Ακόμη, παρέχονται πιστοποιητικό και κλειδί κρυπτογράφησης, ώστε να δημιουργηθούν ασφαλείς δίαυλοι επικοινωνίας *https*, μεταξύ του *front-end* και του *back-end*.

Στην εικόνα (25) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *server.js*.

```
server.js > ...
44  const onListening = () => {
45    const addr = server.address();
46    const bind = typeof addr === "string" ? "pipe " + addr : "port " + port;
47    debug("Listening on " + bind);
48  };
49
50  var privateKey = fs.readFileSync(__dirname + "/ssl/server.key", "utf8");
51  var certificate = fs.readFileSync(__dirname + "/ssl/server.crt", "utf8");
52  var credentials = { key: privateKey, cert: certificate };
53
54  var httpServer = http.createServer(app);
55  var httpsServer = https.createServer(credentials, app);
56
57  httpServer.listen(8087);
58  httpsServer.listen(8443);
```

Εικόνα 25: Κώδικας αρχείου *server.js*

- **app.js**

Στο αρχείο αυτό, ορίζονται όλες οι παράμετροι και τα πακέτα που χρησιμοποιούνται από το *API*, ώστε να γίνει σωστή δρομολόγηση των *request* που κάνει ο χρήστης στους *controller*, με σκοπό να τα ικανοποιήσουν. Επιπλέον, ορίζονται οι παράμετροι *Cross-Origin* ώστε ο διακομιστής να παρέχει πρόσβαση στα αιτήματα *HTTP* που γίνονται από τον χρήστη. Ακόμη, σε αυτό το σημείο ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο στέλνονται τα αρχεία της ιστοσελίδας καθώς, επίσης, και η διαχείριση των αρχείων *.zip* που στέλνει ο χρήστης για αποθήκευση στο σύστημα.

Στην εικόνα (26) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *app.js*.

```
app.js > app.use() callback
31 // Manage files of service (angular/zip)
32 app.use(bodyParser.json());
33 app.use(bodyParser.urlencoded({ extended: false }));
34 app.use('/zipFiles', express.static(path.join(__dirname, 'zipFiles')));
35 app.use('/', express.static(path.join(__dirname, 'angular')));
36
37 // CORS authorization
38 app.use((req, res, next) => {
39   res.setHeader('Access-Control-Allow-Origin', '*');
40   res.setHeader('Access-Control-Allow-Methods', 'GET, POST, PUT, PATCH, DELETE');
41   res.setHeader('Access-Control-Allow-Headers', 'Origin, X-Requested-With, Content-Type, Accept, Authorization');
42   next();
43 });
44
45 // Use routes for the requests
46 app.use('/robot', robotRoutes);
47 app.use('/user', userRoutes);
48 app.use('/scenario', scenarioRoutes);
49 app.use('/activation', activeLogRoutes);
50 app.use('/user_scenario', userScenarioRoutes);
51 app.use('/robot_scenario', robotScenarioRoutes);
52 app.use((req, res, next) => {
53   res.sendFile(path.join('angular', 'index.html'));
54 });
```

Εικόνα 26: Κώδικας αρχείου *app.js*

- **check-auth.js**

Μέσα σε αυτό το αρχείο, έχουν οριστεί δύο (2) μέθοδοι που εκτελούνται για κάθε *request* που κάνει ο χρήστης ή το ρομπότ. Κατά τη διάρκεια ικανοποίησης των *request*, οι μέθοδοι ελέγχουν αν μέσα στο *request* περιέχεται το *header*, στο οποίο είναι αποθηκευμένο το κλειδί (*token*) που λαμβάνει ο χρήστης και το ρομπότ κατά την είσοδό τους στο σύστημα. Τα *route* που σχετίζονται με την είσοδο και εγγραφή του χρήστη, την επανέκδοση κωδικού για τον χρήστη, την υπενθύμιση ονόματος χρήστη και την είσοδο του ρομπότ, δεν ελέγχεται ο *header* του κλειδιού, διότι αυτά θεωρούνται *request* του ανώνυμου χρήστη.

Στην εικόνα (27) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *check-auth.js*.


```
re > check-auth-robotjs > ...
const jwt = require("jsonwebtoken");
module.exports = (req, res, next) => {
  try {
    const token = req.headers.authorization.split(" ")[1];
    const decodedToken = jwt.verify(
      token,
      "DzLbkJpYkgeyNKt1Qd1jSTAw5F7JOS5PpFdyYT2y1tB"
    );
    req.robotData = {
      robot_name: decodedToken.robot_name,
      robotId: decodedToken.robotId,
    };
    next();
  } catch (error) {
    res.status(401).json({ message: "Auth failed" });
  }
};
```

Εικόνα 27: Κώδικας αρχείου *check-auth.js*

3.7.2 Front-End

- **app.module.ts**

Σε αυτό το αρχείο, γίνεται η δήλωση όλων των πακέτων και component που χρησιμοποιούνται από τη διαδικτυακή εφαρμογή. Ακόμη, έχει υλοποιηθεί η μέθοδος που χειρίζεται τη γλώσσα στην οποία εμφανίζονται τα στοιχεία της εφαρμογής. Το αρχείο αυτό θεωρείται ο πυρήνας της διαδικτυακής εφαρμογής.

Στην εικόνα (28) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *app.module.ts*.

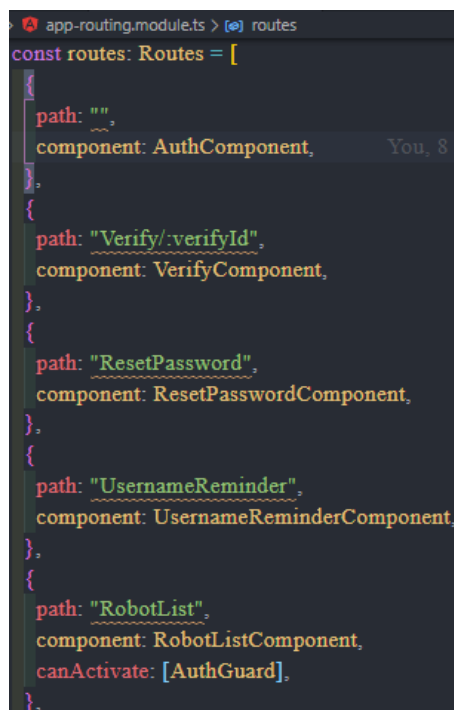
```
43
44 export function HttpLoaderFactory(http: HttpClient): TranslateHttpLoader {
45   return new TranslateHttpLoader(http, "./assets/i18n/", ".json");
46 }
47
48 @NgModule({
49   declarations: [
50     AppComponent,
51     MainNavComponent,
52     RobotListComponent,
53     RobotFormComponent,
54     ProfileComponent,
55     UsersListComponent,
56     UsersFormComponent,
57     AuthComponent,
58     LoginComponent,
59     VerifyComponent,
60     ResetPasswordComponent,
61     UsernameReminderComponent,
62     SignUpComponent,
63     ScenarioFormComponent,
64     ScenarioListComponent,
65     AssignFormComponent,
66     AssignListComponent,
67     ErrorComponent,
68     AlertComponent,
69     UpdateComponent,
70     LanguageSelectComponent,
71     PlayScenarioComponent,
72 ]
```

Εικόνα 28: Κώδικας αρχείου *app.module.ts*

- **app-routing.module.ts**

Για την ομαλή περιήγηση του χρήστη εντός της εφαρμογής έχουν οριστεί *URL*, τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μετάβαση του χρήστη από τη μία σελίδα στην άλλη. Τα *URL* αυτά, δημιουργούνται πραγματοποιώντας αντιστοίχιση ορισμένων λεκτικών παραμέτρων με τα *component* που θα αντιπροσωπεύουν. Επιπλέον, χρησιμοποιώντας τα *Route Guard*, διασφαλίζεται η ασφάλεια των δεδομένων από ανεπιθύμητους χρήστες

Στην εικόνα (29) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *app-routing.module.ts*.


```
app-routing.module.ts > routes
const routes: Routes = [
  {
    path: "",
    component: AuthComponent,
  },
  {
    path: "Verify/verifyId",
    component: VerifyComponent,
  },
  {
    path: "ResetPassword",
    component: ResetPasswordComponent,
  },
  {
    path: "UsernameReminder",
    component: UsernameReminderComponent,
  },
  {
    path: "RobotList",
    component: RobotListComponent,
    canActivate: [AuthGuard],
  },
];
```

Εικόνα 29: Κώδικας αρχείου *app-routing.module.ts*

- **auth.guard.ts**

Το συγκεκριμένο αρχείο κατηγοριοποιείται ως *route guard*. Τα *route guard* της *Angular* είναι διασυνδέσεις που ενημερώνουν, τον *router* της εφαρμογής κατά τη διάρκεια της πλοήγησης στη σελίδα. Αναλυτικότερα, μέσω των *route guard* ορίζεται κατά πόσο, ο χρήστης μπορεί να προηγηθεί στη ζητούμενη σελίδα ελέγχοντας, αν έχει καταχωρηθεί κλειδί (*token*) για τον χρήστη και αν το κλειδί αυτό είναι έγκυρο.

Στην εικόνα (30) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *auth.guard.ts*.

```
auth > auth.guard.ts > ...  
  
@Injectable()  
export class AuthGuard implements CanActivate {  
  constructor(private authService: AuthService, private router: Router) {}  
  
  canActivate(  
    route: ActivatedRouteSnapshot,  
    state: RouterStateSnapshot  
  ):  
    boolean  
    UrlTree  
    Observable<boolean | UrlTree>  
    Promise<boolean | UrlTree> {  
    const isAuth = this.authService.getIsAuth();  
    if (!isAuth) {  
      this.router.navigate([""]);  
    }  
    return isAuth;  
  }  
}
```

Εικόνα 30: Κώδικας αρχείου *auth.guard.ts*

- **auth-interceptor.ts**

Οι *Angular interceptor* είναι μέθοδοι που ενεργοποιούνται όταν γίνεται κάποιο *HTTP request* από τον χρήστη στο *back end* και αντίστροφα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο ρόλος του *interceptor* είναι να εισάγει το κλειδί (*token*) που έχει λάβει ο χρήστης, κατά την είσοδό του στην εφαρμογή, στους *header* του *request*. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η ομαλή και ασφαλής διάδοση δεδομένων με το *back end*.

Στην εικόνα (31) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *auth-interceptor.ts*.

```
> auth > | auth-interceptor.ts > ...
import { HttpInterceptor,
  HttpRequest,
  HttpHandler,
} from "@angular/common/http";
import { Injectable } from "@angular/core";
import { AuthService } from "../auth.service";

@Injectable()
export class AuthInterceptor implements HttpInterceptor {
  constructor(private authService: AuthService) {}

  intercept(req: HttpRequest<any>, next: HttpHandler) {
    const authToken = this.authService.getToken();
    //MUST clone
    const authRequest = req.clone({
      headers: req.headers.set("Authorization", "Bearer " + authToken),
    });
    return next.handle(authRequest);
  }
}
```

Εικόνα 31: Κώδικας αρχείου *auth-interceptor.ts*

- **requestURL.ts**

Για να γίνει οποιοδήποτε *HTTP request* στο *back end* της εφαρμογής απαιτείται να εισάγουμε το *URL*, στο οποίο και θα πραγματοποιηθεί το *request* αυτό. Για την καλύτερη υποστήριξη και επεκτασιμότητα της εφαρμογής ορίστηκε το αρχείο *request URL* που περιέχει όλα τα *URL* που είναι απαραίτητα για την επικοινωνία του *front end* με το *back end*

Στην εικόνα (32) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *requestURL.ts*.

```
> shared > requestURLs.ts > ...
// const baseUrl = "http://zafora.ece.uowm.gr:8087/";
const baseUrl = "https://localhost:8443/";
// const baseUrl = "https://zafora.ece.uowm.gr:8443/";

export const URL = {
  signUpURL: baseUrl + "user/signup",
  loginURL: baseUrl + "user/login",
  verifyURL: baseUrl + "activation/verify/",
  resetPasswordURL: baseUrl + "user/resetPassword",
  usernameReminderURL: baseUrl + "user/usernameReminder",
  getBoundUserData: baseUrl + "user/getUserData",
  getRobotListURL: baseUrl + "robot/robotList",
  getUserRobotURL: baseUrl + "robot/userRobot",
  getUserRobotListURL: baseUrl + "robot/userRobotList",
  getRobotByIdURL: baseUrl + "robot/findRobotById",
  createRobotURL: baseUrl + "robot/createRobot",
  editRobotURL: baseUrl + "robot/editRobot",
};
```

Εικόνα 32: Κώδικας αρχείου *requestURL.ts*

- **auth.service.ts**

Είναι το αρχείο που διαχειρίζεται την επικοινωνία με το *back end* κατά τη διάρκεια εισόδου ή εγγραφής του χρήστη. Επιπλέον, αποθηκεύονται τιμές μεταβλητών που χρησιμοποιούνται για την εξακρίβωση των δικαιωμάτων του χρήστη στις σελίδες της εφαρμογής.

Στην εικόνα (33) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *auth.service.ts*.

```
app > auth > auth.service.ts > AuthService > loginUser > subscribe() callba
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000
1001
1002
1003
1004
1005
1006
1007
1008
1009
1010
1011
1012
1013
1014
1015
1016
1017
1018
1019
1020
1021
1022
1023
1024
1025
1026
1027
1028
1029
1030
1031
1032
1033
1034
1035
1036
1037
1038
1039
1040
1041
1042
1043
1044
1045
1046
1047
1048
1049
1050
1051
1052
1053
1054
1055
1056
1057
1058
1059
1060
1061
1062
1063
1064
1065
1066
1067
1068
1069
1070
1071
1072
1073
1074
1075
1076
1077
1078
1079
1080
1081
1082
1083
1084
1085
1086
1087
1088
1089
1090
1091
1092
1093
1094
1095
1096
1097
1098
1099
1100
1101
1102
1103
1104
1105
1106
1107
1108
1109
1110
1111
1112
1113
1114
1115
1116
1117
1118
1119
1120
1121
1122
1123
1124
1125
1126
1127
1128
1129
1130
1131
1132
1133
1134
1135
1136
1137
1138
1139
1140
1141
1142
1143
1144
1145
1146
1147
1148
1149
1150
1151
1152
1153
1154
1155
1156
1157
1158
1159
1160
1161
1162
1163
1164
1165
1166
1167
1168
1169
1170
1171
1172
1173
1174
1175
1176
1177
1178
1179
1180
1181
1182
1183
1184
1185
1186
1187
1188
1189
1190
1191
1192
1193
1194
1195
1196
1197
1198
1199
1200
1201
1202
1203
1204
1205
1206
1207
1208
1209
1210
1211
1212
1213
1214
1215
1216
1217
1218
1219
1220
1221
1222
1223
1224
1225
1226
1227
1228
1229
1230
1231
1232
1233
1234
1235
1236
1237
1238
1239
1240
1241
1242
1243
1244
1245
1246
1247
1248
1249
1250
1251
1252
1253
1254
1255
1256
1257
1258
1259
1260
1261
1262
1263
1264
1265
1266
1267
1268
1269
1270
1271
1272
1273
1274
1275
1276
1277
1278
1279
1280
1281
1282
1283
1284
1285
1286
1287
1288
1289
1290
1291
1292
1293
1294
1295
1296
1297
1298
1299
1300
1301
1302
1303
1304
1305
1306
1307
1308
1309
1310
1311
1312
1313
1314
1315
1316
1317
1318
1319
1320
1321
1322
1323
1324
1325
1326
1327
1328
1329
1330
1331
1332
1333
1334
1335
1336
1337
1338
1339
1340
1341
1342
1343
1344
1345
1346
1347
1348
1349
1350
1351
1352
1353
1354
1355
1356
1357
1358
1359
1360
1361
1362
1363
1364
1365
1366
1367
1368
1369
1370
1371
1372
1373
1374
1375
1376
1377
1378
1379
1380
1381
1382
1383
1384
1385
1386
1387
1388
1389
1390
1391
1392
1393
1394
1395
1396
1397
1398
1399
1400
1401
1402
1403
1404
1405
1406
1407
1408
1409
1410
1411
1412
1413
1414
1415
1416
1417
1418
1419
1420
1421
1422
1423
1424
1425
1426
1427
1428
1429
1430
1431
1432
1433
1434
1435
1436
1437
1438
1439
1440
1441
1442
1443
1444
1445
1446
1447
1448
1449
1450
1451
1452
1453
1454
1455
1456
1457
1458
1459
1460
1461
1462
1463
1464
1465
1466
1467
1468
1469
1470
1471
1472
1473
1474
1475
1476
1477
1478
1479
1480
1481
1482
1483
1484
1485
1486
1487
1488
1489
1490
1491
1492
1493
1494
1495
1496
1497
1498
1499
1500
1501
1502
1503
1504
1505
1506
1507
1508
1509
1510
1511
1512
1513
1514
1515
1516
1517
1518
1519
1520
1521
1522
1523
1524
1525
1526
1527
1528
1529
1530
1531
1532
1533
1534
1535
1536
1537
1538
1539
1540
1541
1542
1543
1544
1545
1546
1547
1548
1549
1550
1551
1552
1553
1554
1555
1556
1557
1558
1559
1560
1561
1562
1563
1564
1565
1566
1567
1568
1569
1570
1571
1572
1573
1574
1575
1576
1577
1578
1579
1580
1581
1582
1583
1584
1585
1586
1587
1588
1589
1590
1591
1592
1593
1594
1595
1596
1597
1598
1599
1600
1601
1602
1603
1604
1605
1606
1607
1608
1609
1610
1611
1612
1613
1614
1615
1616
1617
1618
1619
1620
1621
1622
1623
1624
1625
1626
1627
1628
1629
1630
1631
1632
1633
1634
1635
1636
1637
1638
1639
1640
1641
1642
1643
1644
1645
1646
1647
1648
1649
1650
1651
1652
1653
1654
1655
1656
1657
1658
1659
1660
1661
1662
1663
1664
1665
1666
1667
1668
1669
1670
1671
1672
1673
1674
1675
1676
1677
1678
1679
1680
1681
1682
1683
1684
1685
1686
1687
1688
1689
1690
1691
1692
1693
1694
1695
1696
1697
1698
1699
1700
1701
1702
1703
1704
1705
1706
1707
1708
1709
1710
1711
1712
1713
1714
1715
1716
1717
1718
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750
1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780
1781
1782
1783
1784
1785
1786
1787
1788
1789
1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800
1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100
2101
2102
2103
2104
2105
2106
2107
2108
2109
2110
2111
2112
2113
2114
2115
2116
2117
2118
2119
2120
2121
2122
2123
2124
2125
2126
2127
2128
2129
2130
2131
2132
2133
2134
2135
2136
2137
2138
2139
2140
2141
2142
2143
2144
2145
2146
2147
2148
2149
2150
2151
2152
2153
2154
2155
2156
2157
2158
2159
2160
2161
2162
2163
2164
2165
2166
2167
2168
2169
2170
2171
2172
2173
2174
2175
2176
2177
2178
2179
2180
2181
2182
2183
2184
2185
2186
2187
2188
2189
2190
2191
2192
2193
2194
2195
2196
2197
2198
2199
2200
2201
2202
2203
2204
2205
2206
2207
2208
2209
2210
2211
2212
2213
2214
2215
2216
2217
2218
2219
2220
2221
2222
2223
2224
2225
2226
2227
2228
2229
2230
2231
2232
2233
2234
2235
2236
2237
2238
2239
2240
2241
2242
2243
2244
2245
2246
2247
2248
2249
2250
2251
2252
2253
2254
2255
2256
2257
2258
2259
2260
2261
2262
2263
2264
2265
2266
2267
2268
2269
2270
2271
2272
2273
2274
2275
2276
2277
2278
2279
2280
2281
2282
2283
2284
2285
2286
2287
2288
2289
2290
2291
2292
2293
2294
2295
2296
2297
2298
2299
2300
2301
2302
2303
2304
2305
2306
2307
2308
2309
2310
2311
2312
2313
2314
2315
2316
2317
2318
2319
2320
2321
2322
2323
2324
2325
2326
2327
2328
2329
2330
2331
2332
2333
2334
2335
2336
2337
2338
2339
2340
2341
2342
2343
2344
2345
2346
2347
2348
2349
2350
2351
2352
2353
2354
2355
2356
2357
2358
2359
2360
2361
2362
2363
2364
2365
2366
2367
2368
2369
2370
2371
2372
2373
2374
2375
2376
2377
2378
2379
2380
2381
2382
2383
2384
2385
2386
2387
2388
2389
2390
2391
2392
2393
2394
2395
2396
2397
2398
2399
2400
2401
2402
2403
2404
2405
2406
2407
2408
2409
2410
2411
2412
2413
2414
2415
2416
2417
2418
2419
2420
2421
2422
2423
2424
2425
2426
2427
2428
2429
2430
2431
2432
2433
2434
2435
2436
2437
2438
2439
2440
2441
2442
2443
2444
2445
2446
2447
2448
2449
2450
2451
2452
2453
2454
2455
2456
2457
2458
2459
2460
2461
2462
2463
2464
2465
2466
2467
2468
2469
2470
2471
2472
2473
2474
2475
2476
2477
2478
2479
2480
2481
2482
2483
2484
2485
2486
2487
2488
2489
2490
2491
2492
2493
2494
2495
2496
2497
2498
2499
2500
2501
2502
2503

```

- **scenarioList.component.ts**

Το *scenarioList component*, περιέχει την κύρια λειτουργία της διαδικτυακής εφαρμογής. Η λειτουργικότητα της σελίδας ορίζεται από το αρχείο *scenarioList.component.ts*. Σε αυτό το αρχείο έχει κατασκευαστεί ο κώδικας που είναι υπεύθυνος για τα εξής:

1. Δημιουργία του πίνακα παρακολούθησης των σεναρίων
2. Μετάδοση εντολής εκτέλεσης του σεναρίου
3. Αναζήτηση σεναρίου του πίνακα
4. Μετάβαση στη σελίδα καταχώρησης νέου σεναρίου
5. Σύνδεση του χρήστη με το ρομπότ που του αντιστοιχεί
6. Λήψη του αρχείου .zip για κάθε σενάριο του πίνακα
7. Διαγραφή σεναρίου από το σύστημα.

Στην εικόνα (34) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *scenarioList.component.ts*.

```

app > scenario > list > @ scenarioList.component.ts > ...
@Component({
  selector: "app-scenario-list",
  templateUrl: "./scenarioList.component.html",
})
export class ScenarioListComponent implements OnInit, OnDestroy, AfterViewInit {
  robotConnectionForm: FormGroup;
  scenarioList = new MatTableDataSource<Scenario>();
  ScenarioList$: Observable<Scenario[]>;
  private scenarioSub: Subscription;
  private robotSub: Subscription;
  userAdmin: boolean;
  displayedColumns = [
    "name",
    "description",
    "lastUpdate",
    "execute",
    "zip_file_path",
    "edit",
  ];
  isLoading = false;
  robotList = [];
  private reqBody: ExecuteRequest = { robotId: null, scenarioId: null };
  isConnected = false;
  @ViewChild(MatSort) sort: MatSort;
  @ViewChild(MatPaginator) paginator: MatPaginator;

  constructor(
    private dialog: MatDialog,
    private service: ScenarioService,
    private robotService: RobotService,
    private authService: AuthService
  ) {}

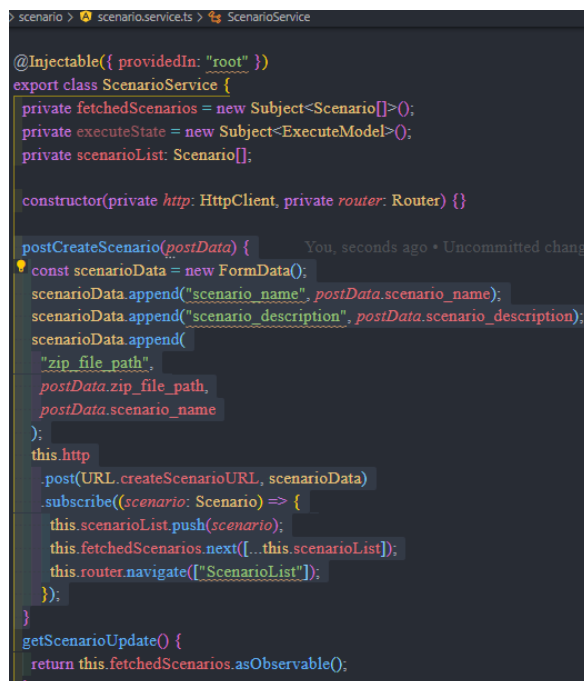
```

Εικόνα 34: Κώδικας του αρχείου *scenarioList.component.ts*

- **scenario.service.ts**

Σε αυτό το αρχείο, δημιουργούνται τα *request* προς το *back-end* ώστε να εκπληρωθούν οι λειτουργίες που αναφέρθηκαν παραπάνω, ενώ έχουν υλοποιηθεί όλες οι τεχνικές για *HTTP request* που χρησιμοποιούνται και στα υπόλοιπα *component* της εφαρμογής. Ακόμα, για την καταχώρηση νέων σεναρίων έχει χρησιμοποιηθεί ξεχωριστή τεχνική αποστολής των δεδομένων, καθώς είναι το μοναδικό σημείο στο οποίο γίνεται τέτοιου είδους διαδικασία.

Στην εικόνα (35) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *scenario.service.ts*.


```
scenario > scenario.service.ts > ScenarioService

@Injectable({ providedIn: "root" })
export class ScenarioService {
  private fetchedScenarios = new Subject<Scenario[]>();
  private executeState = new Subject<ExecuteModel>();
  private scenarioList: Scenario[];

  constructor(private http: HttpClient, private router: Router) {}

  postCreateScenario(postData) {
    const scenarioData = new FormData();
    scenarioData.append("scenario_name", postData.scenario_name);
    scenarioData.append("scenario_description", postData.scenario_description);
    scenarioData.append(
      "zip_file_path",
      postData.zip_file_path,
      postData.scenario_name
    );
    this.http
      .post(URL.createScenarioURL, scenarioData)
      .subscribe((scenario: Scenario) => {
        this.scenarioList.push(scenario);
        this.fetchedScenarios.next([...this.scenarioList]);
        this.router.navigate(["ScenarioList"]);
      });
  }

  getScenarioUpdate() {
    return this.fetchedScenarios.asObservable();
  }
}
```

Εικόνα 35: Κώδικας του αρχείου *scenario.service.ts*

- **playScenario.component.ts**

Το συγκεκριμένο *component*, ενεργοποιείται όταν ο χρήστης δώσει εντολή εκτέλεσης σεναρίου. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσής του έχει υλοποιηθεί τεχνική *polling request*. Χρησιμοποιώντας αυτήν την τεχνική γίνονται συνεχόμενα *request* σε καθορισμένο URL, έως ότου βρεθεί αλλαγή στην τιμή που έχει καθοριστεί.

Στην εικόνα (36) παρουσιάζεται μέρος του κώδικα από το αρχείο *playScenario.component.ts*.

```

@Component({
  selector: "app-play-scenario",
  templateUrl: "./playScenario.component.html",
})
export class PlayScenarioComponent implements OnInit, AfterViewInit, OnDestroy {
  stateUpdate$: Observable<ExecuteModel>;
  repeatInt: Subscription = new Subscription();

  constructor(
    private service: ScenarioService,
    public dialogRef: MatDialogRef<PlayScenarioComponent>,
    @Inject(MAT_DIALOG_DATA)
    public data: { scenarioIn: Scenario; executeId: string }
  ) {}

  ngAfterViewInit(): void {
    this.repeatInt = interval(10000).subscribe(() => {
      this.getStateData();
    });
  }
  ngOnInit(): void {
    this.getStateData();
  }
}

```

Εικόνα 36: Κώδικας του αρχείου *playScenario.component.ts*

3.8 Ασφάλεια Συστήματος

Η λειτουργικότητα ενός πληροφοριακού συστήματος θεωρείται βασική προδιαγραφή για την ποιότητά του. Εξίσου ύψιστης σημασίας θεωρείται, όμως, και η ασφάλεια ενός συστήματος, ώστε να προλαμβάνονται τυχόν απειλές προς αυτό.

Η δημοφιλέστερη τεχνική ασφαλείας που εφαρμόζεται σε πληθώρα διαδικτυακών εφαρμογών είναι το πρωτόκολλο *HTTPS (HyperText Transfer Protocol Secure)*, μέσω του οποίου κρυπτογραφούνται τα δεδομένα που μεταδίδονται μεταξύ χρήστη και διακομιστή μέσω κρυπτογράφησης *SSL* ή *TLS*. Στα πλαίσια αυτής της διπλωματικής χρησιμοποιήθηκε κρυπτογράφηση *TLS*.

Το πρωτόκολλο *TLS*, στοχεύει κυρίως στην παροχή απορρήτου και ακεραιότητας δεδομένων κατά την επικοινωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων υπολογιστών. Για την ικανοποίηση των

απαιτήσεων του πρωτοκόλλου *TLS*, πρέπει να ικανοποιείται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες ιδιότητες:

1. Ιδιωτική σύνδεση, που βασίζεται σε αλγόριθμο συμμετρικού κλειδιού, ο οποίος χρησιμοποιείται για την κρυπτογράφηση των μεταδιδόμενων δεδομένων. Τα κλειδιά είναι μοναδικά για κάθε σύνδεση που γίνεται με τον διακομιστή.
2. Η ταυτότητα των επικοινωνιακών μερών μπορεί να πιστοποιηθεί χρησιμοποιώντας κρυπτογράφηση δημόσιου κλειδιού.
3. Η σύνδεση είναι αξιόπιστη, καθώς κάθε μήνυμα που μεταδίδεται περιλαμβάνει έλεγχο ακεραιότητας μηνύματος χρησιμοποιώντας έναν κωδικό ελέγχου ταυτότητας αυτού για να αποφευχθεί η μη εντοπισμένη απώλεια ή αλλοίωση των δεδομένων κατά τη μετάδοση.

3.8.1 Τεχνικές Ασφάλειας του Συστήματος

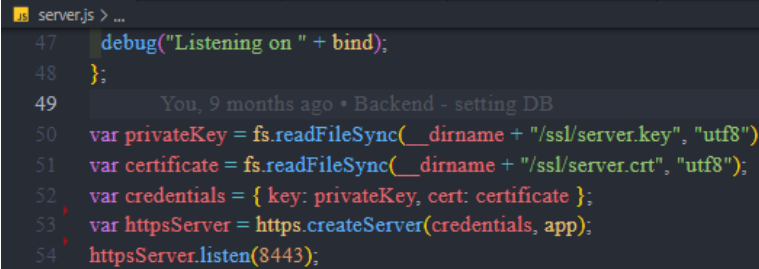
Για την εξασφάλιση της ασφάλειας του συστήματος, χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές κρυπτογράφησης και επικύρωσης των δεδομένων στο μέρος του *back-end*, όπου ο χρήστης δεν έχει πρόσβαση.

- **Κρυπτογράφηση**

Για να επιτευχθεί ιδιωτική και αξιόπιστη σύνδεση μεταξύ των υπολογιστών του χρήστη και του διακομιστή, χρησιμοποιήθηκε πιστοποιητικό με κλειδί πιστοποίησης. Κατά την έναρξη μετάδοσης δεδομένων ο διακομιστής ελέγχει αν το πιστοποιητικό που λαμβάνει από τον χρήστη είναι έγκυρο, ώστε να δεχτεί τα αιτήματα που πρόκειται να γίνουν. Στη συνέχεια, για κάθε αίτημα που κάνει ο χρήστης γίνεται κρυπτογράφηση των δεδομένων βάσει ιδιωτικού κλειδιού (*private key*).

Στο *back-end* χρησιμοποιείται το πακέτο *https* της *node* ώστε να υπάρχει πρόσβαση στις μεθόδους που ορίζουν το πιστοποιητικό και το κλειδί κρυπτογράφησης, το οποίο με τη σειρά του θα χρησιμοποιήσει ο διακομιστής κατά την επικοινωνία του με τον χρήστη.

Στην εικόνα (37) παρουσιάζεται το σημείο που ορίζεται η κρυπτογράφηση της σελίδας.


```

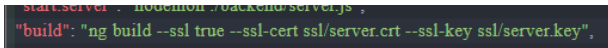
server.js > ...
47   debug("Listening on " + bind);
48   };
49   You, 9 months ago • Backend - setting DB
50   var privateKey = fs.readFileSync(__dirname + "/ssl/server.key", "utf8");
51   var certificate = fs.readFileSync(__dirname + "/ssl/server.crt", "utf8");
52   var credentials = { key: privateKey, cert: certificate };
53   var httpsServer = https.createServer(credentials, app);
54   httpsServer.listen(8443);

```

Εικόνα 37: Σημείο κρυπτογράφησης στο κώδικα αρχείου *server.js*

Στο *front-end* για να οριστεί το πιστοποιητικό και το ιδιωτικό κλειδί για την κρυπτογράφηση των δεδομένων χρησιμοποιώντας τις εντολές που παρέχει το *Angular Framework*, η διαδικασία είναι πολύ απλή. Κατά τη μεταγλώττιση της σελίδας από *Typescript* σε *JavaScript*, ορίζονται οι παράμετροι για το κλειδί και την πιστοποίηση που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν μέσα στον φάκελο *package.json*.

Στην εικόνα (37) παρουσιάζεται το σημείο που ορίζεται η εντολή *compile* του κώδικα της *Typescript*.


```

start-server: nodemon --backend server.js ,
"build": "ng build --ssl true --ssl-cert ssl/server.crt --ssl-key ssl/server.key",

```

Εικόνα 38: Κώδικας αρχείου *package.json*

- **Αυθεντικοποίηση και Αξιοπιστία**

Για να επιτευχθεί η ικανοποίηση των ιδιοτήτων του *TLS* πρωτοκόλλου χρειάζεται το πληροφοριακό σύστημα να παρέχει αξιοπιστία της ακεραιότητας των δεδομένων που μεταδίδονται και αυθεντικοποίηση των χρηστών που χρησιμοποιούν τις λειτουργίες. Αυτό επιτυγχάνεται με χρήση μίας αλφαριθμητικής παραμέτρου. Η αλφαριθμητική παράμετρος ορίζεται κατά την είσοδο του χρήστη, στο περιβάλλον που βρίσκονται οι λειτουργίες του συστήματος. Η παράμετρος δημιουργείται βασισμένη στο ιδιωτικό κλειδί του συστήματος και στο μοναδικό *id* του χρήστη που εισάγεται στο σύστημα. Με αυτόν τον τρόπο, η πιθανότητα κλοπής του κλειδιού από μη εξουσιοδοτημένους χρήστες μειώνεται στο ελάχιστο.

Μία ακόμη δυνατότητα που παρέχει η αλφαριθμητική παράμετρος στο σύστημα αποτελεί η εξακρίβωση των στοιχείων του χρήστη για κάθε αίτημα που κάνει στο *back-end*. Μέσω του μηχανισμού *check-auth* η παράμετρος αποκρυπτογραφείται χρησιμοποιώντας το ιδιωτικό κλειδί.

Σαν αποτέλεσμα της αποκρυπτογράφησης, αποθηκεύεται η παράμετρος *id* του χρήστη που έκανε το αίτημα και χρησιμοποιείται για εξακρίβωση δικαιωμάτων στα δεδομένα της βάσης δεδομένων.

Στην εικόνα (39) παρουσιάζεται ο κώδικας του αρχείου *check-auth.js* όπου γίνεται έλεγχος αυθεντικότητας του κλειδιού που παρέχει ο χρήστης στους *headers*.

```
const jwt = require("jsonwebtoken");

module.exports = (req, res, next) => {
  try {
    const token = req.headers.authorization.split(" ")[1];
    const decodedToken = jwt.verify(
      token,
      this.env.server.key
    );
    req.userData = {
      username: decodedToken.username,
      userId: decodedToken.userId,
    };
    next();
  } catch (error) {
    res.status(401).json({ message: "Auth failed" });
  }
};
```

Εικόνα 39: Κώδικας αρχείου *check-auth.js*

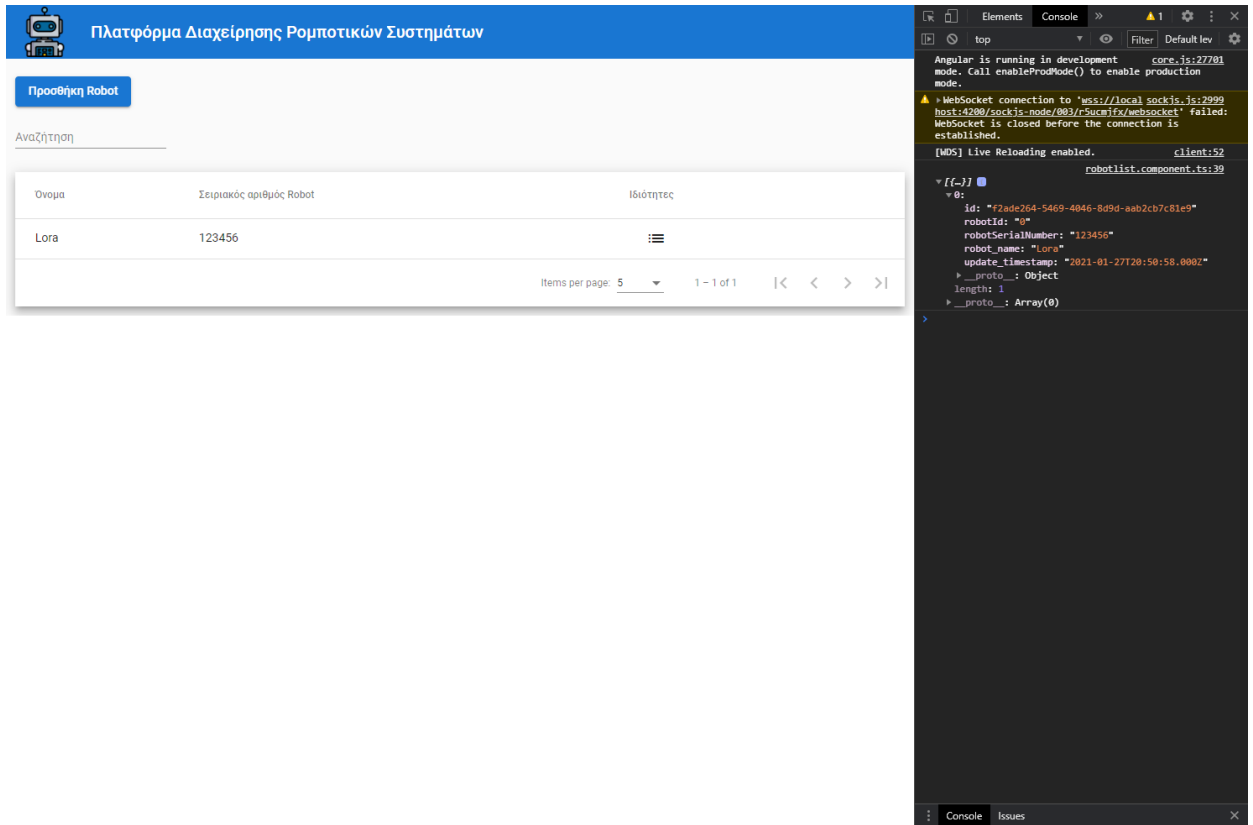
- Έλεγχος και καταγραφή συμβάντων

Για την κατασκευή του πληροφοριακού συστήματος χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα *Visual Studio Code*. Μία από τις επεκτάσεις που παρέχεται από την ηλεκτρονική κοινότητα της εφαρμογής είναι το *Chrome Debugger*.

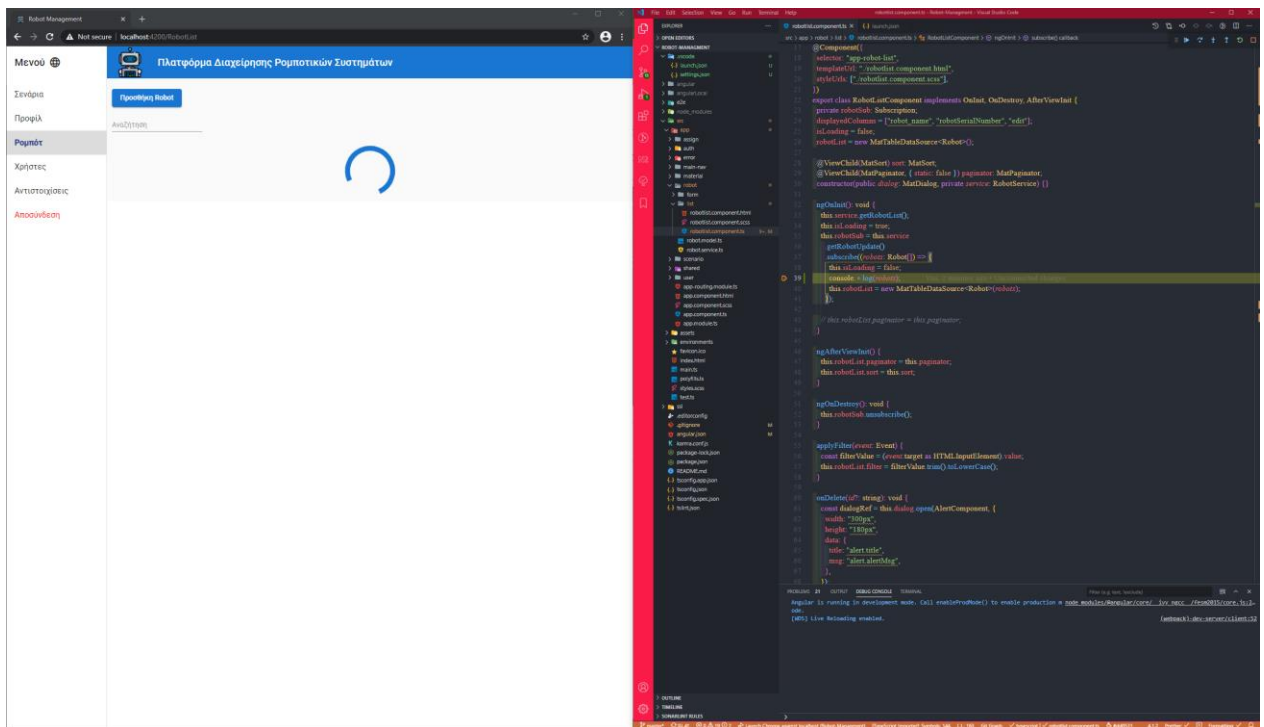
Η επέκταση *Chrome Debugger* είναι, όπως και το όνομα χαρακτηρίζει, ένας μηχανισμός αποσφαλμάτωσης. Ορίζοντας σημεία ελέγχου μέσω της εφαρμογής *Visual Studio Code* επιτυγχάνεται η επίβλεψη εκτέλεσης κώδικα *Typescript*. Με τον τρόπο αυτόν, η αποσφαλμάτωση του κώδικα, η επικύρωση ορθής λειτουργίας της εφαρμογής και η παρακολούθηση της ροής δεδομένων υλοποιείται με μεγάλη ευκολία.

Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκε και η κονσόλα του *Chrome* σε συνδυασμό με εντολές *console.log()* παρέχοντας δεδομένα κατάστασης σε πραγματικό χρόνο εκτέλεσης της εφαρμογής.

Στην εικόνα (40) παρουσιάζεται η σελίδα `Ρομπότ` με ανοιχτή τη κονσόλα του *Chrome*. Στην εικόνα (41) παρουσιάζεται η ίδια σελίδα με ανοιχτό το *Visual Studio Code* χρησιμοποιώντας το *Chrome Debugger extension*.

Εικόνα 40: Οθόνη πίνακα ρομπότ με κονσόλα καταγραφής του Chrome

Εικόνα 41: Οθόνη πίνακα ρομπότ με Visual Code Chrome Debugger

3.9 Σύνοψη 3ου κεφαλαίου

Τα ζητήματα που αναλύθηκαν στο 3ο κεφάλαιο αφορούν τη δομή και οργάνωση του πληροφοριακού συστήματος που υλοποιήθηκε. Αρχικά, υπήρξε περιγραφή των στόχων, των λειτουργικών προδιαγραφών καθώς και των περιπτώσεων χρήσης (*Use Cases*).

Ακόμη, έγινε αναλυτική περιγραφή του σχεδιασμού της βάσης δεδομένων, παρουσιάστηκε το σχεσιακό διάγραμμα και αναλύθηκαν τα μοντέλα των πινάκων που αποτελούν τη βάση δεδομένων.

Στη συνέχεια, έγινε εκτενής περιγραφή της δομής του πληροφοριακού συστήματος, τόσο για το *front-end*, όσο και για το *back-end*. Αναλύθηκαν λεπτομερώς τα αρχεία κώδικα που υλοποιούν τις κυριότερες λειτουργίες τους συστήματος. Τέλος, έγινε περιγραφή των πρωτοκόλλων ασφαλείας και οι τεχνικές που υλοποιήθηκαν, ώστε να παρέχεται ασφάλεια κατά τη χρήση της διαδικτυακής εφαρμογής.

Κεφάλαιο 4ο – Διεπαφή Χρήστη (Website User Interface)

Σε αυτό το κεφάλαιο, αναλύονται οι λειτουργίες που παρέχει η διαδικτυακή εφαρμογή στους χρήστες της μέσω *User Interface* (Διεπαφή Χρήστη). Ανάλογα με το είδος του χρήστη που έχει εισέλθει στη σελίδα, παρέχονται και οι αντίστοιχες λειτουργίες. Η εμφάνιση της εφαρμογής ακολουθεί όμοιο μοτίβο για κάθε είδος χρήστη.

Το *User Interface* θεωρείται από τα πιο σημαντικά μέρη της διαδικτυακής εφαρμογής, καθώς αυτό προσφέρει ευκολία χρήσης των λειτουργιών του συστήματος σε χρήστες που δεν είναι εξειδικευμένοι στον τομέα της πληροφορικής. Κατά την κατασκευή του *User Interface*, χρησιμοποιήθηκε *Reactive Programming*, προσφέροντας, με αυτόν τον τρόπο, ευχάριστη εμπειρία χρήσης της εφαρμογής, και *Angular Material theming*, το οποίο με τη σειρά του προσφέρει μινιμαλιστική εμφάνιση στην εφαρμογή.

4.1 Εγγραφή και σύνδεση στο σύστημα (Sign up & Login)

Στην αρχή της περιήγησης ενός ανώνυμου χρήστη στην εφαρμογή συναντάται η σελίδα εισόδου ή εγγραφής του χρήστη. Αξίζει να σημειωθεί, πως όταν ένας χρήστης έχει εισέλθει στη σελίδα τα τελευταία τριάντα (30) λεπτά, τότε προωθείται αυτόματα στη σελίδα ελέγχου σεναρίων και δε χρειάζεται να κάνει είσοδο στην εφαρμογή.

Για να εισέλθει κάποιος χρήστης στις κύριες λειτουργίες του συστήματος απαιτείται η εγγραφή του στο σύστημα και η ταυτοποίησή της μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που καταχωρεί κατά την εγγραφή του. Στη συνέχεια, εισάγει το όνομα χρήστη και τον κωδικό πρόσβασης που έχει ορίσει. Επιλέγοντας ‘Σύνδεση’, υποβάλλεται αίτημα ταυτοποίησης στο *back-end* του συστήματος, όπου, ανάλογα με την απόκριση, παρέχεται πρόσβαση στις κύριες λειτουργίες.

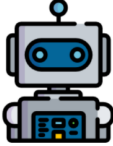
Η φόρμα ‘Δημιουργία νέου χρήστη’, παρέχει τη δυνατότητα καταχώρησης νέου χρήστη στο σύστημα. Κατά τη συμπλήρωση στοιχείων, ο χρήστης απαιτείται να ακολουθήσει ορισμένους κανόνες. Αρχικά, είναι αναγκαίο να μην υπάρχουν χρήστες με όμοιο ‘Όνομα Χρήστη’. Σε περίπτωση που γίνει εντοπισμός όμοιας καταχώρησης, εμφανίζεται μήνυμα που προτρέπει τον χρήστη να εισάγει διαφορετικό όνομα. Επιπλέον, κατά την καταχώρηση κωδικού πρόσβασης ο χρήστης χρειάζεται να εισάγει τουλάχιστον έξι (6) χαρακτήρες στο πεδίο και μέχρι να συμπληρωθεί το επιθυμητό πλήθος χαρακτήρων εμφανίζεται μήνυμα ενημέρωσης. Με παρόμοιο τρόπο, όταν

γίνεται η εισαγωγή της ηλεκτρονικής διεύθυνσης, πραγματοποιείται έλεγχος μοτίβου και στην περίπτωση λανθασμένης εισαγωγής πεδίου, εμφανίζεται μήνυμα ενημέρωσης. Τέλος, Κατά την καταχώρηση του σειριακού αριθμού για το ρομπότ, το σύστημα κάνει ταυτοποίηση του αριθμού με τους σειριακούς αριθμούς των ρομπότ που έχουν εισαχθεί στο σύστημα.

Αξιοσημείωτο είναι, πως καθώς έχει οριστεί μία συνθήκη κατά την είσοδο ή εγγραφή ενός χρήστη, σε περίπτωση που το σύστημα αναγνωρίσει πως ο χρήστης δεν έχει εισάγει στοιχεία που ακολουθούν τους κανόνες, οι επιλογές ‘Σύνδεση’ ή ‘Εγγραφή’ παραμένουν απενεργοποιημένες.

Στην εικόνα (42) παρουσιάζεται η οθόνη εισόδου και εγγραφής χρήστη.

Πλατφόρμα Διαχείρισης Ρομποτικών Συστημάτων

Είσοδος

Όνομα Χρήστη *

Το όνομα χρήστη είναι λανθασμένο

Κωδικός Πρόσβασης *

Ο κωδικός είναι λανθασμένος

[Επανάδοση Κωδικού](#)
[Υπενθύμηση ανώματου χρήστη](#)

Εισάγεται σωστά τα στοιχεία επαλήθευσης

Δημιουργία νέου χρήστη

Όνομα Χρήστη

Εισάγετε όνομα χρήστη

Όνομα

Εισάγετε το όνομα σας

Επίθετο

Εισάγετε το επίθετο σας

Email

Εισάγετε το email σας

Κωδικός Πρόσβασης

Εισάγετε κωδικό πρόσβασης

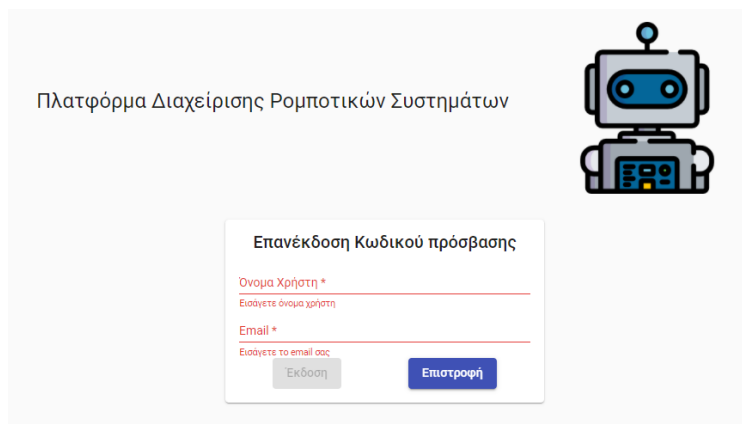
Σειριακός Αριθμός Robot

Εισάγετε το σειριακό αριθμό του robot που σας έχει δοθεί

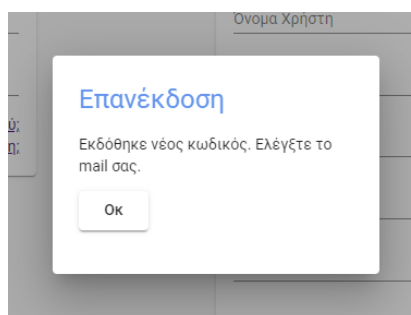
Εικόνα 42: Σελίδα Εισόδου και Εγγραφής

4.2 Επανάδοση Κωδικού

Ένα πολύ σύνηθες φαινόμενο κατά την περιήγηση των χρηστών στο διαδίκτυο, είναι να ξεχάσουν τον κωδικό πρόσβασης, με τον οποίο έχουν συνδέσει έναν λογαριασμό. Για αυτόν τον λόγο, έχει κατασκευαστεί λειτουργία, που επιτρέπει στον χρήστη να εκδώσει νέο κωδικό, που θα σταλεί στον λογαριασμό του. Για την έκδοση νέου κωδικού, χρειάζεται ο χρήστης να εισάγει το όνομα χρήστη και το ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο, εικόνα (43). Η φόρμα συμπλήρωσης στοιχείων περιλαμβάνει μεθόδους που ελέγχουν το μοτίβο εισαγωγής email. Αφού ο χρήστης επιλέξει ‘Έκδοση’, μεταβαίνει στη σελίδα ‘Εισόδου’ και τότε εμφανίζεται μήνυμα προτροπής ελέγχου των εισερχομένων μηνυμάτων στο email του, εικόνα (44).

Εικόνα 43: Σελίδα επανέκδοσης κωδικού πρόσβασης

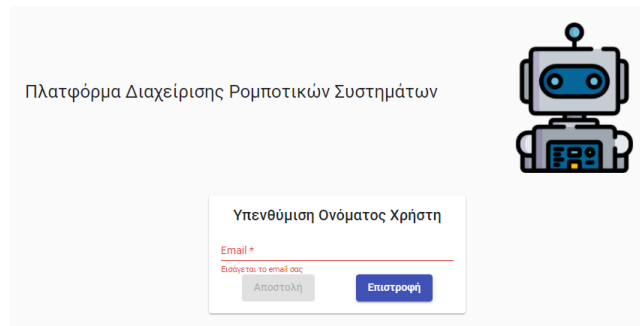
Εικόνα 44: Μήνυμα ολοκλήρωσης διαδικασίας

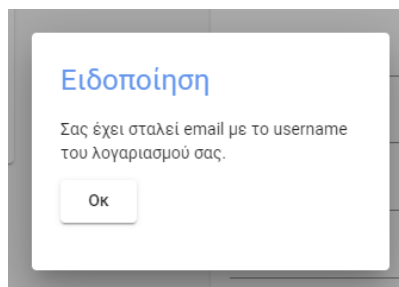
4.3 Υπενθύμιση Ονόματος Χρήστη

Στην περίπτωση που ο χρήστης ξεχάσει το όνομα χρήστη που έχει καταχωρήσει στον λογαριασμό του, του δίνεται η δυνατότητα στη σελίδα εισόδου να του σταλεί email υπενθύμισης. Για να ενεργοποιηθεί αυτή η διαδικασία, ζητείται στον χρήστη να συμπληρώσει τη φόρμα εξακρίβωσης του *email*, εικόνα (45) και αυτόματα γίνεται η εξακρίβωση. Στη συνέχεια, συντάσσεται τυποποιημένο email που περιέχει το όνομα χρήστη στο οποίο αντιστοιχεί η διεύθυνση *email*.

Όταν η διαδικασία ολοκληρωθεί με επιτυχία, τότε εμφανίζεται ειδοποίηση στον χρήστη να ελέγξει τα email του για νέο μήνυμα, εικόνα (46).

The image shows a web form titled "Υπενθύμιση Ονόματος Χρήστη" (Username Reminder) on a platform for managing robotic systems. The form includes a text input field for "Email *" with a red asterisk indicating it is required. Below the field, there is a red error message: "Εισάγετε το email σας". At the bottom of the form, there are two buttons: a grey "Αποστολή" (Send) button and a blue "Επιστροφή" (Return) button. To the right of the form is a cartoon robot icon. The page header reads "Πλατφόρμα Διαχείρισης Ρομποτικών Συστημάτων".

Εικόνα 45: Σελίδα υπενθύμισης ονόματος χρήστη

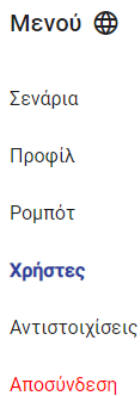
Εικόνα 46: Μήνυμα ολοκλήρωσης διαδικασίας

4.4 Μενού πλοήγησης

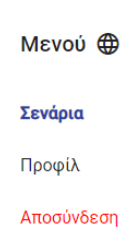
Για τη δυνατότητα πλοήγησης στη σελίδα, έχει δημιουργηθεί μενού πλοήγησης στο οποίο εμφανίζονται οι κατηγορίες λειτουργιών. Κάθε κατηγορία, περιλαμβάνει ένα σύνολο λειτουργιών που ικανοποιεί τις απαιτήσεις του συστήματος που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια.

Οι χρήστες με δικαιώματα διαχειριστή έχουν σαφώς περισσότερες επιλογές σε σχέση με τους απλούς χρήστες, εικόνα (47) και εικόνα (48). Για να επιτευχθεί αυτή η διαφοροποίηση, κατασκευάστηκε ένα μενού πλοήγησης, ενώ χρησιμοποιώντας μεθόδους ελέγχου δικαιωμάτων ενεργοποιούνται οι αντίστοιχες επιλογές για κάθε χρήστη.

Επιπλέον, στο πάνω μέρος του μενού πλοήγησης, δίνεται δυνατότητα αλλαγής γλώσσας χωρίς να γίνει επαναφόρτιση της διαδικτυακής εφαρμογής.

Εικόνα 47: Μενού πλοήγησης του διαχειριστή

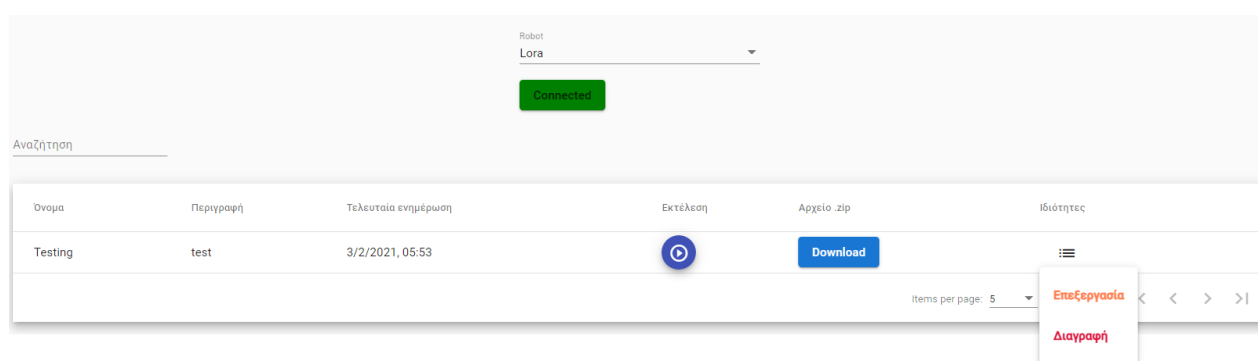

Εικόνα 48: Μενού πλοήγησης του χρήστη

4.5 Διαχείριση Σεναρίων

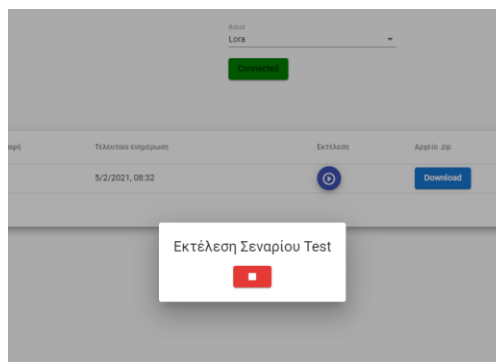
Η σελίδα 'Σενάρια', εμφανίζεται στις επιλογές των χρηστών που έχουν δικαιώματα 'απλού χρήστη' και σε εκείνους που έχουν δικαιώματα 'διαχειριστή'. Σε αυτήν τη σελίδα περιλαμβάνεται ο πίνακας που περιέχει τα καταχωρημένα σενάρια από τον συγκεκριμένο χρήστη. Στην περίπτωση που ο χρήστης έχει δικαιώματα 'διαχειριστή', τότε στον πίνακα εμφανίζονται τα σενάρια που έχουν καταχωρηθεί από όλους τους χρήστες.

Στον πίνακα εμφανίζονται οι πληροφορίες του κάθε σεναρίου και προσφέρονται λειτουργίες λήψης του αρχείου, που περιέχονται στο κάθε σενάριο, εικόνα (49). Ακόμη, δίνονται επιλογές τροποποίησης ή διαγραφής για κάθε οντότητα του πίνακα.

Εικόνα 49: Σελίδα διαχείρισης σεναρίων

Η κύρια λειτουργία της σελίδας είναι η σύνδεση με το ρομπότ και η εντολή εκτέλεσης σεναρίου σε αυτό. Για να επιτευχθεί η εντολή εκτέλεσης σεναρίου, αρχικά ο χρήστης χρειάζεται να επιλέξει το ρομπότ στο οποίο έχει δικαιώματα χρήσης και να συνδεθεί με αυτό. Στη συνέχεια, ενεργοποιείται η επιλογή 'Εκτέλεση' και έτσι δίνεται η δυνατότητα να οριστεί εντολή εκτέλεσης επιλεγμένου σεναρίου. Αφού πραγματοποιηθεί η εκκίνηση της διαδικασίας, οι ευρύτερες λειτουργίες της σελίδας απενεργοποιούνται και εμφανίζεται ένδειξη ενημέρωσης κατάστασης. Σε αυτό το σημείο, ο χρήστης ενημερώνεται για την κατάσταση εκτέλεσης του σεναρίου που έχει επιλέξει. Επίσης, ο χρήστης είναι σε θέση να επιλέξει τερματισμό εκτέλεσης διαδικασίας από το ρομπότ και να επιστρέψει στη σελίδα διαχείρισης σεναρίων, εικόνα (50).

Εικόνα 50: Ένδειξη Εκτέλεσης Σεναρίου

4.6 Καταχώρηση Σεναρίου

Στην προηγούμενη ενότητα ‘Σενάρια’ περιέχεται η επιλογή ‘Προσθήκη νέου Σεναρίου’, με αυτόν τον τρόπο ο χρήστης μεταβαίνει σε σελίδα που περιέχει φόρμα καταχώρησης νέου σεναρίου στο σύστημα, εικόνα (51).

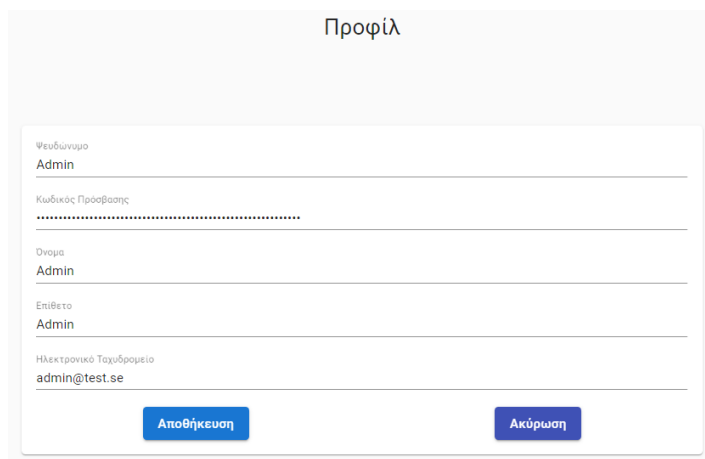
Όπως και στις φόρμες που έχουν προαναφερθεί, η επιλογή καταχώρησης είναι απενεργοποιημένη, έως ότου καλυφθούν οι προδιαγραφές καταχώρησης νέου σεναρίου. Για να γίνει αυτό, ζητείται από τον χρήστη να καταχωρήσει κάποιο όνομα που χαρακτηρίζει το σενάριο και να ενσωματώσει το αρχείο .zip που περιέχει τον κώδικα που πρόκειται να εκτελέσει το ρομπότ. Σε περίπτωση, που δεν εισάγει κάποιο από τα πεδία σωστά του εμφανίζεται μήνυμα ενημέρωσης λάθους.

Αφού συμπληρωθεί σωστά η φόρμα, η επιλογή καταχώρησης ενεργοποιείται. Όταν την επιλέξει ο χρήστης, τότε επιστρέφει στη σελίδα διαχείρισης σεναρίων όπου έχει προστεθεί και το νέο σενάριο.

Εικόνα 51: Σελίδα Δημιουργίας Νέου Σεναρίου

4.7 Προφίλ

Στη σελίδα αυτή, ο κάθε χρήστης μπορεί να παρακολουθεί και να επεξεργάζεται τις πληροφορίες που είναι καταχωρημένες για τον λογαριασμό του, εικόνα (52). Και σε αυτήν την περίπτωση, έχουν προστεθεί επιλογές ελέγχου ορθότητας της φόρμας, στην οποία εμφανίζονται μηνύματα ενημέρωσης σφάλματος, όταν ο χρήστης δεν έχει συμπληρώσει πλήρως τα πεδία της φόρμας. Όταν η φόρμα είναι ελλιπώς συμπληρωμένη, τότε απενεργοποιείται η επιλογή αποθήκευσης των αλλαγών.

Προφίλ

Ψευδώνυμο
Admin

Κωδικός Πρόσβασης
.....

Όνομα
Admin

Επίθετο
Admin

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο
admin@test.se

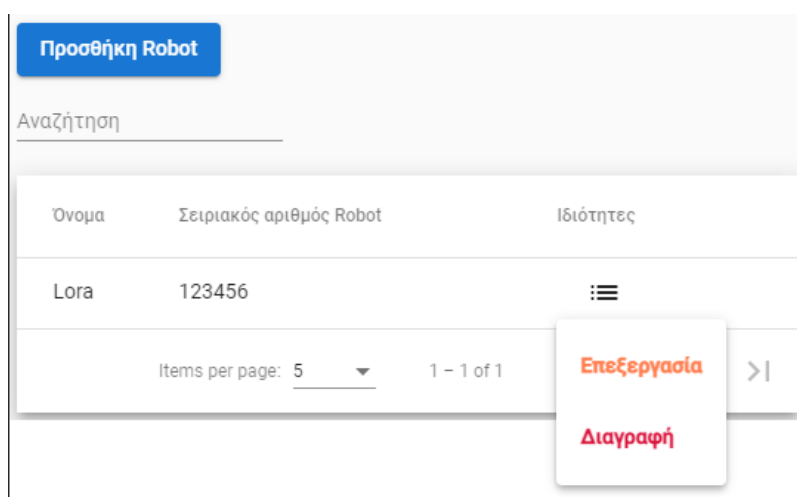
Αποθήκευση Ακύρωση

Εικόνα 52: Σελίδα Προφίλ

4.8 Ρομπότ

Η σελίδα ‘Ρομπότ’, περιέχει τον πίνακα στον οποίο εμφανίζονται όλα τα καταχωρημένα ρομπότ στο σύστημα, εικόνα (53). Στη σελίδα έχουν πρόσβαση χρήστες με δικαιώματα διαχειριστή, στους οποίους παρέχονται λειτουργίες επεξεργασίας ή διαγραφής των οντοτήτων.

Μία ακόμη λειτουργία της σελίδας είναι η επιλογή ‘Προσθήκη Ρομπότ’, με την οποία ο χρήστης μεταβαίνει στη φόρμα καταχώρησης νέου ρομπότ στο σύστημα.

Εικόνα 53: Σελίδα Ρομποτ

4.9 Καταχώρηση Ρομπότ

Στη σελίδα ‘Καταχώρηση Ρομπότ’, περιέχεται η φόρμα καταχώρησης νέου ρομπότ στο σύστημα. Για την καταχώρηση νέου ρομπότ, ο χρήστης καλείται να συμπληρώσει τα πεδία περιγραφής του ρομπότ. Το πεδίο ‘Σειριακός Αριθμός Ρομπότ’, χρειάζεται να συμπληρωθεί με την τιμή του αλφαριθμητικού που χρησιμοποιεί το ρομπότ ως κλειδί ταυτοποίησης με το σύστημα, στοχεύοντας στην επιτυχή επικοινωνία του ρομπότ με αυτό όταν ορίζεται εντολή εκτέλεσης σεναρίου.

Όπως και στις υπόλοιπες φόρμες του συστήματος, έχει οριστεί λειτουργία που απενεργοποιεί τη δυνατότητα αποθήκευσης της φόρμας στο σύστημα, στην περίπτωση που δεν έχουν συμπληρωθεί ορθά τα πεδία της φόρμας, εικόνα (54).

Μετά την καταχώρηση της οντότητας ο χρήστης μεταβαίνει στη σελίδα ‘Ρομπότ’.

Καταχώρηση Νέου Robot

Όνομα
Εισάγεται Όνομα του Robot

Σειριακός Αριθμός Robot
Εισάγεται σειριακό αριθμό του Robot

Αποθήκευση Ακύρωση

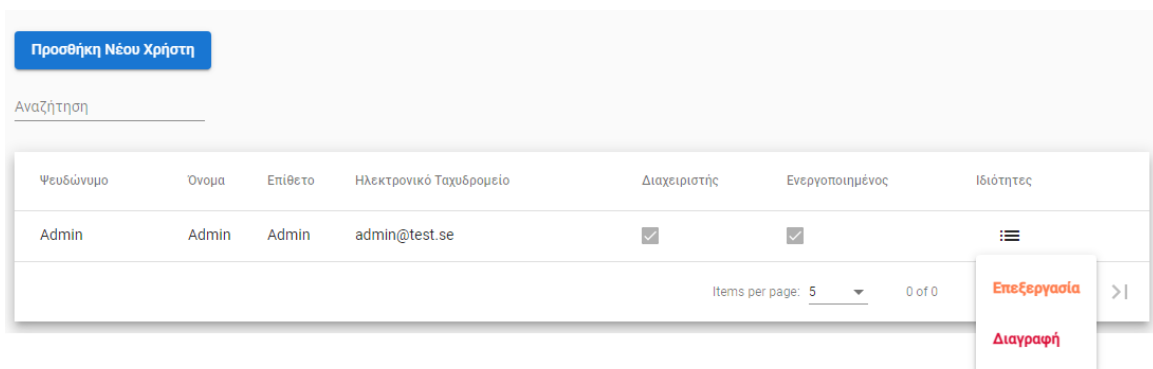
Εικόνα 54: Σελίδα Καταχώρησης Νέου Ρομπότ

4.10 Χρήστες

Στη σελίδα ‘Χρήστες’ έχουν πρόσβαση μόνο οι χρήστες με δικαιώματα διαχειριστή. Σε αυτό το σημείο της εφαρμογής υπάρχει πίνακας στον οποίο εμφανίζονται όλες οι οντότητες χρηστών που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα καθώς και ορισμένες λεπτομέρειες για κάθε είδος χρήστη. Ακόμη, ο διαχειριστής έχει τη δυνατότητα να διαγράψει τον χρήστη από το σύστημα, εικόνα (55).

Μία επιπλέον δυνατότητα είναι η επεξεργασία των στοιχείων του χρήστη. Με αυτόν τον τρόπο, οι χρήστες με δικαιώματα διαχείρισης έχουν τη δυνατότητα να παραχωρήσουν δικαιώματα διαχείρισης του συστήματος και σε άλλους χρήστες. Επιπλέον, μέσω της επεξεργασίας χρήστη, ο διαχειριστής μπορεί να αναθέσει στο χρήστη διαφορετικό ρομπότ για χρήση.

Τέλος, παρέχεται η επιλογή ‘Προσθήκη Νέου Χρήστη’, στην περίπτωση που ο διαχειριστής επιθυμεί να καταχωρήσει νέο χρήστη στο σύστημα.

Εικόνα 55: Σελίδα Διαχείρισης Χρηστών

4.11 Καταχώρηση Νέου Χρήστη

Στη σελίδα ‘Καταχώρηση Νέου Χρήστη’, έχουν πρόσβαση οι χρήστες που έχουν λάβει δικαιώματα διαχειριστή. Η διαφορά σε σχέση με την εγγραφή νέου χρήστη έγκειται στο γεγονός, ότι σε αυτήν την περίπτωση δεν είναι υποχρεωτική η εξακρίβωση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον χρήστη. Όπως και στη φόρμα εγγραφής, έτσι και εδώ απαιτείται από τον χρήστη να συμπληρωθούν ορθά όλα τα πεδία της φόρμας ώστε να ενεργοποιηθεί η επιλογή ‘Αποθήκευση’, εικόνα (56).

Μία επιπλέον δυνατότητα που προσφέρεται σε αυτήν τη σελίδα είναι η παραχώρηση δικαιωμάτων διαχείρισης στον χρήστη που επρόκειτο να γίνει η καταχώρηση. Σε αυτήν την περίπτωση, η καταχώρηση ρομπότ δεν είναι υποχρεωτική, καθώς οι διαχειριστές έχουν πρόσβαση σε όλα τα ρομπότ που είναι καταχωρημένα στο σύστημα.

Εικόνα 56: Σελίδα Καταχώρησης Νέου Χρήστη

4.12 Αναθέσεις Σεναρίων

Η σελίδα ‘Αναθέσεις Σεναρίων’ περιέχει πίνακα που περιλαμβάνει όλες τις συσχετίσεις των οντοτήτων σεναρίων με τις οντότητες των χρηστών. Στη σελίδα αυτή, έχουν πρόσβαση οι χρήστες με δικαιώματα διαχειριστή. Με αυτόν τον τρόπο, ο διαχειριστής μπορεί να παρακολουθεί τα σενάρια που έχει καταχωρήσει κάθε χρήστης. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα κατάργησης ανάθεσης, ώστε να καταργηθεί η πρόσβαση του επιλεγμένου χρήστη στο αντίστοιχο σενάριο, διαγράφοντας τη καταχώρηση, εικόνα (57).

Τέλος, περιέχεται η επιλογή ‘Νέα Ανάθεση Σεναρίου’ που αναλύεται παρακάτω.

Νέα Ανάθεση Σεναρίου

Αναζήτηση

Όνομα Χρήστη	Όνομα Σεναρίου	Ιδιότητες
test	Test	Διαγραφή
Admin	Test	Διαγραφή

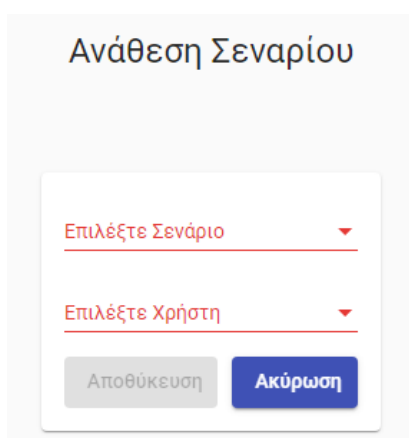
Items per page: 5 1 - 2 of 2 |< < > >|

Εικόνα 57: Σελίδα Αναθέσεις Σεναρίων

4.13 Ανάθεση Σεναρίων σε Χρήστη

Στη φόρμα ‘Ανάθεση Σεναρίου’, έχουν πρόσβαση οι χρήστες με δικαιώματα διαχειριστή. Η λειτουργία αυτή στοχεύει στην επαναχρησιμοποίηση των ήδη καταχωρημένων σεναρίων από νέους χρήστες του συστήματος. Έτσι, ελαττώνεται η ανάγκη μεγάλου αποθηκευτικού χώρου και επιτυγχάνεται διαμοίραση των σεναρίων μέσω του συστήματος.

Όπως και στις υπόλοιπες φόρμες του συστήματος, η επιλογή αποθήκευσης της νέας αντιστοίχισης απενεργοποιείται μέχρι να οριστούν ορθά τα πεδία της φόρμας, εικόνα (58).

Εικόνα 58: Ανάθεση Σεναρίου σε Χρήστη

4.14 Σύνοψη 4ου Κεφαλαίου

Στο κεφάλαιο αυτό, αναλύθηκαν όλες οι λειτουργίες της διαδικτυακής εφαρμογής, καθώς και όλες οι ενέργειες που καλείται να κάνει ένας νέος χρήστης για να εκμεταλλευτεί τις λειτουργίες αυτές. Επιπλέον, για κάθε λειτουργία παρουσιάστηκε οπτικό υλικό στο οποίο απεικονίζεται το περιβάλλον της διαδικτυακής εφαρμογής κατά την περιήγηση του χρήστη. Στο επόμενο κεφάλαιο ακολουθεί συνοπτική αναφορά της διπλωματικής εργασίας, συμπεράσματα, πλεονεκτήματα και προτάσεις για μελλοντικές αναβαθμίσεις.

Κεφάλαιο 5ο – Επίλογος

Στο τελευταίο κεφάλαιο, πραγματοποιείται συνοπτική παρουσίαση των θεμάτων που αναλύθηκαν έως τώρα. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν κατά τη διαδικασία σχεδίασης και κατασκευής της διαδικτυακής εφαρμογής.

Επιπλέον, γίνεται λεπτομερής ανάλυση των *SWOT* (*Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats*), καθώς και των προτάσεων για μελλοντικές μεθόδους βελτιστοποίησης και επέκτασης του συστήματος.

5.1 Ανακεφαλαίωση Διπλωματικής Εργασίας

Η διαδικτυακή εφαρμογή που σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στα πλαίσια της διπλωματικής εργασίας, αφορά την απομακρυσμένη διαχείριση ρομποτικών συστημάτων που ενισχύουν τη διδασκαλία στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Με τη διαδικτυακή πλατφόρμα που κατασκευάστηκε, παρέχεται η δυνατότητα σε καθηγητές να διεξάγουν μαθήματα σε ρομποτικά συστήματα, χωρίς να είναι υποχρεωτική η τεχνογνωσία που απαιτείται έως τώρα. Μέχρι στιγμής, οι καθηγητές χρειαζόταν να γνωρίζουν τους τρόπους μεταφοράς αρχείων σε ρομποτικά συστήματα, την επικοινωνία ρομποτικών συστημάτων με ηλεκτρονικούς υπολογιστές μέσω δικτύου και τη δημιουργία-εκτέλεση κώδικα σε *Python* για ρομποτικά συστήματα. Η διαδικτυακή εφαρμογή στοχεύει στην αντιμετώπιση αυτών των δυσκολιών, δίνοντας τη δυνατότητα στους καθηγητές να επικεντρώσουν την προσοχή τους στην καλύτερη εκπαίδευση των μαθητών.

Στις λειτουργίες της διαδικτυακής πλατφόρμας έχουν πρόσβαση δύο είδη χρηστών, οι διαχειριστές και οι απλοί χρήστες. Το γραφικό περιβάλλον τροποποιείται δυναμικά για κάθε χρήστη που εισέρχεται στο σύστημα. Οι απλοί χρήστες έχουν πρόσβαση στις σελίδες διαχείρισης σεναρίων και στη σελίδα επεξεργασίας των προφίλ τους. Για τον διαχειριστή προσφέρονται επιπλέον επιλογές όσον αφορά τη διαχείριση των ρομποτικών συστημάτων που έχουν πρόσβαση στο *API* της εφαρμογής. Μία ακόμη λειτουργία στην οποία έχει πρόσβαση ο διαχειριστής αφορά την αντιστοίχιση των σεναρίων σε νέους χρήστες. Τέλος, ο διαχειριστής έχει τη δυνατότητα να επιβλέπει τους λογαριασμούς των χρηστών που έχουν εγγραφεί στο σύστημα.

Κυρίως, για τους χρήστες προσφέρεται η δυνατότητα να δοθεί εντολή εκτέλεσης στο ρομποτικό σύστημα με απλές και εύκολα κατανοητές επιλογές. Επιπλέον η πλατφόρμα, μπορεί να παρέχεται ως ένα μέσο αποθήκευσης των σεναρίων που πρόκειται να εκτελεστούν από το ρομπότ, με σκοπό να μπορεί να δοθεί εντολή εκτέλεσης από οπουδήποτε.

Για τον διαχειριστή της σελίδας, μία από τις επιπλέον επιλογές που του παρέχονται είναι η διαχείριση των χρηστών που έχουν πρόσβαση στο σύστημα και στα δικαιώματα που κατέχουν, καθώς δίνεται η επιλογή παροχής δικαιωμάτων διαχειριστή σε απλούς χρήστες. Επίσης, έχουν τη δυνατότητα να αντιστοιχούν σενάρια που έχουν αποθηκευτεί στο σύστημα και σε άλλους χρήστες. Τέλος, ο διαχειριστής έχει την ευθύνη καταχώρησης και διαχείρισης των ρομπότ που επικοινωνούν με το σύστημα.

Για τη διασφάλιση πρόσβασης των χρηστών στη διαδικτυακή πλατφόρμα, παρέχονται επιλογές υπενθύμισης του ονόματος χρήστη και επανέκδοσης του κωδικού πρόσβασης των λογαριασμών. Επιπλέον, η διαδικτυακή εφαρμογή κατασκευάστηκε ακολουθώντας πρωτόκολλο ασφαλείας *TLS*, ικανοποιώντας τις ιδιότητες κρυπτογραφημένης επικοινωνίας με το *API* βάσει πιστοποιητικού και κλειδιού ασφαλείας. Για τη διασφάλισή κάθε επικοινωνίας με το *API* χρησιμοποιείται ένα μοναδικό κλειδί που εκδίδεται με κάθε σύνδεση του χρήστη στο σύστημα.

Για την κατασκευή της διαδικτυακής εφαρμογής χρησιμοποιήθηκαν οι εξής γλώσσες προγραμματισμού: *HTML 5*, *SCSS*, *Typescript* και *JavaScript*. Για την καλύτερη οργάνωση και τις επιπλέον δυνατότητες κατασκευής λειτουργιών χρησιμοποιήθηκαν τα *framework Angular 11* για το *front-end* και *Node Express framework* για το *back-end*. Ακόμη, για τη βελτιστοποίηση της αισθητικής του περιβάλλοντος του χρήστη, έγινε χρήση της βιβλιοθήκης *Angular Material*. Επιπλέον, έγινε έκδοση της εφαρμογής σε διακομιστή *Node JS* που επικοινωνεί με βάση δεδομένων *MySQL*. Τέλος, αναφέρονται οι μετρικές του συστήματος, οι οποίες εκτυπώθηκαν αυτόματα μέσω του προγράμματος *Visual Studio Code*, στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 1).“

Γλώσσα	Αρχεία	Γραμμές Κώδικα	Σχόλια	Κενά	Σύνολο
JSON	2	259	6	7	272
TypeScript	54	2,729	140	335	3,204
HTML	23	1,364	80	90	1,534
SCSS	7	104	6	27	137
JavaScript	28	1,546	180	162	1,888

Πίνακας 1: Πίνακας Μετρικών συστήματος

5.2 Μοντέλο Ανάλυσης S.W.O.T.

Το μοντέλο ανάλυσης *S.W.O.T.* είναι εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού, στο οποίο αναλύονται τα Ισχυρά (*Strengths*) και Αδύναμα σημεία (*Weaknesses*) ενός συστήματος, καθώς επίσης οι Ευκαιρίες (*Opportunities*) και οι Απειλές (*Threats*) του. Στην ενότητα αυτή, αναλύεται η συγκεκριμένη διαδικτυακή εφαρμογή βάσει του εργαλείου *S.W.O.T.*

5.2.1 Δυνατά Σημεία – Strengths

- Ευκολία στη χρήση από μη εξειδικευμένους χρήστες
- Η διαδικτυακή πλατφόρμα μπορεί να εγκατασταθεί σε τοπικό δίκτυο αλλά και στον παγκόσμιο ιστό
- Ο τρόπος κατασκευής του *API* προσφέρει τη δυνατότητα επέκτασης και σε επιπλέον εφαρμογές.
- Οι διαχειριστές της εφαρμογής έχουν πλήρη έλεγχο των χρηστών που χρησιμοποιούν την εφαρμογή, των σεναρίων που έχουν πρόσβαση οι χρήστες και των ρομπότ που εκτελούν τη διαδικασία.
- Συνεχής ενημέρωση κατά την εντολή εκτέλεσης σεναρίου.
- Δυνατότητα επεξεργασίας όλων των οντοτήτων σε περίπτωση λανθασμένης καταχώρησης.
- Δεν υπάρχει κάποιο παρόμοιο πρόγραμμα στην αγορά που να εξυπηρετεί τη συγκεκριμένη ανάγκη.
- Ευκολία εγκατάστασης

5.2.2 Αδύναμα Σημεία – Weaknesses

Σημαντική αδυναμία του συστήματος, είναι ότι δεν έχουν πραγματοποιηθεί δοκιμές σε πραγματικές συνθήκες. Για αυτόν τον λόγο, δε γνωρίζουμε τι είδους προβλήματα θα προκύψουν στο *front-end* από περιπτώσεις χρήσης των χρηστών. Επιπλέον, στη βάση δεδομένων και στο *API* δεν έχουν γίνει δοκιμές για μεγάλο όγκο διαχείρισης δεδομένων.

5.2.3 Ευκαιρίες – Opportunities

Για τη συγκεκριμένη παροχή υπηρεσιών δεν υπάρχει ανταγωνισμός στην αγορά και, λόγω της πανδημίας του *COVID-19*, προσφέρει έναν εναλλακτικό τρόπο εκμάθησης στους μαθητές. Επιπλέον, αν κατασκευαστούν ορισμένες επεκτάσεις θα δινόταν η ευκαιρία ενσωμάτωσης του συστήματος σε γραμμές παραγωγής του ιδιωτικού τομέα.

5.2.4 Απειλές – Threats

Η μεγαλύτερη απειλή που αντιμετωπίζει το σύστημα είναι ο μεγάλος όγκος δεδομένων, από πλήθος χρηστών που χρησιμοποιούν ταυτόχρονα τη πλατφόρμα. Καθώς δεν έχουν πραγματοποιηθεί δοκιμές υπό πραγματικές συνθήκες. Επιπλέον, απειλή μπορεί να θεωρηθεί το *hacking*. Τα προσωπικά δεδομένα είναι πια μέρος της αγοράς και υπάρχουν επιτήδριοι που προσπαθούν να υποκλέψουν αυτές τις πληροφορίες ώστε να τις εκμεταλλευτούν για προσωπικό όφελος.

Το σύστημα έχει κατασκευαστεί σύμφωνα με την αρχιτεκτονική *MEAN* και για τον λόγο αυτό, έχουν ληφθεί μέτρα αντιμετώπισης των *hackers*. Ωστόσο, ο κλάδος της πληροφορικής εξελίσσεται ραγδαία, οπότε δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η ακεραιότητα ασφαλείας του συστήματος. Για να αποφευχθούν προβλήματα ασφαλείας χρειάζεται να γίνονται συχνές ενημερώσεις στην πλατφόρμα.

5.3 Μελλοντικές Επεκτάσεις

Κάθε ιστοσελίδα/διαδικτυακή πλατφόρμα αναβαθμίζεται συνεχώς, ώστε να ενημερώνονται οι βιβλιοθήκες με τις τελευταίες εκδόσεις και να προστίθενται επιπλέον λειτουργίες σε αυτή. Με αυτόν τον τρόπο, οι εφαρμογές μπορούν να ακολουθούν την τεχνολογία της εποχής και να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη ασφάλεια. Η συγκεκριμένη διαδικτυακή εφαρμογή έχει περιθώρια βελτίωσης και ο τρόπος σχεδίασης, με τον οποίο έχει υλοποιηθεί προσφέρει ευκολία σε αυτήν την περίπτωση.

- **State-Management:** Καθώς η εφαρμογή θεωρείται *one-page application*, τα δεδομένα χάνονται κάθε φορά που γίνεται επανάληψη φόρτωσης της σελίδας και ο χρήστης αναγκάζεται να εκτελεί τις ίδιες διαδικασίες για να επανέλθει στην προηγούμενη κατάσταση. Υλοποιώντας *state-management*, αυτή η ανάγκη αντιμετωπίζεται.
- **Αναγνώριση επιπλέον συστημάτων:** Με αυτόν τον τρόπο, το σύστημα θα μπορεί να παρέχει τις λειτουργίες του και σε περισσότερα ρομποτικά συστήματα ή μηχανισμούς αυτοματοποίησης.
- **Ενσωμάτωση τεχνολογίας WebRTC:** Προσθέτοντας δυνατότητες *WebRTC* στην παρούσα πλατφόρμα, μπορούν να δοθούν στον χρήστη επιπλέον λειτουργίες όπως αυτή της αναπαραγωγής οπτικοακουστικού υλικού από ενσωματωμένη κάμερα του ρομπότ σε πραγματικό χρόνο.

5.4 Συμπεράσματα

Μπορούν να προκύψουν ποικίλα συμπεράσματα από την παρούσα διπλωματική εργασία. Κυρίως αποδεικνύεται ο μεγάλος βαθμός χρησιμότητας που μπορεί να προσφέρει το σύστημα σε καθηγητές, οι οποίοι δεν κατέχουν την απαραίτητη τεχνογνωσία να διδάξουν τις βασικές λειτουργίες και τους μηχανισμούς ενός ρομπότ σε μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Για τη διευκόλυνση και ασφαλέστερη χρήση της πλατφόρμας, παρέχεται πληθώρα επιλογών στους διαχειριστές που αφορούν τη διαχείριση και τον έλεγχο των ρομπότ, των σεναρίων και των χρηστών.

Τέλος, αναλύθηκαν εκτενώς τα προτερήματα των τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται από τη *MEAN* αρχιτεκτονική.

5.5 Σύνοψη 5ου Κεφαλαίου

Η παρούσα διπλωματική εργασία ολοκληρώνεται με το πέμπτο κεφάλαιο. Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται μία συνοπτική ανάλυση του περιεχομένου της διαδικτυακής πλατφόρμας μέσω ενός μοντέλου *SWOT*. Παρουσιάζονται επιγραμματικά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που προσφέρει η υλοποίηση αυτής της εργασίας σε συνδυασμό με τις ευκαιρίες που προσφέρει αλλά και τις απειλές που μπορεί να δεχτεί. Επιπλέον, δίνονται κάποιες πιθανές μελλοντικές επεκτάσεις που θα ωφελήσουν την πλατφόρμα. Το κεφάλαιο αυτό ολοκληρώνεται με μία συμπερασματική αναφορά της διπλωματικής εργασίας.

Παράρτημα

Για να εγκατασταθεί η διαδικτυακή εφαρμογή και να επιτευχθεί σωστά η λειτουργία της θα πρέπει να τηρηθούν κάποιες προϋποθέσεις. Αρχικά κρίνεται απαραίτητη η εγκατάσταση κατάλληλων βιβλιοθηκών λογισμικού που δεν υπάρχουν, όπως η Node JS και MySQL server.

Παρακάτω αναφέρονται τα βήματα που απαιτούνται για την ορθή εγκατάσταση του συστήματος σε τοπικό δίκτυο:

1. Αντιγραφή του φακέλου EduRobot σε φάκελο της επιλογής σας.
2. Παραχώρηση δικαιωμάτων 755 στον κατάλογο και τα περιεχόμενα του.
3. Στον MySQL server δημιουργείτε τη βάση δεδομένων που επιθυμείτε να επικοινωνεί η σελίδα
4. Περιηγηθείτε στο αρχείο back-end/util/environment.js και τροποποιείτε τις παραμέτρους database, username, password, port και host. Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται σύστημα Linux τροποποιείτε και τις παραμέτρους socketPath.
5. Για να συνδεθείτε με SMTP υπηρεσία της επιλογής σας επεξεργαστείτε τις παραμέτρους του object mail (from, host, port, user, pass, web_token_key).
6. Περιηγηθείτε χρησιμοποιώντας τερματική κονσόλα στο σημείο ./edurobot/back-end και εκτελέστε τις εντολές npm install και npm start. Αφήστε ανοιχτή τη κονσόλα
7. Περιηγηθείτε στο αρχείο ./front-end/src/app/shared/requestURL.ts και τροποποιείτε τη παράμετρο baseUrl βάση των ρυθμίσεων που έγιναν στο back-end.
8. Περιηγηθείτε χρησιμοποιώντας τερματική κονσόλα στο σημείο ./edurobot/front-end και εκτελέστε τις εντολές npm install και npm start.
9. Όταν ολοκληρωθεί η επεξεργασία των αρχείων θα εντοπίσετε στο τέλος τη διεύθυνση URL που εμφανίζεται η σελίδα.
10. Χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα username/password μπορείτε να έχετε πρόσβαση στις λειτουργίες της πλατφόρμας (**username:** admin / **password:** 1234567). Προτείνεται η αλλαγή του μετά την εγκατάσταση του συστήματος.

Βιβλιογραφία

- [1] Hyundai Robotics H1-RMS, Ιστότοπος, <http://www.hyundai-robotics.com/enghrms.html>, Φεβρουάριος 2021
- [2] Παγκόσμιος Ιστός, Ιστότοπος, <http://repfiles.kallipos.gr/>, Νοέμβριος 2020
- [3] Προγραμματισμός Διαδικτύου, Ιστότοπος, <https://repository.kallipos.gr/>, Νοέμβριος 2020
- [4] Αρχιτεκτονική MEAN Stack, Ιστότοπος, <https://evincedev.com/blog/mean-stack-architecture/>, Νοέμβριος 2020
- [5] Node JS, Ιστότοπος, <https://nodejs.org/api/>, Νοέμβριος 2020
- [6] Angular Framework, Ιστότοπος, <https://angular-university.io/>, Νοέμβριος 2020
- [7] Γλώσσες Προγραμματισμού, Ιστότοπος, <https://library.uowm.gr/?lang=el>, Νοέμβριος 2020
- [8] Γλώσσα Προγραμματισμού SCSS, Ιστότοπος, <https://sass-lang.com/documentation>, Νοέμβριος 2020
- [9] Γλώσσα Προγραμματισμού Typescript, Ιστότοπος, <https://www.typescriptlang.org/docs/>, Νοέμβριος 2020
- [10] Angular Material, Ιστότοπος, <https://material.angular.io/guides>, Νοέμβριος 2020
- [11] MySQL, Ιστότοπος, <https://www.mysql.com/products/workbench/>, Νοέμβριος 2020
- [12] Visual Studio Code, Ιστότοπος, <https://code.visualstudio.com/>, Νοέμβριος 2020
- [13] GitKraken, Ιστότοπος, <https://www.gitkraken.com/learn/git/best-practices>, Νοέμβριος 2020